

M. GEGUŽĖS 4 D., PIRMADIENIS

PIRMININKAVO: H.-G. PÖTTERING

Pirmininkas

(Posėdis pradėtas 17.05 val.)

1. Sesijos atnaujinimas

Pirmininkas. – Skelbiu atnaujintą Europos Parlamento sesiją, kuri buvo atidėta 2009 m. balandžio 24 d., penktadienį.

2. Pirmininko pareiškimai

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, prieš keletą dienų minėjome penktąsias didžiausios Europos Sąjungos istorijoje plėtros metines. 2004 m. gegužės 1 d. septyniasdešimt penki milijonai gyventojų iš dešimties Vidurio ir Rytų Europos, taip pat iš Viduržemio jūros regiono šalių – būtent Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Čekijos Respublikos, Slovakijos, Vengrijos, Slovėnijos, Maltos ir Kipro – džiaugėsi tapdami Europos Sąjungos piliečiais. Ši plėtra tęsėsi, 2007 m. narėmis tapus Rumunijai ir Bulgarijai.

Tai, kad plėtra tapo įmanoma, buvo vienas nuostabiausių mūsų laikų įvykių. Pasibaigus šešiasdešimt metų trukusiai Vidurio ir Rytų Europos žmonių kentėjimai priešpauzdai, ES plėtra užbaigė mūsų žemyno suvienijimą, pagrįstą tokiomis bendromis vertybėmis kaip laisvė, demokratija, teisinė valstybė ir pagarba žmogaus teisėms ir žmogaus orumui. Dėl šio proceso ES įgavo galią, įvairovę ir kultūrinę gausą. Plėtros procesas buvo ir yra turtinanti patirtis kiekvienai valstybei narei, taip pat visai ES.

Praėjus penkeriems metams nuo šio istorinio momento, plėtra įrodė, kad ji yra didelė ES sėkmė. Jos svarba kasdieniam piliečių gyvenimui toliau didėja. Pasibaigus komunistinei priešpauzdai plėtros procesas prisidėjo tikrovėje įgyvendinant demokratiją ir stiprinant stabilumą mūsų žemyne. Plėtra pagerino gyvenimo sąlygas naujosiose valstybėse narėse ir suteikė galingą paskatą visai Europos ekonomikai, nes senosios valstybės narės irgi turėjo naudos iš naujų eksporto ir investicijų galimybių, taip pat iš didesnės rinkos. Iš esmės dvylikos naujų šalių narystė sustiprino ES pozicijas pasaulyje ir suteikė jai daugiau svarbos kaip tarptautiniam politikos ir ekonomikos veikėjui.

Per penkerius metus, kurie praėjo po plėtros, Europos Parlamente ir kitose Europos Sąjungos institucijose mums pavyko integruoti naująsias nares. Išmokome ieškoti kompromisų ir glaudžiau bendradarbiauti. Vis dėlto didesnė ir įvairesnė ES reikalauja glaudesnio bendradarbiavimo ir geresnio sugebėjimo veikti.

Lisabonos sutartis apima svarbias reformas, kurios būtinos, kad ES institucijos galėtų prisiderinti prie plėtros padarinių ir atremti mums kilusius iššūkius. Nors diskusijos dėl Lisabonos sutarties ratifikavimo vis dar nesibaigė, mes turėtume būti įsitikinę, kad kitų metų pradžioje pasieksime teigiamą rezultatą, o kitą trečiadienį tikimės teigiamo rezultato Čekijos Senate.

(Plojimai)

Ponios ir ponai, turėtume būti labai laimingi, kad šiandien esame šios bendrijos dalis ir kad 2007 m. kovo 25 d. Berlyne paskelbtoje deklaracijoje buvo taip puikiai pasakyta: „susivienijome už geresnę ateitį“. Turime priežasčių būti patenkinti ir dėkingi.

Dabar turime atkreipti dėmesį į vis dar susirūpinimą keliantį dalyką: noriu išreikšti mūsų susirūpinimą dėl tragiškos JAV ir Irano pilietės žurnalistės Roxanos Saberi padėties. Ji buvo nuteista aštuoneriems metams laisvės atėmimo už tariamą šnipinėjimą JAV naudai ir šiuo metu yra laikoma Evino kalėjime Teherane. Europos Parlamento vardu norėčiau prisijungti prie Europos Vadovų Tarybos Pirmininko ir JAV prezidento reikalavimų nedelsiant ir besąlygiškai išlaisvinti Roxaną Saberi.

(Plojimai)

Roxanos Saberi atvejis atspindi dramatišką padėtį Irane žmogaus teisių požiūriu, kuri nuo 2005 m. – ypač kalbant apie politines ir piliečių teises – toliau blogėjo nepaisant to, kad pagal esamas tarptautines priemones Iranas pasižadėjo skatinti ir saugoti žmogaus teises. Nuosprendis R. Saberi buvo paskelbtas kritiniu momentu:

du mėnesiai iki prezidento rinkimų ir netrukus po to, kai JAV ir ES ėmė dėti pastangas gerinti santykius su Iranu.

Esu labai susirūpinęs, kad atsižvelgiant į vykstančius politinius procesus R. Saberi gali būti panaudota kaip spaudimo priemonė ir norėčiau griežčiausiai pasmerkti veiksmus, kurie yra aiškiai politiškai motyvuoti. Norėčiau užtikrinti R. Saberi šeimą dėl mūsų solidarumo ir Europos Parlamento pasiryžimo užtikrinti besąlygišką pagarbą žmogaus teisėms ir demokratijai Irane ir visame pasaulyje.

(Plojimai)

Norėčiau pridurti, kad mums pranešė, jog jaunai moteriai, kuri Irane buvo apkaltinta nusikaltimu, o ją įvykdė būdama nepilnametė, neseniai buvo įvykdyta mirties bausmė. Tai prieštarauja visoms tarptautinėms taisyklėms ir mes ryžtingai pasisakome prieš šį nusikaltimą.

(Plojimai)

Taip pat norėčiau jums pranešti, kad po praėjusios savaitės tragiškų Apeldorno įvykių Nyderlanduose visų mūsų vardu pareiškiau nuoširdžiausią užuojautą Nyderlandų karalienei, žuvusiųjų šeimoms ir Nyderlandų gyventojams ir kad visoje Europoje mes reiškiame solidarumą su Nyderlandų draugais.

Tai buvo kai kurie nauji klausimai. Dabar grįšime prie įprastų reikalų.

3. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)

*
* *

Johannes Blokland (IND/DEM). – (NL) Gerb. pirmininke, kasmet Nyderlanduose švenčiama Karalienės diena yra proga, kai visi Nyderlandų gyventojai švenčia kartu su Oranje-Nassau dinastija. Ši šventė buvo brutaliai nutraukta ir mes vos atsigavome nuo sukrėtimo. Mes prisimename aukas ir reiškiame užuojautą jų giminėms. Nyderlandų delegacijos vardu norėčiau jums padėkoti už laišką, kurį Europos Parlamento vardu nusiuntėte mūsų karalienei Beatrix.

4. Įgaliojimų tikrinimas (žr. protokolą)

5. Bendro sprendimo procedūros metu priimtų teisės aktų pasirašymas (žr. protokolą)

6. Klaidų ištaisymas (Darbo tvarkos taisyklių 204a straipsnis) (žr. protokolą)

7. Vadovybės pranešimas (žr. protokolą)

8. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)

9. Žodiniai klausimai ir rašytiniai pareiškimai (gauti dokumentai) (žr. protokolą)

10. Veiksmai įgyvendinant Parlamento rezoliucijas (žr. protokolą)

11. Peticijos (žr. protokolą)

12. Asignavimų perkėlimas (žr. protokolą)

13. Darbų programa

Pirmininkas. Jums buvo išdalyta naujausia šio posėdžio darbotvarkės projekto redakcija, kurią pagal Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnį 2009 m. balandžio 30 d. susitikime parengė Pirmininkų sueiga.. Pasiūlyti šie pakeitimai:

Trečiadienis:

GUE/NGL frakcija pareikalavo, kad bendras pareiškimas dėl J. Leineno, J. L. Dehaene, E. Broko, C. Guy-Quint S.-Y. Kaufmann pranešimų dėl Lisabonos sutarties būtų išbrauktas iš darbotvarkės.

Mary Lou McDonald, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, savo frakcijos vardu reikalauju, kad šis pranešimų paketas būtų išbrauktas iš šios sesijos darbotvarkės. Manau, kad Parlamentas turėtų parodyti truputį nuolankumo ir pagarbos demokratiniam procesui. Visi žinome, kad Airija atmetė Lisabonos sutartį ir todėl man truputį keista, kad Parlamentas primygtinai siekia svarstyti šį klausimą.

Demokratijos požiūriu neįmanoma, kad Parlamentas atmetų Airijos sprendimą arba kad Parlamentas būtų naudojamas didinant spaudimą Airijai ateinančiais mėnesiais patvirtinti sutartį, kuri aiškiai neatitinka mūsų interesų ir Europos žmonių interesų. Primenu EP nariams, kad vienintelėje Airijoje vyko demokratiškas balsavimas dėl šios sutarties ir vienintelėje šalyje, kurioje sprendimas buvo priimtas demokratiškai, žmonės ją atmetė.

Dabar, likus vos kelioms savaitėms iki Europos rinkimų, kai mūsų demokratijos kokybės klausimas yra toks svarbus, prašau, kad šie pranešimai būtų išbraukti iš darbotvarkės ir kad mes vėliau skirtume savo dėmesį ekonomikos klausimams ir nedarbo problemai – problemoms, kurios tikrai daro poveikį mūsų piliečiams.

Daniel Cohn-Bendit, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, manau, kad toks argumentavimas yra neįtikėtinas. Šiandien čia kalbama ne apie Lisabonos sutarties ratifikavimą. Mes tik norime būti pasirengę, kai ji bus ratifikuota. Jei tai neįvyks, visa, ką mes nusprendėme, bus išmesta. Vis dėlto, jei ji bus ratifikuota – ir tai įvyktų spalio mėnesį – šis Parlamentas jau nuo lapkričio turės dirbti kitaip. Pasielgtume tikrai neatsakinga, jei būtume nepasirengę. Būtent todėl ši diskusija yra būtina ir todėl reikia priimti sprendimą.

Be to, ponio M. L. McDonald, manau, kad labai nesąžininga mūsų kolegės S. Y. Kaufmann atžvilgiu, kad baigiantis jos kadencijai net nesuteikėte jai progos pamatyti, kaip Europos Parlamente bus priimtas toks svarbus pranešimas. Jūsų kolegės S. Y. Kaufmann vardu turiu su jumis nesutikti.

(Plojimai)

(Parlamentas atmetė pasiūlymą.)

GUE/NGL frakcija pareikalavo, kad į darbotvarkę būtų įtrauktas Komisijos paaiškinimas dėl Žaliosios knygos dėl žuvininkystės.

Pedro Guerreiro, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (PT) Gerb. pirmininke, siūlome į darbotvarkę įtraukti diskusijas dėl bendrosios žuvininkystės politikos reformos atsižvelgiant į tai, kad balandžio 22 d. Europos Komisija paskelbė Žaliąją knygą dėl šios svarbios bendrosios politikos reformos, ir atsižvelgiant į sunkius šioje Žaliojoje knygoje pateiktų pasiūlymų padarinius šiam strateginiam sektoriui ir žvejams. Dėl šios priežasties pasiūlymą įtraukti į darbotvarkę jau pateikė Parlamento Žuvininkystės komitetas, atsižvelgdamas į šios diskusijos politinę svarbą ir aktualumą. Ši sesija yra paskutinė galimybė dabartiniam Parlamentui išreikšti savo nuomonę šiuo klausimu.

Philippe Morillon, *Žuvininkystės komiteto pirmininkas*. – (FR) Gerb. pirmininke, problema ta, kad tam neturėsime laiko. Nepraktiška šiandien, likus vos keletui valandų, pradėti diskusiją tema, kuri bus baigta 2012 ar 2013 m.

Apie tai diskutavome balandžio 30 d. komiteto posėdyje. Visų mano kolegų nuomone, turėtume palaukti, kol prasidės kita parlamentinė kadencija, ir tada nagrinėti šiuos klausimus.

(Parlamentas atmetė pasiūlymą.)

(Patvirtinta pakeista darbų programa.)⁽¹⁾

14. Vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais

Pirmininkas. – Kitas klausimas – vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais.

⁽¹⁾ Dėl papildomų darbų programos pakeitimų žr. protokolą.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, dėkoju už jūsų sveikinimus su Europos Sąjungos plėtros metinėmis.

Baigiantis šiai kadencijai norėčiau išreikšti pagarbą Parlamento Baltijos ir Europos tarpfrakcinės darbo grupės veiklai, kuri padarė praktinių išvadų iš pastarosios plėtros, nes po jos Baltijos jūra iš tikrųjų tapo Sąjungos vidaus jūra. Ji pradėjo naują Europos politiką – Baltijos jūros strategiją. Galime tikrai pasidžiaugti, kad Christopheriui Beazley kūrybingai ir patyrusiai vadovaujant Baltijos jūros strategija nusipelnė Komisijos paramos, o Tarybai pirmininkaujanti Švedija netrukus pristatys šią strategiją. Todėl rekomenduoju, kad kitos kadencijos Europos Parlamente būtų tęsiama šios tarpfrakcinės grupės veikla.

Baltijos jūros strategijos įgyvendinimas bus ilgas procesas, kuriam reikia Parlamento priežiūros ir laikas nuo laiko pateikiamų ataskaitų. Taip pat tikiuosi, kad tarpfrakcinių darbo grupių veikla kaip pagrindinė parlamentinės demokratijos išraiška kitos kadencijos Europos Parlamente nebus ribojama. Čia pakartojau savo kolegos P. Bushill-Matthewso perduotą žinią.

Glyn Ford (PSE). - Gerb. pirmininke, noriu paraginti jus mano rinkėjų grupės vardu įsikišti ir su Komisija spręsti klausimą. Gibraltaro piliečiai, kuriems turėjau garbės oficialiai atstovauti penkerius metus, o iki to laiko jiems neformaliai atstovavau dvidešimt metų, yra labai susirūpinę dėl vėžio židinių, kurie pastaruoju metu buvo atrasti ir Gibraltare, ir Ispanijos pusėje.

Būnant Gibraltare nesunku pastebėti, o kartais ir suuosti dūmus ir teršalus, atsklandančius iš netoli pasienio esančių naftos perdirbimo įmonių. Nuogaustaujama, kad jos yra vėžio židinių priežastis.

Mes norėtume, kad abi pusės bendrai atliktų tyrimą ir bendrai susitartų dėl kompetencijos sričių, siekdamas sumažinti nuogaustavimus ir susirūpinimą, kylantį abejuose sienos pusėse gyvenantiems žmonėms dėl taršos ir jos padarinių.

Bill Newton Dunn (ALDE). - Gerb. pirmininke, vieno iš savo rinkėjų vardu noriu kalbėti apie dvigubą – Didžiosios Britanijos ir Graikijos – pilietybę turinčio jaunuolio Johno Zafiropoulo bylą. Praėjusiais metais Graikijos pirmosios instancijos teismas jam skyrė atlikti perdėtai griežtą laisvės atėmimo bausmę Graikijos kalėjime. Gerb. pirmininke, iš informacijos, kuri man buvo pateikta, sprendžiu, kad buvo pažeistos svarbios su Graikijos įstatymais susijusios taisyklės, taip pat nuostatos dėl teisingo teismo proceso. Šios nuostatos dėl teisingo teismo proceso galioja visoje Europoje ir į jas turi teisę visi Europos piliečiai.

Šių metų pradžioje rašiau Graikijos teisingumo ministrui Atėnuose, siekdamas atkreipti jo dėmesį į savo susirūpinimą. Atsakymą, kurį po trijų mėnesių gavau, pasirašė žemesnio rango ministerijos darbuotojai ir jame visai nepaminėjo klausimo, kurį uždaviau ministrui – kaip tariant, klausimo dėl teisingo teismo proceso taisyklių pažeidimų. Gerb. pirmininke, dėl to esu labai susirūpinęs ir dėl šios priežasties šį klausimą keliu dabar Parlamente tikėdamasis, kad Atėnai man atsiųs tinkamą atsakymą ir išsamiai ir teisingai persvarstys J. Zafiropoulo bylą.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Gerb. pirmininke, norėčiau pakomentuoti, kaip dirba Europos Parlamentas. Manau, kad vos prieš keletą minučių baigus diskusijas nėra išmintinga balsuoti dėl svarbių dokumentų. Prieš politinių frakcijų posėdžius buvo išsakyti ne visi argumentai, o esant dideliui skaičiui pakeitimų reikėtų pagalvoti, ar nevertėtų balsavimą perkelti į kitą dieną. Tai klausimas, kurį reikėtų apsvarstyti kitos parlamentinės kadencijos darbo metu.

Deja, neseniai atsitiko du įvykiai, kurie man yra labai svarbūs, ir norėčiau apie juos kai ką pasakyti. Pirma, Rusija pasirašė susitarimą su Abchazija ir Osetija, kuris užtikrina Rusijos kariuomenės buvimą šiose Gruzijos provincijose. Kokią teisę tada turime sakyti, kad padėtis Čėčenijoje yra vidaus reikalas? Tikiuosi, kad kitos kadencijos Parlamentas taip pat pareikš nuomonę šiuo klausimu.

Per pastaruosius metus Lenkijoje darbo neteko dar 114 000 darbuotojų. Tam įtakos turėjo ne tik krizė. Darbo biržas pasiekia pranešimai apie būsimus grupinius atleidimus ir jie taip pat susiję su 80 000 Lenkijos laivų statyklų darbuotojų, iš kurių darbą atėmė Europos Sąjunga, kuri kitose šalyse leidžia naudoti valstybės lėšas užimtumui remti. Tai diskriminavimas.

Milan Horáček (Verts/ALE). - (DE) Gerb. pirmininke, praėjusią savaitę Slovėnija ėmė labiau priešintis Kroatijos narystei. Norėčiau paaiškinti šį konfliktą, nes man atrodo, kad šis elgesys yra netinkamas ir nevertas Europos Sąjungos valstybės narės.

Kroatija yra šalis kandidatė, kuri laukia leidimo stoti į Europos Sąjungą ir kuri parodė aiškų pasiryžimą įgyvendinti reformas. Nors ji atitinka ne visus kriterijus, tačiau jos veiksmų kryptis yra aiški. Slovėnija turi

nustoti elgtis smulkmeniškai, kad būtų galima greitai rasti sprendimą. Lisabonos sutartis ir plėtros procesas leis Europos Sąjungai vystytis toliau ir Kroatija taps valstybe nare!

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Gerb. pirmininke, slegiama susirūpinimo dėl Europos ateities, šiandien Strasbūre paskutinėje šios kadencijos Parlamento sesijoje norėčiau prisiminti mūsų garsaus tautiečio, Šventojo Tėvo Jono Pauliaus II, žodžius. Jis pasakė: „Nebus Europos vienybės, kol vienybė nebus pagrįsta dvasios vienybe“. Būtent krikščionybė suteikė Europai šį tvirtiausią vienybės pagrindą ir per amžius jį sustiprino savo Evangelija ir žmogaus suvokimu, taip pat savo indėliu į istorijos, žmonijos ir tautų raidą. Tai nereiškia, kad pasisaviname istoriją, nes Europos istorija yra tarsi plati upė, į kurią įteka daugybė intakų ir srovių, o Europą sukūrusių tradicijų ir kultūrų įvairovė yra jos didelis turtas. Europos tapatumo pagrindas yra pagrįstas krikščionyste, o dabartinę dvasios vienybės trūkumą labiausiai lemia būtent šio krikščioniško tapatumo savimonės krizė.

Ashley Mote (NI). – Gerb. pirmininke, per pastaruosius penkerius metus su siaubu stebėjau nesibaigiantį skandalingą institucijų vykdomą ES mokesčių mokėtojų pinigų plėšimą. Su siaubu stebėjau jau perpildytą Jungtinę Karalystę, užtvindytą šimtų tūkstančių nekviestų užsieniečių darbininkų, kurie atvyko gauti naudos ir pareikšti teisę į mūsų gerovę. Iš arti stebėjau teisėkūros sistemą, kuri leidžia bevadžiams biurokratams kurti vadinamuosius įstatymus visiškai neatsižvelgiant į tai, kokią žalą jie daro Didžiosios Britanijos ekonomikai ir jos verslui. Iš arti stebėjau –

(Šūksnis iš salės: „Iš Jos Didenybės kalėjimo!“)

– šį brangiai kainuojantį, neveiksmingą Parlamente vykstantį reikalų aptarinėjimą, užmaskuotą kruopščiai paruošta atskaitingos demokratijos iliuzija, ir didžiulį rinkėjų, kurie mus čia atsuntė, apgadinėjimą.

Prezidentas M. Gorbačiovas buvo teisus: ES yra senoji Sovietų Sąjunga, aprengta vakarietiškais drabužiais. Vieną dieną jūs suprasite, kad negalite būti šeiminingai svetimuose namuose.

Pirmininkas. – Jūs kalbate laisvame Parlamente. Jei Parlamentas nebūtų laisvas, jums netgi nebūtų leista kalbėti.

(Plojimai)

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Balandžio 2 d. didžiąja balsų daugumą šis Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl sąžinės ir totalitarizmo. Aš myliu savo tėvynę Slovėniją, tačiau mane liūdina tai, kad Europos Parlamento rezoliucijai Slovėnijoje nepavyko nukristi į derlingą dirvą ir jai nepavyko padėti mums išspręsti skausmingų praities problemų.

Priešingai, yra žmonių, kurie nori išaukštinti J. B. Tito kaip didvyrį ir kurie Slovėnijos sostinės gatvę pavadina jo vardu nepaisant to, kad jis buvo atsakingas už pokario metų masines žudynes. Kadangi J. B. Tito niekada nebuvo patrauktas atsakomybėn, daugelis žmonių nenori pripažinti, kad šios pokario masinės žudynės yra nusikaltimas ir kad tie, kurie įsakė jas vykdyti, buvo nusikaltėliai.

Galbūt būtų tikslinga, jei Europos Parlamentas arba jūs, gerb. pirmininke, paragintumėte valstybių narių parlamentus susipažinti su šia rezoliucija ir tada ją patvirtinti ar papildyti atsižvelgiant į konkrečias nacionalines aplinkybes. Taip elgdamiesi jie padėtų aiškiau ir teisingiau suvokti savo nacionalinę ir Europos istoriją.

Richard Corbett (PSE). – Gerb. pirmininke, išibėgėjant Europos rinkimams mes dažnai apgailestavome dėl tariamai nepakankamo visuomenės informavimo. Po paskutiniojo A. Mote įsikišimo aš pasakyčiau, kad didesnė problema yra tyčinė dezinformacija, o gal net atviras melas, kuris viešai skleidžiamas.

Šiuo metu mano šalyje vadinamoji Jungtinės Karalystės nepriklausomybės partija – partija, kuriai atstovauja išrinktasis A. Mote – visoje šalyje yra iškabinusi plakatus ir tvirtina, kad narystė Europos Sąjungoje kasdien mums kainuoja 400 mln. EUR. Per metus tai būtų 15 mlrd. – iš tikrųjų šis skaičius yra penkis kartus didesnis už tikrąjį skaičių, kurį galite rasti Bendruomenių Rūmų bibliotekoje. Kad nepasakyčiau per daug, jų rėmėjas Stuart Wheeler tvirtino, kad per metus narystė kainuoja 120 mlrd. GBP, t. y. 36 kartus daugiau nei yra iš tikrųjų.

Iš tiesų įmokos į Europos biudžetą, bet kuriuo atveju sudarančios tik 3,3 mlrd. eurų, yra tiesiog 1 proc. BVP. Tai palyginti mažas biudžetas, tikrai mažas palyginti su milžiniška ekonomine nauda, kuri mano šalyje sudaro apie 2 000 eurų šeimai – didžiulė nauda, kuri tikrai verta narystės kainos ir kurią tikrai verta paminėti.

Gerb. pirmininke, kaip pats sakėte, laisvės kaina kai kuriems žmonėms reiškia galimybę skleisti dezinformaciją ir melą. Turime sumokėti tą kainą, tačiau turime būti stiprūs gindami tiesą.

(Plojimai)

Chris Davies (ALDE). - Gerb. pirmininke, UNWRA operacijų direktorius Gazoje John Ging praėjusią savaitę kalbėjosi su šio Parlamento nariais ir mums pranešė, kad į Gazą vis dar netiekiamos atstatymui po bombardavimo skirtos statybinės medžiagos, kad nieko netiekama verslui ar pramonei ir kad JT patenkina tik 60 proc. šilumos poreikio.

Gerb. pirmininke, patys matėte padėtį, tačiau ji nesikeičia ir tai yra Izraelio taikoma kolektyvinė bausmė nekaltiems žmonėms.

Vos prieš keletą dienų girdėjome, kad Izraelis grasina Europos Sąjungai ir sako, kad jei Komisijos narė B. Ferrero-Waldner ir toliau atsisakys atnaujinti Izraelio ir ES asociacijos sutartį, tai Europos įtaka sumažės, sumenks ir taikos procese mes nevaidinsime jokio vaidmens.

Laikas baigti. Izraelio elgesys yra įžeidimas žmoniškumui ir civilizacijai. Atėjo laikas, kad ne atnaujintume tą susitarimą, o jį nutrauktume.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – (PL) Gerb. pirmininke, vos 13 proc. Lenkijos piliečių balsuos artėjančiuose rinkimuose į Europos Parlamentą. Mažuma spres daugumos likimą, ir dėl to labai gaila. Atremiant pasaulinius iššūkius mums reikia ES, o žmonės gali matyti tarptautinio solidarumo naudą.

Vis dėlto pastaruoju metu nebuvo nieko daroma siekiant šioje srityje didinti visuomenės aktyvumą. Lenkijoje vykstančiose diskusijose dominuoja dviejų partijų rietenos. Valstybės pinigai beprasmiškai leidžiami plakatams, vaizduojantiems bukus tų asmenų veidus, kurie nežino, kaip išeiti ir susitikti su žmonėmis. Ministras pirmininkas D. Tusk yra taip suinteresuotas tikromis diskusijomis apie Europos reikalus, kaip anksčiau tuo buvo suinteresuotas J. Kaczyński.

Pastarąjį kartą kalbėdamas šioje salėje klausiau, ar Europos Parlamentas tikisi imponantiškų paskutinės minutės pastangų, dedamų siekiant įtikinti žmones balsuoti. Deja, diskusijai pirmininkavo M. Siwiec, kuris, atrodo, vis dar negali susitaikyti su mintimi, kad demokratija nedalyvaujant žmonėms nieko neduoda.

Todėl klausiu dar kartą: ar Europos Parlamentas iš viso gali ką nors padaryti, kad kaip institucija jis galėtų išpildyti viltis, susijusias su rinkimais? Trylika procentų yra ne tik nelamingas skaičius, tai – aiški negarbė.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, tiesiog norėčiau atsakyti į kritiką dėl taupųjų elektros lempučių, kuri šį savaitgalį vėl pasirodė žiniasklaidoje, ypač euroskeptiškoje žiniasklaidoje.

Tylėjimas reiškia sutikimą, todėl tiesiog norėčiau pasakyti, kad taupiosios elektros lemputės nekelia pavojaus visuomenei, jei vartotojas ar namų ūkio savininkas jas tinkamai naudoja ir jei jos gaminamos tinkamoje darbo aplinkoje, kurioje saugoma ir darbuotojų sveikata, ir aplinka.

Atsakomybė tenka tarptautinėms Europos bendrovėms, kurios gamina elektros lemputes tokiose šalyse kaip Kinija ir kurios turi laikytis gamybos standartų, kurių mes reikalautume, jei lemputės būtų gaminamos Europos Sąjungoje. Galutinis produktas, pati taupioji elektros lemputė, yra visiškai saugi, jei naudojama pagal instrukcijas – tokia saugi kaip visos kitos šiandien gaminamos elektros lemputės ar, pvz., baterijos. Jos turi būti tinkamai šalinamos ir tvarkomos pagal instrukcijas.

Manau, kad čia įgyvendinama darbotvarkė – antieuropietiška darbotvarkė – susijusi su šiuolaikinių, ekologiškesnių, mažiau teršiančių elektros lempučių gamyba, ir manau, kad turime pasipriešinti tiems, kurie nori, kad kasdien būtų skleidžiama dezinformacija apie šiuos svarbiausius produktus.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, prezidentas F. Mitterrand sakydavo, kad yra du būdai vykdyti politiką: valdininkų būdas ir virėjų būdas.

Minėdamas šias dvi galimybes, turiu omenyje buvusios Jugoslavijos šalių ir Albanijos narystės procesą. Klausydamas Komisijos ir gerb. EP narių patvirtintų pozicijų ir jas skaitydamas, jaučiu, kad jie save sieja būtent su valdininko profesija, griežtai, skrupulingai pažymėdami užbaigtus skyrius ir įterpdami, kur tai būtina, papildomus etapus, pvz., Slovėnijos ir Kroatijos dvišales problemas. Manau, kad darome didelę klaidą.

Šiuo atveju būtų geriau save laikyti virėju, kad galėtum švelniai ir subtiliai įmaišyti sudedamąsias dalis ir kultūrinę įvairovę, patiekalą paskaninti prieskoniais ir iš šių naujų šalių gauti naudos ir viso to, ką jos siūlo mūsų Europai. Europa išlieka pagarbos, tolerancijos ir įvairovės idealu, ji išlieka taikos jėga, ypač Vakarų Balkanams, ji reikalauja bendros mūsų visų likimo vizijos.

Šiuo didelės ekonomikos krizės metu mums nebūtų nieko blogiau kaip užsisklęsti savyje ir paniškai bijant kitų – užsieniečių – pabėgti. Prisiminkime Europos kūrėjų požiūrį ir taikykime jį šioms Vakarų Balkanų šalims.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Europos Sąjungos plėtra davė augimą, taiką ir stabilumą, taip pat sudarė sąlygas kurti demokratiją. Paskutinis plėtros etapas, kuris vyko prieš penkerius metus, buvo sėkmingas, tačiau šiandien susiduriame su tokia ekonomikos padėtimi, kuri reikalauja greitų ir našių veiksmų.

Galime matyti ir jausti visiškos integracijos Europos Sąjungoje ir euro zonos plėtros teikiamą naudą. Euro „tvirtovė“ įrodė esanti veiksminga apsauga, sauganti ekonominius interesus ne tik Europos Sąjungoje, bet ir visoje Europoje.

Europos Sąjungoje patiriame ne 27 ekonomines krizes, o vieną labai rimtą ir didelę krizę. Greičiausiai ją nugalėti galime bendradarbiaudami su kitomis Europos šalimis ir laiku imdamiesi koordinuotų ir ryžtingų veiksmų. Protekcionizmas yra žingsnis atgal, o populizmas yra ekonomikos žlugimo receptas.

Augančios ir besiplečiančios bendrovės turi ateitį. Panašiai Europos Sąjungos ateitis priklauso nuo jos nuolatinės plėtros ir naujų progų bei geresnių galimybių kūrimo ir pasinaudojimo jomis.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Šių metų gegužės 1 d. minėjome penktąsias Slovakijos narystės ES metines. Tą dieną vyko įvairūs renginiai, kuriuose aptarėme savo veiklą ES. Dalyvavau šventiniuose renginiuose Slovakijos ir Lenkijos pasienyje prie Čirč-Leluchovo tilto. Šis simbolinis tiltas, kuris buvo pastatytas finansuojant iš pasirengimo narystei ES lėšų, suvienijo Slovakijos ir Lenkijos pasienio regiono bendruomenes ir paskatino abiejų šalių pasienio piliečių bendradarbiavimą.

2007 m. gruodžio mėn. Slovakijai ir Lenkijai prisijungus prie Šengeno erdvės, buvo panaikinta pasienio kontrolė, o kartu ir administracinės kliūtys, kurios kėlė sunkumų vietos žmonėms ir trukdė bendradarbiavimą. Šiandien galime pamatyti daug sėkmingų projektų, finansuojamų iš ES struktūrinių fondų, kurie padeda ilgalaikiai tvariai šių regionų plėtrai.

Gerb. pirmininke, norėčiau išreikšti džiaugsmą ir dėkingumą už tai, kad Slovakija kartu su savo kaimynėmis priklauso ES. Man malonu, kad būdama viena iš 14 Europos Parlamente Slovakijai atstovaujančių EP narių, šios kadencijos metu galėjau dalyvauti rašant šį sėkmingą ES istorijos skyrį.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Pastaraisiais mėnesiais tapome kelių įvykių liudininkais, kai siekdami išpirkos Somalio piratai pagrobė laivus. Kyla pavojus, kad tokia veikla tampa gerai organizuoto jūrų terorizmo rūšimi ir pelningu verslu, į kurį kaip tarpininkės įtraukiamos netgi konsultacijų ir teisinių paslaugų bendrovės. Tokiais atvejais nereikia su pasigėrėjimu džiaugtis laiminga įkaitų pabaiga, nes laivų savininkai ir nukentėjusios šalys už tai sumoka didelę kainą. Piratavimas tampa pasaulinio masto grėsme laivininkystei.

Ši veikla pradėjo daryti įtaką vis didesniai skaičiui Europos piliečių. Šiuo metu laive „Malaspina Castle“ nelaisvėje laikoma 16 Bulgarijos piliečių. Derybų su piratais stebėjimas negali būti laikomas tinkama politika. Mums reikia didesnio aiškumo dėl Europos Sąjungos įsipareigojimų tokiose situacijose. Šiuo metu įvairių institucijų taikomos priemonės yra svarbios, tačiau akivaizdžiai yra visiškai nepakankamos. Būtent todėl primygtinai raginu aukščiausiu lygmeniu imtis skubių veiksmų siekiant išlaisvinti įkaitus ir užkirsti kelią šiai veiklai, nes ji yra XXI amžiaus gėda.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, kaip ir jūs čia esu jau 30 metų, tačiau jei apžvelgtume šių 30 metų rezultatus, tai pamatytume, kad per šį laiką nepavyko įgyvendinti vilčių, kurių turėjome 1985 m., kai šiame Parlamente žengėme kokybinį žingsnį iš senosios ir nepavykusios atskirų šalių Europos, siekdami Jungtinių Europos Valstijų.

Šiandien grįžtame į tą nelaimę pranašaujančią praeitį – valstybių Europą, bet ne Europos valstybę – ir atgal į savo gardą, o mus supantys žmonės, kurie mus aukštino kaip didžią viltį, kaip pasitaikiusią gerą progą, iš tikrųjų yra tie žmonės, kurie abejingai balsuos ir dar kartą pasmerks tai, kad įvykus nelaimės lydimai metamorfozei, mes atstovaujame blogiui, prieš kurį išėjome kovoti, ir apgavome save, kad šią kovą laimėjome.

Pirmininkas. – Labai jums ačiū, p. M. Pannella. Gerai pamenu, kad 1979 m. mus išrinkus, jūs pateikėte tūkstančius pakeitimų – tada vis dar atspausdintų popieriuje. Vis dėlto vėliau jūs mus kartą palikote, o aš visą tą laiką likau čia. Grįžote atgal į Romą dirbti Parlamente.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, švenčiame naujų Europos Sąjungos valstybių narystės metines ir mus visus sužavėjo ir sujaudino jūsų pareiškimas. Vis dėlto aš išsivaizduoju, kad dabartinis Komisijos narys, kaip aš ir daugelis kitų gerb. EP narių, mano, kad vienos iš prisijungusių šalių, būtent Kipro, šiaurinė dalis yra vis dar okupuota ir kad ten yra svetima kariuomenė. Europos Sąjunga šiandien vėl raginama užtikrinti, kad Bendrijos *acquis* galiotų visoje Kipro saloje.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Ekonomikos krizė turėjo didelį poveikį pasaulio ekonomikai. Prognozuojama, kad šiais metais visose valstybėse narėse augimas bus neigiamas. Europos mastu užregistruotas pavojaus skelbiantis bedarbių skaičiaus didėjimas, daug bendrovių mažina veiklos apimtį ir atleidžia darbuotojus arba dėl prastovų juos išleidžia nemokamų atostogų.

Europos piliečiai praranda darbą ir patiria sunkumų grąžindami paimtas paskolas. Taip pat blogėja jų gyvenimo sąlygos. Manau, kad šiuo ekonomikos ir finansų krizės laikotarpiu visų pirma būtina investuoti į žmones. Europos verslo gerovė priklauso nuo darbuotojų. Būtent todėl aš tikiu, kad mūsų pareiga – visų pirma juos remti.

Manau, kad aukščiausio lygio susitikime dėl užimtumo, kuris vyks gegužės 7 d. Prahoje, reikia skubiai rasti konkrečius sprendimus siekiant sustabdyti pavojaus skelbiantį nedarbo didėjimą. Naudojuosi šia proga, kad paragindčiau Europos Vadovų Tarybą birželio mėn. vyksiančiame susitikime darbo vietų išsaugojimą paskelbti prioritetiniu tikslu ir ieškoti sprendimų mažinti nedarbą Europos Sąjungoje.

Thomas Wise (NI). – Gerb. pirmininke, šiandien yra gegužės 4 d. ir tai bus paskutinė čia mano pasakyta kalba. Vis dėlto lygiai prieš 30 metų Margaret Thatcher buvo išrinkta Didžiosios Britanijos ministre pirmininke ir susidūrė su socialistų sukeltomis problemomis, panašiomis į tas, su kuriomis susiduriame šiandien: didelėmis skolomis, didėjančiu nedarbu ir neramumais visuomenėje.

Ji suprato, kad sprendimas buvo valdininkų aparato mažinimas, asmeninės laisvės ir tautų apsisprendimas. Šiandien ES užkrauna didelę vyriausybę, didėja centrinės valdžios kontrolė ir ardoma nacionalinė valstybė. Taip pat pamenu ją sakant „ne“, „ne“, „ne“ – žodžius, į kuriuos ES nekreipia dėmesio arba kurių nesupranta.

Ji atvyko į Burgą sakyti šiandien jau garsios kalbos, kuri sukėlė pasipriešinimą projektui. ES yra 50 metų trunkantis bandymas išspręsti 200 metų senumo problemą. Tvirtinu, kad, jei ES buvo atsakymas, tai klausimas turėjo būti labai kvailas. Ir, kaip sakė „Žvaigždžių karų“ veikėjai, „teneapleidžia jūsų jėgą“.

Pirmininkas. – Jei leistumėte pastebėti, manau, kad ji buvo ir yra puiki ponija. Ji buvo ministrė pirmininkė, kuri sutiko, kad teisės aktai, susiję su bendrąja rinka, galėtų būti priimami balsų dauguma. Todėl Margaret Thatcher sutiko dėl balsų daugumos Taryboje: tai buvo puikus sprendimas.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Gerb. pirmininke, prieš dvi savaites čia panašiai stovėjau apibūdindamas ES plėtrą kaip sėkmę, dėl kurios senosios ir naujosios valstybės narės turėjo abipusės naudos ir tai vadinama padėtimi be pralaimėjusiųjų. Šiandien, gerb. pirmininke, norėčiau pasakyti, kad esant ekonomikos krizei politinis elitas turi parodyti nuosaikumo pavyzdį.

Vokietijoje buvo nustatyti apribojimai valstybės subsidijuojamų bendrovių vadybininkų atlyginimams. JAV Prezidentas B. Obama ėmėsi panašių priemonių, o Vengrijos Vyriausybė mažina ministrų atlyginimus 15 proc.

Gerb. pirmininke, būtų neblogai, jei Europos Komisija šiuo požiūriu taip pat parodytų pavyzdį. Be to, jei Komisijos nariai atsisakytų dalies savo nemažų kompensacijų, esant krizei tai turėtų didelį poveikį geram ES vardui, patikimumui ir prestižui. Netgi jei tai būtų simbolinis gestas, jis perduotų žinią Europos piliečiams, kad esant ekonomikos krizei ES vadovai taip pat pasirenge pasiaukoti ir rodo solidarumą su tais, kurie gauna kuklias pajamas.

Charles Tannock (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, Kinijos Respublika, geriau žinoma kaip Taivanas, pagaliau pasiekė tikslą ir gali dalyvauti Pasaulio sveikatos asamblėjoje (PSA) stebėtojo teisėmis. Kinijos Liaudies Respublika (KLR) nuosekliai blokavo šį procesą nuo 1971 m., kai ji pakeitė Taivaną Jungtinėse Tautose.

Būdamas gydytojas, aš tvirtai tikiu, kad visuomenės sveikatos klausimai niekada neturėtų lemti tarptautinių santykių ir Europos Parlamentas, reikia pripažinti, nuosekliai atmesdavo smulkmenišką Pekino politiką, kuria buvo siekiama blokuoti Taivano bandymus dalyvauti PSA susitikimuose.

Sveikinu Taivano prezidentą Y.-J. Ma su nauja sėkminga politika, kuria siekiama Pekino ir Taibėjaus suartėjimo, o KLR pagaliau pamatė savo priekabiavimo prie kaimyno kvailumą.

Aš taip pat tikiuosi geresnių dviejų vyriausybių santykių, nes tai duos naudos visoms susijusioms šalims ir ypač šiuo metu bus naudinga sunkiai dirbančių Taivano gyventojų sveikatai.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, asmeniškai norėčiau dar kartą pakartoti, kad priešingai jūsų tvirtinimui – šios kadencijos metu visada buvote nuoseklus, išskyrus šį atvejį – per pastaruosius 30 metų aš visada buvau perrenkamas į šį Parlamentą. Įvyko taip, kad vadovaudamasis Radikalų partijos komandos dvasia ir iš anksto patartas rinkėjų aš atsisakiau savo mandato dėl kitų kolegų, pvz., Oliviero Dupuis, kuris dirbo šiame Parlamente ir kitur. Todėl tai, ką jūs sakėte, buvo neteisinga ir leiskite man pakartoti, kad per 30 metų aš buvau kiekvieną kartą perrenkamas.

Deja, šį kartą, gerb. pirmininke – nors jūs iš tikrųjų buvote čia tais laikais, kai Otto von Habsburg ir Altiero Spinelli ragino Parlamentą realiai pasipriešinti Tarybos reikalavimams ir atsakyti teikti nuomones – taip, gerb. pirmininke, šį kartą mes abu tapome liudininkais, kad šis Parlamentas pasitenkina veikdamas kaip „taksi parlamentas“, kai kalbant apie nepavykusį Lisabonos projektą susiduriama su noru mums nustatyti neparlamentinį tvarkaraštį – ir jūs jį nustatėte.

Pirmininkas. – Labai jums ačiū, p. M. Pannella. Jūsų žodžiai neprieštarauja tam, ką pasakiau. Esu įsitikinęs, kad nuo 1996 iki 1999 m. jūsų nebuvo Europos Parlamente. Kaip nurodėte, jūs buvote išrinktas ir tai neprieštarauja tam, ką pasakiau. Norėčiau aiškiai pareikšti pagarbą jūsų veiklai ir jūsų darbui Europos Parlamente.

Neena Gill (PSE). – Gerb. pirmininke, kalbu norėdama pareikšti susirūpinimą dėl tūkstančių nekaltų civilių, kuriuos Talibanas privertė tapti pabėgėliais jų pačių tėvynėje Svato slėnyje. Visi esame girdėję pasakojimų apie netinkamą Talibano elgesį su moterimis. Vis dėlto pastaraisiais mėnesiais iš slėnio atkeliauja pranešimai apie kirpyklų uždarymą, muzikos draudimą ir palydovinės televizijos imtuvų išjungimą. Taip pat dažnai vykstantys bankų ir namų apiplėšimai ar moterų papuošalų vagystės panaudojant ginklą, ypač apiplėšiami tie, kas nepritaria ar priešinasi Talibanui. Dėl šariato įstatymų taikymo Svato slėnyje visi jame gyvenantys Islamo neišpažįstantys gyventojai taip pat turi mokėti *jizya*, senovinį mokestį, ir aš žinau, kad ten gyvenantys sikhai buvo pagrobti ar jiems buvo grasinama, kol jie pagaliau sutiko mokėti. Kadangi esu vienintelė sikhų tautybės EP narė, į mane kreipėsi nemažai rinkėjų, kuriems sukėlė siaubą tai, kas vyksta Svato slėnyje – žmonės, kurie ten gyveno 60 metų, yra taip diskriminuojami.

Šis Parlamentas turi didingą istoriją ir metraštį, kuriame įrašyta kova su tokiais žmogaus teisių pažeidimais ir pasmerkimas tų, kurie vykdo šią bauginančią veiklą. Vis dėlto mums reikia neapsiriboti pareiškimais ir prašyti Komisijos imtis konkrečių veiksmų siekiant užtikrinti, kad turėtume strategiją, kaip elgtis su Talibanu ir jo didėjančia įtaka regione. Talibanas yra reali grėsmė visoms vertybėms, kurias branginame – žmogaus teisėms, lygybei ir demokratijai. Raginu jus raštu kreiptis į Komisijos narį, kad būtų imtasi veiksmų.

Pirmininkas. – Dėkoju, p. N. Gill. Paskutinį kartą pirmininkavau vienos minutės kalboms. Visada stengiausi leisti pasisakyti kiek galima daugiau asmenų. Dažnai mums pavykdavo įveikti visą sąrašą – ir tai mums iš tikrųjų pavyko šį vakarą, – nes galimybė kalbėti yra viena iš EP narių privilegija ir tokia galimybė visada suteikiama pirmadienio vakarą. Todėl norėčiau jums nuoširdžiai padėkoti ir už tai, ką mums pasakėte.

– Tuo baigiame šį klausimą.

15. Gripo epidemija (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Komisijos pareiškimas dėl gripo epidemijos.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, dėkoju už galimybę paskutinę kadencijos savaitę kreiptis į Parlamentą dėl pasaulinės gripo viruso A(H1N1) plitimo. Pirmiausia leiskite trumpai paaiškinti esamą padėtį, o tada kalbėti apie tai, ko ėmėsi Parlamentas valdydamas krizę.

Naujausioje Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro (ECDC) ataskaitoje nurodyta, kad šiuo metu ES ir ELPA šalyse yra 94 patvirtinti A(H1N1) gripo atvejai ir 20 galimų susirgimo atvejų. Daugelis šių žmonių užsikrėtė už Europos ribų, tačiau ne visi. Pranešta apie ligos perdavimą iš žmogaus žmogui, vienu atveju netgi sveikatos priežiūros sistemos darbuotojui.

Vis dėlto turime džiaugtis, kad ES dar nemirė nė vienas virusu užsikrėtęs pacientas. Daugiau nei savaitę mes stebėjome infekcijos plitimą Meksikoje, JAV, Kanadoje, ES valstybėse narėse ir kitose šalyse.

Meksikoje infekcijos poveikis visuomeniniam ir ekonominiam gyvenimui padidėjo iki rimto masto. Mes vertiname ir pripažįstame milžiniškas pastangas, kurias deda Meksikos valdžios institucijos, siekdamos sulaikyti viruso plitimą ir padėti nuo infekcijos nukentėjusiems asmenims.

ES teisės aktai dėl užkrečiamųjų ligų įpareigoja valstybes nares pranešti apie tokius protrūkius ir priemones, kurių jos siūlo imtis. ECDC veikia priežiūros tinklai, kurie stebi praneštų atvejų skaičių. Todėl mes turime gana tikslų vaizdą apie besikeičiančią padėtį Europoje ir jis tapo pagrindu atsakingai priimti tinkamus ir veiksmingus sprendimus, kaip geriausiai pasinaudoti savo ribotais ištekliais.

Pasaulinė padėtis, susijusi su infekcija, buvo gana sunki ir balandžio 29 d. paskatino PSO priimti sprendimą padidinti pandemijos lygį iki 5-ojo laipsnio pripažįstant, kad ne mažiau kaip dviejuose regionuose įvyko perdavimas iš žmogaus žmogui. Komisija visapusiškai dirbo palaikydama glaudų ryšį ir bendradarbiaudama su PSO.

Mano tarnybos sunkiai dirba įgyvendindamos būtinus veiksmus, kaip nurodyta Komisijos pasirengimo gripo pandemijos plitimui plane siekiant atremti iššūkius, kuriuos kelia pastarasis protrūkis. Balandžio 24 d. Komisija įsteigė visuomenės sveikatos valdymo centrą ir nuo tada mano tarnybos yra nuolat pasirengusios.

Nuo balandžio 25 d., šeštadienio Komisija kasdien rengia valstybių narių Užkrečiamųjų ligų tinklo ir ES sveikatos saugumo komiteto susitikimus. Šiuose susitikimuose apžvelgiama epidemiologinė padėtis, svarstomos priemonės ir atitinkami teisės aktai ir priimami sprendimai.

Buvo diskutuojama dėl visuomenei teikiamos informacijos apie tai, kaip išvengti infekcijos ir sąmoningai pasirinkti keliones, siekiant visose valstybėse narėse užtikrinti nuoseklius pranešimus, pagrįstus ECDC mokslinėmis rekomendacijomis ir koordinuojamus su PSO. Nusprendėme pratęsti sezoninio gripo stebėjimą, kuris paprastai baigiamas 20-ąją savaitę, siekiant nustatyti užsikrėtimo šiuo naujuoju gripo virusu atvejus.

Balandžio 30 d. Komisija patvirtino teisiškai privalomus atvejų (ligų) apibrėžimus pagal ES užkrečiamųjų ligų teisės aktus ir šis sprendimas buvo paskelbtas gegužės 1 d. Oficialiajame leidinyje.

Kadangi atsakomosios medicininės priemonės, pvz., antivirusiniai preparatai ir vakcinos, yra svarbiausias visuomenės sveikatos apsaugos atsakas į šią grėsmę, balandžio 29 d., trečiadienį buvau susitikusi su Europos gamintojais, siekdama gauti naujausią informaciją apie kuriamus produktus, naujų vakcinų pateikimo grafiką ir norėdama pamatyti, ar ES įsikišimas gali paspartinti jų tiekimą. Kartu su valstybėmis narėmis svarstome, kaip geriausiai optimizuoti turimų antivirusinių preparatų atsargų panaudojimą pasinaudojant ES Sveikatos saugumo komiteto koordinavimo sistema.

Taip pat galiu pranešti Parlamentui, kad atsižvelgdama į mano pateiktą raginimą Tarybai pirmininkaujančiai Čekijai, balandžio 30 d. Sveikatos taryba surengė susitikimą ir patvirtino keletą svarbių išvadų, dar kartą pakartodama būtinybę koordinuotai atsakyti į naują gripo keliamą grėsmę.

Taryba priminė teisinę valstybių narių pareigą koordinuoti savo sveikatos grėsmių stebėjimą ir atsaką į jas ir sutiko, kad kelionių į nukentėjusias sritis ribojimas nebuvo pagrįstas atsakas visuomenės sveikatos požiūriu. Vis dėlto Taryba taip pat sutarė, kad tinkamas visuomenės informavimas yra svarbus ir kad keliaujantys asmenys turėtų patys priimti sprendimus, pagrįstus gauta informacija.

Šiuo metu Komisija svarsto gaires, apimančias skubų veiksmų, pateiktų balandžio 30 d. Tarybos išvadose, įgyvendinimą. Jie apima vakcinų kūrimą, vakcinavimo strategiją, rekomendacijas dėl geriausio vakcinų ir antivirusinių preparatų atsargų panaudojimo, apsaugos ir prevencinės priemonės, taip pat ryšius su visuomene ir jos informavimą.

Aišku, kad mums visiems naudinga integruota Europos ekonomika ir visuomenė. Vis dėlto ši nauda taip pat suteikia atsakomybę. Tai reiškia, kad turime dirbti kartu, imdamiesi tik tų priemonių, kurios yra pateisinamos konkrečiu atveju. Tai svarbu, jei norime išvengti, kad sveikatos krizė taptų taip pat ekonomikos krize. Vis dėlto mes neturėtume skirti per daug dėmesio šių įvykių neigiamai pusei. Dėl Komisijos vadovaujamo pasirengimo prieš keletą metų grėsusiam paukščių gripui ES turi veikiančią sistemą, kuri leidžia bendrai ir veiksmingai atremti šią grėsmę.

Žinau, kad neseniai, artėjant Europos rinkimams, šis Parlamentas diskutavo apie tai, ką iš tikrųjų piliečiams reiškia Europa. Šiais sunkiais laikais, manau, kai kuriuos dalykus galime matyti aiškiau. Europa reiškia solidarumą bendrai atremdama šią grėsmę. Tai reiškia bendradarbiavimą, keitimąsi informacija, kompetenciją ir gebėjimą, kad galėtume bendrai veikti remdamiesi geriausiomis turimomis žiniomis. Tai reiškia naujoves, kai Europai finansuojami moksliniai tyrimai padeda kiek įmanoma greičiau pradėti vakcinos gamybą. Tai

reiškia galimybes, kai Europos institucijos leidžia visoms valstybėms narėms nedelsiant ir veiksmingai duoti atsaką bendrai krizei. Būtent tai Europa suteikia savo piliečiams.

Taip, padėtis yra rimta, tačiau esame geriau nei bet kada anksčiau pasirengę atremti šią grėsmę. Kadangi praėjusią savaitę mačiau Europos sveikatos ministrų – ten dalyvavo visi 27 – pasiryžimą, esu įsitikinusi mūsų galimybėmis per ateinančias savaites pateikti atsaką.

PIRMININKAVO: M. A. DOS SANTOS

Pirmininko pavaduotojas

Antonios Trakatellis, PPE-DE frakcijos vardu. – (EL) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, pirmiausia dėkoju už informaciją, kurios mums suteikėte ir kuri buvo išsami, taip pat pritariu priemonėms, kurių ėmėtės. Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tris pagrindinius dalykus, kuriuos jūs taip pat minėjote ir kuriuos laikau būtinais, jei norime kovoti su galima pandemija.

Pirma, apie planus, kuriuos turime ir kurių jau ėmėsi Taryba, Europos Komisija ir Parlamentas dėl paukščių gripo. Mes turime planus, kurie iš tikrųjų yra tikrai geri nepaisant to, kad kai kuriuos praleistus dalykus kritikavo šios srities mokslininkai. Todėl norėčiau paklausti, ar šie planai buvo užbaigti, ar valstybės narės juos patvirtino ir ar jie jau parengti įgyvendinti – tai silpniausia grandis, kuri čia yra labai svarbi – ir pagaliau yra koordinavimas, kurį minėjote. Man malonu girdėti, kad viso šio gripo metu esate pasirengę juos įgyvendinti kartu su Ligų prevencijos ir kontrolės centru.

Antrasis dalykas, kurį noriu paminėti, yra susijęs su antivirusiniais preparatais. Valstybėms narėms buvo nustatyti įpareigojimai turėti pakankamą jų kiekį. Antivirusiniai preparatai taip pat vartojami gydymo procese, tačiau, žinoma, jie skirti prevencijai ir šioje srityje reikia gairių, nes jų negalima vartoti bet kaip, juos reikia vartoti tinkamai.

Trečiasis dalykas, kurį noriu paminėti, būtų naudinga, jei šiam naujam gripui galėtume sukurti vakciną. Vakcina bus labai svarbi ir aš manau, kad šiandien naudojant turimas technologijas bendrovės galėtų ją pateikti per tris arba keturis mėnesius. Todėl norėčiau, kad imtumėtės šios krypties siekiant užtikrinti, kad tikrai būtų dedamos pastangos ir turėtume naują vakciną, kuri kartu su sezoninio gripo vakcina, ją dėl visų žinomų mokslinių priežasčių jūs pagrįstai įtraukėte į kovą su šiuo gripu, būtų geriausia užtvara galimai gripo pandemijai.

Jules Maaten, ALDE frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, atrodo, kad gripo epidemija nėra tokia pavojinga kaip tikėtasi. Gerb. pirmininke, mums dar kartą pasisėkė, lygiai taip, kaip buvo SARS atveju – ir taip atsitiko ne sprendimus priimančių asmenų dėka. Kai savaitgalį kilo gripo grėsmė, jie sutarė susitikti skubioms deryboms ketvirtadienį – tai man tapo nauja žodžio „skubiai“ apibrėžtimi. Vėliau nebuvo nutarta nieko svarbaus. Kas atsitiktų tikros krizės atveju?

Kas atsitiktų, jei įvyktų kas nors „labai rimto“ – tai, ką Pasaulio sveikatos organizacija laiko neišvengiamu ir kas gali pareikalauti aštuonių ar dešimties milijonų aukų? Ministrai susitiko keistis informacija, taip pat buvo kuriami planai. Vis dėlto, kokie svarbūs šie planai ir kokia informacija buvo keičiamasi? Kokių priemonių imtasi ir ar jos iš tikrųjų koordinuojamos? Ar Komisija gauna visą būtiną informaciją? Abejoju. Panagrinėkime antivirusinių preparatų pavyzdį: kas jų turi ir kas neturi? Taip pat, ar dabar ministrai pagaliau yra pasirengę Europoje pradėti kaupti atsargas ypatingiems atvejams?

Nors nesu įsitikinęs, kad Prancūzijos pasiūlymas atšaukti visus skydžius į Meksiką buvo geras, tačiau Tarybos sprendimas, kad kiekvienas turėtų pats apsispręsti šiuo klausimu, žinoma, yra beprotiškas. Koks tikslas tai daryti vienai šaliai, jei to nedaro kita šalis turint omenyje mūsų atviras sienas? Šį sprendimą šalys turėjo priimti bendrai. Vienintelis sprendimas yra suteikti Komisijai įgaliojimus imtis tokių nepaprastųjų priemonių. Jūs, Komisijos nare, nurodžius Tarybai, turėtumėte per 24 valandas imtis nepaprastųjų priemonių tokiose srityse kaip karantinas, dezinfekcijos priemonės oro uostuose ir apribojimai keliauti.

Aš nekaltinu Komisijos. Komisijos nare, jūsų ir jūsų pareigūnai elgėsi teisingai. Vis dėlto, o kur buvo Taryba? Mes žvelgiame į simbolinę aikštę Meksikoje ir ten saulėje, šalia mažos stotelės sėdi Taryba. Mes bėgame jos link šaukdami „gripas, gripas“, o ji lėtai pakelia sombrerą, atsako „rytoj, rytoj“ ir grįžta atgal popiečio poilsio. Kartu su Taryba sunku spręsti bet kokius reikalus.

Bart Staes, Verts/ALE frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau prisijungti prie tų, kurie jums, Komisijos nare, padėjo už išsamią mums suteiktą informaciją. Vis dėlto sutinku su A. Trakatellis ir J. Maatenu. Šiame Parlamente mes išsamiai diskutavome 2006 m. birželio mėn. Priėmėme rezoliuciją,

kurią tuo metu rengdami Parlamento Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete sunkiai dirbome. Vėl pažvelgiau į tą rezoliuciją ir turiu pasakyti, kad kaip ir A. Trakatellis aš bijau, kad dabartinis požiūris turi labai daug spragų ir silpnų vietų.

Tada mes primygtinai rekomendavome užtikrinti keitimąsi informacija ir konstruktyvų valstybių narių bendradarbiavimą, taip pat koordinuojantį Komisijos vaidmenį ir konstruktyvų bendradarbiavimą su Europos ligų prevencijos ir kontrolės centru. Šiuo metu kiekvienas gerai apsidairęs – ir J. Maaten šį klausimą iškėlė labai išraiškingai – pastebės, kad yra labai daug spragų ir kad reikalai juda neįtikėtinai lėtai.

Dėl antivirusinių preparatų atsargų jūs pati prieš keletą dienų mums sakėte, kad atsargų pakanka aprūpinti 16 proc. gyventojų, kai mes sakėme, kad šis skaičius turi būti 30 proc. Todėl atsargų dydis gerokai nesiekia vardinės vertės, jau nekalbant apie keitimąsi informacija apie viruso prigimtį. Šis keitimasis informacija yra svarbus, nes neįmanoma sukurti vakcinų, jei nežinoma viruso rūšis.

Mokslininkai, su kuriais bendravau pastarosiomis dienomis, sako, kad jie neturi informacijos ir negali jos gauti. Informacija apie viruso rūšį yra saugoma ir laikoma paslapyje. Mes turime tiek mokslinių tyrimų institutų, tačiau negalime daryti to, ką privalome daryti. Kažką čia reikia keisti. Negalime su tuo taikstyti, grėsmė yra tikrai per didelė.

Urszula Krupa, IND/DEM frakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, kalbėdama apie grėsmę, kurią kelia gripo virusas, norėčiau pacituoti kai kurias interneto naudotojų nuomones. Jos atsirado kaip atsakas į žiniasklaidoje keliamą paniką, kurią dar labiau paskatino Pasaulio sveikatos organizacijos komentarai. Sakoma, kad žiniasklaidos keliamos isterijos priežastis yra noras atsikratyti vakcinų atsargų ir neveiksmingo preparato „Tamiflu“, kuris užima vietą farmaciniais produktais prekiaujančių parduotuvių lentynose, ir bandymas nukreipti dėmesį nuo pasaulinės krizės.

Tokia visuomenės reakcija yra ne tik nepasitikėjimo valdžios institucijomis įrodymas – ji taip pat gali priversti visuomenę ateityje nepaisyti realios pandemijos grėsmės. Manau, kad būtų išmintingiau pavišinti informaciją apie galimą gripo ar kitų ligų pandemijos pavojų, prieš tai truputį ilgiau stebėjus susirgimų atvejus ir atidžiai ištyrus virusą ir jo pavojingumą. Tai užkirstų kelią neišsamios informacijos viešinimui, panikai ir, pvz., pradėtam kiaulių skerdimui.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Komisijos nare, taip pat norėčiau padėkoti jums už aktyvų ir skubų atsaką į aptariamą problemą. Dėl globalizacijos ir intensyvaus turistų, keliautojų ir eilinių žmonių judėjimo šiandien Žemėje nėra vietos, kurioje ši liga negalėtų atsirasti. Tai jau galime matyti iš ligos atvejų, kurie pastebėti labai toli nuo Meksikos, pvz., Naujojoje Zelandijoje, Australijoje, Europoje ir Afrikoje.

Nepaisant sveikatos priežiūros subsidarumo, užkrečiamosioms ligoms sienos negalioja ir todėl esame įpareigoti imtis bendrų veiksmų. Viena šalis negali išspręsti šios problemos. Atėjo laikas solidarumui. Slovakija yra pasiruošusi netgi tuo atveju, jei gripo infekcija peraus į didesnio masto epidemiją, ir tikriausiai taip yra dėl ankstesnio paukščių gripo. Nacionalinėse atsargose turime 700 000 „Tamiflu“ dozių penkiems milijonams gyventojų ir turiu pasakyti, kad tikriausiai taip pat dėl ankstesnės paukščių gripo grėsmės gyventojai yra tikrai gerai pasirengę.

Epidemijos atveju labai svarbu informuoti visuomenę, nes ten, kur nėra informacijos, atsiranda daug dezinformacijos. Tai galime pastebėti Afrikos šalyse, pvz., Egipte, kur gripo epidemijos grėsmę susiejus su mintimi, kad šią ligą perdavė kiaulės, buvo paskersta 300 000 – 400 000 kiaulių. Galbūt šiuo atveju turėtume kitaip rodyti solidarumą, nes kelionių agentūros pardavinėjo keliones į šias vietas, tačiau dabar žmonės čia keliauja tik esant reikalui. Kadangi turime Eurolatą, taip pat turėtume pagalvoti apie paramą Meksikai, kurioje manoma, kad dėl infekcijos BVP papildomai sumažės 4-5 proc.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE-DE). – (ES) Gerb. pirmininke, norėčiau pasakyti, kad reikia tikros žinios mūsų piliečiams, tokios, kokią bandė perduoti Komisija.

Dabar mokslas yra daug geriau pasirengęs atremti pandemiją nei prieš ketverius metus ir tai galime pastebėti iš nedidelio mirusiųjų skaičiaus. Daug daugiau žinoma apie paukščių ir žmogaus susirgimų atvejus ir apie šio kiaulių gripo perdavimo istoriją. Daug daugiau žinoma apie sprendimus, ir todėl aš tikiu, kad turėtume pasitikėti moksliniais tyrimais, skatinti mokslinius tyrimus ir reikalauti daug daugiau mokslinių tyrimų vakcinų srityje, kaip minėjo ir A. Trakatellis.

Taip pat žinome, kad visuomenė yra daug geriau pasirengusi nei prieš kurį laiką dėl sukauptos didelės patirties ir organizacinių pastangų, kurių ėmėsi visos šalys ir ypač Europos šalys, siekdamos užkirsti kelią tolesniam plitimui, kaupdamos medicininių preparatų atsargas ir teikdamos piliečiams plataus masto paslaugas.

Vis dėlto esu susirūpinusi, kad piliečiai gali negauti pakankamai informacijos. Jei pažvelgsime į žiniasklaidą, galėsime pamatyti, kad 90 proc. – ar netgi daugiau – spausdinamos medžiagos skiriama mažėjančiam užsikrėtimų skaičiui, tačiau labai mažai pasakoma apie gydymą arba tai, kaip piliečiai turėtų elgtis.

Manau, kad reikia daug daugiau informacijos. Taip pat manau, kad reikia daugiau politinių pastangų kalbant apie mūsų piliečius. Pvz., mane sukrėtė tai, kad nė vienas Europos Parlamento Socialistų frakcijos narys neatvyko į diskusiją, kad visos jų kėdės yra neužimtos ir kad niekas nepanoro pasisakyti pateisindamas tokią padėtį, nes šis klausimas neapsiriboja viena partija ir rūpi visoms vyriausybėms.

Taip pat norėčiau pabrėžti, kad galime ištiesti pagalbos ranką trečiosioms šalims, kaip sakė prieš mane kalbėjęs EP narys. Turime skirti savo paramą visoms toms šalims, kurios neturi sąlygų, bazės ar pajėgumų teikti tokią pagalbą savo piliečiams.

Todėl solidarioji Europa turi imtis veiksmų taip pat kaip ir informuojančioji Europa.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, norėčiau kreiptis į Komisijos narę, kad galėčiau išsakyti savo susirūpinimą. Meksikoje, Europoje ir kitur viruso plitimas stabilizuojasi ir šiandien per radiją girdėjau komentarus šia tema, kad galbūt mes nuėjome per toli ir mūsų brangūs piliečiai turėjo be reikalo nerimauti.

Komisijos nare, man svarbu ne tai, kas vyksta dabar, o kas atsitiks spalio mėn., kai ims artėti žiema. Gera žinoma, kad virusai nemėgsta aukštos temperatūros. Todėl šiuo metu pavojaus nėra, tačiau jis vėl kils žiemą – spalio ar lapkričio mėnesiais.

Todėl, Komisijos nare, norėtume žinoti, ką konkrečiai darote, kad užtikrintumėte, jog būsime visiškai pasiruošę kovoti su šiuo virusu, kuris linkęs keistis ir per tą laiką gali mutuoti. Mums sakė, kad vakcinoms turi būti gaminamos, tačiau ar tikrai tos vakcinoms, kurios turi būti kuriamos, tiks naudoti visais atvejais?

Į šiuos klausimus – norėčiau gauti atsakymą. Nerimauju dėl kitos žiemos. Todėl būtinas bendravimas; mūsų brangiems piliečiams reikia paaiškinti, kad kas beįvyktų, niekas nesvarsto, kaip sumažinti jų apsaugą, ir kad jie turi likti budrūs. Galbūt galėtume, Komisijos nare, platinti tam tikras nedidelės apimties gaires, kurios padėtų mūsų brangiems piliečiams vadovautis gerais įpročiais?

Paul Rübzig (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, norėčiau sužinoti, ar yra statistinių duomenų apie respiratorius. Kiek Europoje turima respiratorių ir kokių jų skaičių būtų galima pagaminti tokios ligos protrūkio atveju? Žinoma, to paties norėčiau paklausti apie turimus vaistus. Ar buvo atliktas vertinimas, kiek vaistų šiuo metu yra sukaupta Europoje ir kiek jų būtų galima pagaminti ligos protrūkio atveju? Ar nemanote, kad būtų galima pateikti informaciją gydytojams 23 Europos Sąjungos kalbomis, kad informacija būtų suteikta skubiai ir veiksmingai?

Adamos Adamou (GUE/NGL). – (EL) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, pirmiausia dėkoju už išsamų pranešimą. Buvau Europos Parlamento pranešėju dėl 27 valstybių narių rengimosi kovai su paukščių gripu. Tuo metu kartu su Komisijos narės biuru nustatėme, kad kai kurios šalys atsiliko nuo kitų valstybių narių, ypač antivirusiniais preparatais. Norėčiau paklausti jūsų, ar šiandien padėtis pasikeitė, nes tai reikštų, kad valstybės narės yra geriau pasirengusios.

Taip pat norėčiau jūsų paprašyti imtis priemonių turint omenyje žiniasklaidą ir neoficialius gandus, kurie sklinda Europos Sąjungoje ir kelia paniką visuomenėje. Manau, kad atsakomybė taip pat tenka valstybėms narėms ir kad galbūt jūsų biuras turėtų parengti rekomendacijas šia tema.

Horst Schnellhardt (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, dėkoju už tai, kad čia dalyvaujate ir kad skubiai atvykote. Jei palygintume šią situaciją su paukščių gripo atveju, tai – netgi būdamas labai nekantrus EP narys – esu labai patenkintas tuo, kaip reagavo Europos Sąjunga, PPO, taip pat pačios valstybės narės.

Kai kurios valstybės narės pranešė, kad turi nepakankamai informacijos. Būdamas Vokietijoje jaučiu, kad gavau pakankamai informacijos apie tai, kaip turėčiau elgtis. Taip pat nenoriu, kad atsakomybė už viską visada tektų Europai. Už šios informacijos pateikimą atsako valstybės narės. Turėtume pasinaudoti šia proga ir joms priminti, kad jos privalo atlikti savo pareigą teikti informaciją. Taip pat keletą kartų girdėjau, kad vis dar esama tam tikrų trūkumų, ypač susijusių su vakcinų atsargų kaupimu. Norėčiau sužinoti, ar tikrai valstybės narės nenori pasidalinti vakcinomis ir ar jos kaupia vakcinas, siekdamas jas panaudoti savo teritorijoje, ar jos sutarė bendrai naudotis vakcinomis? Tada būtume tokioje pačioje padėtyje, kokioje šiuo metu yra Komisija. Norėčiau padėkoti už šį skubiai ir puikiai atliktą darbą. Sveikinu!

Pirmininkas. – Tuo baigiame „catch-the-eye“ procedūrą.

Prieš suteikdamas žodį Komisijos narei taip pat norėčiau jai padėkoti už ankstesnę jos kalbą. Taip pat norėčiau iš anksto jai padėkoti už informaciją, kurią ji netrukus mums suteiks šia ypač svarbia ir aktualia tema. Tai rodo, kad ir Europos Sąjunga, ir valstybės narės labai gerai valdo padėtį ir kad jos yra kiek įmanoma arčiau žmonių.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, dėkoju EP nariams už jų pasisakymus. Man labai svarbu išgirsti jūsų nuomonę šiuo labai svarbiu klausimu.

Pirmiausia leiskite jus užtikrinti, kad visos struktūros, kurias sukūrėme siekdami atremti bet kokią tokio masto grėsmę sveikatai, veikė gerai ir kad mes pasinaudojome visomis turimomis priemonėmis.

Kaip minėjau savo įžanginiame pareiškime, nuo 2009 m. balandžio 25 d. mes kasdien artimai bendravome su visomis valstybėmis narėmis ir užtikrinome, kad direktyvos, kurias joms pateikėme, būtų tinkamai nukreipiamos ir veiktų. Vis dėlto atsižvelgdami į šios krizės metu sukaupą patirtį mes nuolatos atnaujiname savo struktūras ir priemones, nes tai yra tikslinga ir tik realios krizės akivaizdoje galime pamatyti bet kokios struktūros trūkumus.

Daugelis kalbėjusiųjų minėjo antivirusinius preparatus ir jų atsargų pakankamumą. Deja, kaip žinote, mano pirmtakas kartu su sveikatos ministrais svarstė šią atsargų kaupimo ES lygmeniu problemą, tačiau gaila, nes ministrai nenorėjo, kad Europa perimtų šios srities koordinavimą. Praėjusiais metais Tarybai pirmininkaujant Prancūzijai mes svarstėme tą pačią problemą ir sveikatos ministrai vėl primygtinai prašė, kad kiekviena valstybė narė galėtų pati nuspręsti dėl atsargų dydžio. Žinome, kad skirtingose valstybėse narėse yra didelių skirtumų kalbant apie atsargas ir mes esame tuo susirūpinę.

Vis dėlto, atsižvelgdami į 2009 m. balandžio 30 d. sveikatos ministrų patvirtintas išvadas, mes nusprendėme, kad Komisija glaudžiai bendradarbiaus su valstybėmis narėmis ir kad, jei kuriai nors valstybei narei prireiks pagalbos, tai vadovaudamiesi solidarumo dvasia mes reikalausime jai padėti ir bandysime koordinuoti valstybių narių poreikius.

Dėl naujosios vakcinos, kaip jau sakiau, buvau susitikusi su pramonės atstovais ir mes išsamiai aptarėme ir antivirusinių preparatų, ir naujosios vakcinos poreikį. Tikimės, kad 2009 m. gegužės 11 d. turėsime kamieninę kultūrą, kurią perduotume pramonei, kad ši pradėtų naujosios vakcinos gamybą. Negaliu pasakyti, kada ją turėsime parengtą, nes tai priklauso nuo kultūros našumo, tačiau prognozuojame, kad tai užtruks nuo 8 iki 12 savaičių.

Atsakydama į F. Grossetzto klausimą, visiškai sutinku su ja, jog turime likti budrūs, kad galėtume patenkinti atsiradusį poreikį, ypač pasibaigus vasarai, ir tikiuosi, kad sukūrė naująją vakciną, galėsime patenkinti savo visuomenės poreikį.

Vis dėlto noriu dar kartą pakartoti, kad padėtis yra rimta, tačiau neturėtume pulti į paniką. Sutinku su A. Adamou, kad šioje padėtyje visi turėtume būti kiek įmanoma nuosaikūs ir realistai – panika niekam nenaudinga.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

16. Vienodas požiūris į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris - Geresnės nėsčių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – bendros diskusijos dėl:

- A. Lulling pranešimo (A6-0258/2009) Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo ir Direktyvos 86/613/EEB panaikinimo [COM(2008)0636 – C6-0341/2008 – 2008/0192(COD)];

- E. Estrela pranešimo (A6-0267/2009) Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 92/85/EEB dėl priemonių, skirtų skatinti, kad būtų užtikrinta geresnė nėsčių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų sauga ir sveikata, nustatymo [COM(2008)0637 – C6-0340/2008 – 2008/0193(COD)].

Astrid Lulling, pranešėja. – (FR) Gerb. pirmininke, praėjus 22 metams po balsavimo dėl dokumento, kuriuo buvo siekiama užtikrinti vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris, įskaitant jų sutuoktinius pagalbininkus, principo taikymą, Komisija pagaliau pateikė naują pasiūlymą, kuris pakeistų neveiksmingą ir susilpnėjusį 1986 m. dokumentą, tačiau tai ji atliko taikydama tvirtesnę teisinę pagrindą.

Pirmiausia norėčiau paminėti pagrindinį patobulinimą, būtent tai, kad valstybėse narėse nuo šiol sutuoktiniams arba pripažįstamiems sugyventiniams neturi būti draudžiama bendrai steigti įmones. Tai veiksmingas būdas gerinti sutuoktinių pagalbininkų – tų milijonų „nematomų“ žemės ūkyje, amatininkystės srityje, prekyboje, mažosiose ir vidutinėse įmonėse dirbančių ir laisvųjų profesijų darbuotojų padėtį. Jų likimas Europos Parlamentui rūpėjo nuo devintojo dešimtmečio.

Deja, Komisijos pasiūlymas vis dar per silpnas vienu svarbiu klausimu: sutuoktinių pagalbininkų ir pripažintų sugyventinių socialinės apsaugos požiūriu. Patirtis rodo, kad ten, kur sutuoktiniai pagalbininkai turi prisiimti išipareigojimus ir pareikšti norą dalyvauti socialinės apsaugos sistemoje, didesnė jų dauguma to nedaro. Nė vienas iš šių asmenų neišsivaizduoja, kad skyrybų atveju, dažnai praėjus daugiau nei 20 metų, praleistų santuokoje ir šeimos versle, jie netektų bet kokios socialinės apsaugos, ypač teisių į pensiją.

Taip pat norime išsaugoti ankstesniąją nuostatą, susijusią su sutuoktinių pagalbininkų darbo pripažinimu siekiant numatyti kompensacijas, ypač santuokos nutraukimo atveju, kai sutuoktinis pagalbininkas galėtų atsidurti varganoje padėtyje po daugelio metų darbo šeimos įmonėje.

Dėl apsaugos motinystės atostogų laikotarpiu mes radome sprendimą, kuris geriausiai tinka konkrečiomis savarankiškai dirbančių moterų ir sutuoktinių pagalbininkų aplinkybėmis. Joms turi būti užtikrinta teisė į prie jų poreikių pritaiktą motinystės atostogų laikotarpį, tačiau šios atostogos negali būti ilgesnės už laikotarpį, numatytą Direktyvoje dėl moterų darbuotojų.

Tai pakeitimai, kuriuos laikome svarbiausiais siekiant išvengti, kad būtų paskelbta dar viena silpna direktyva, kuri mums neleistų užtikrinti vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo šioje srityje.

Mums pranešė apie dešimtis pakeitimų, kuriuos Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos vardu pateikė L. Cocilovo ir kurie susiję su sutuoktinių pagalbininkų ir sugyventinių apibrėžtimi. Esu truputį nustebusi, nes Moterų teisių ir lyčių lygybės komitete mes – ir čia turiu omenyje visas frakcijas – sutarėme laikytis apibrėžčių, pateiktų Komisijos pasiūlyme, kuris teisiniu požiūriu yra pagrįstas ir visiems priimtinas su sąlyga, kad sutuoktiniais pagalbininkais taip pat būtų laikomi savarankiškai dirbančių asmenų sugyventiniai, pripažinti nacionalinėje teisėje.

Ši apibrėžtis yra aiški ir tiksli. Kam pateikti pakeitimus, kurie yra neaiškūs ir teisiniu požiūriu nepagrįsti. Raginu ALDE frakciją atsiimti šiuos pakeitimus. Manau, kad tarp šios frakcijos pagalbinio pranešėjo ir L. Cocilovo įvyko nesusipratimas. Šiuo metu dirbu šiuo klausimu.

Deja, Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas patvirtino kitą pranešimą, kuriame pateikti 74 pakeitimai, dauguma iš kurių tiesiogiai nėra susiję su pirminiu Komisijos pasiūlyme patektu tikslu stiprinti apsaugos motinystės laikotarpiu pagrindą gerinant nėščių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų sveikatą ir saugą.

Norėčiau aiškiai pareikšti, kad ši direktyva nesusijusi su savarankiškai dirbančiomis moterimis, sutuoktiniais pagalbininkais ar savarankiškai dirbančių asmenų partneriais. Jų konkreti padėtis bus nagrinėjama naujoje direktyvoje dėl vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo, kuri bus pranešimo tema.

(Pirmininkas nutraukė pranešimą)

Edite Estrela, pranešėja. – (PT) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau padėkoti «pagalbiniais pranešėjams, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto ir Teisės reikalų komiteto nuomonių referentams, Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto ir Europos Parlamento Socialistų frakcijos sekretoriatams, socialiniams partneriams, nevyriausybiniams organizacijoms, ekspertams, kurie dalyvavo Briuselyje ir Lisabonoje vykusiuose viešuosiuose svarstymuose, Komisijos ir Tarybos atstovams, savo padėjėjams. Dėkoju visiems už paramą ir patarimus.

Mano pranešime pateikti pasiūlymai buvo parengti darbo susitikimuose gausiai dalyvaujant visiems tiems, kurie yra suinteresuoti Europos Sąjungai pateikti šiuolaikišką direktyvą dėl motinystės atostogų. Pagrindiniai siūlomų pakeitimų tikslai yra: pirma, užtikrinti dirbančių nėščių, neseniai pagimdžiusių ir maitinančių

krūtimi darbuotojų teisių įgyvendinimą; antra, darbą suderinti su asmeniniu ir šeimyniniu gyvenimu; ir trečia, padėti europiečiams, kurie nori turėti vaikų, įgyvendinti šį norą ir taip didinti gimstamumą.

Todėl siūlau pratęsti apsaugos nuo atleidimo iš darbo laikotarpį iki 12 mėn., panaikinti įpareigojimą dirbti naktimis ir viršvalandžius, jei moteris to nori, dviem valandomis sutrumpinti darbo dieną ir šį laiką skirti pertraukai maitinti krūtimi, darbuotojai neprarandant jokių teisių. Vis dėlto pats naujoviškiausias pasiūlymas, palyginti su Europos Komisijos pasiūlymu, yra susijęs su tėvystės atostogomis. Bendrijos teisėje turi būti saugomas bendrų atostogų principas siekiant paskatinti vyrus ir moteris teisingiau pasidalyti asmeninę atsakomybę ir atsakomybę už šeimą ir taip gerinti gyvenimo kokybę ir vaikų gerovę. Tėvams turi atitekti dalis atsakomybės už šeimą nuo pat vaiko gimimo arba jo įvaikinimo. Taip pat turime kovoti su stereotipais ekonomikoje, visuomenėje ir kultūroje, susijusiais su teise į tėvystės atostogas, ir keisti mąstymo būdą.

Pvz., Švedijoje vyras, kuris nepasinaudoja vaiko priežiūros atostogomis, visuomenės yra laikomas prastu tėvu, o Pietų Europos šalyse yra priešingai: darbdaviai ir bendradarbiai verčia tėvus nesinaudoti atostogomis, į kurias jie turi įstatymuose numatytą teisę. Todėl siūlau, kad dviejų savaitių trukmės tėvystės atostogos būtų privalomos, neperduodamos ir apmokamos 100 proc., neprarandant jokių su darbu susijusių teisių. Įrodyta, kad vyrų ir moterų atsakomybės už šeimą pasidalijimas yra pirmasis žingsnis darbą iš esmės suderinant su šeimyniniu gyvenimu. Vis dėlto, nors siekdami profesinės karjeros moterys ir vyrai turi vienodas teises, tačiau moterys negali darbe dirbti tiek pat kaip vyrai ir namuose atlikti dar trigubai tiek darbo.

Šeimyninis gyvenimas yra viena iš priežasčių, dėl kurios daugiau moterų nei vyrų neturi darbo. Be to, įdarbinimo pokalbio metu dažniausiai pasitaiko klausimas dėl ketinimo tekėti ar turėti vaikų. Moterų asmeninis gyvenimas kruopščiai tiriamas ir galų gale jos pralaimi, jei parodo natūralų norą tapti motinomis. Darbdaviai ar ekonomika motinystės negali laikyti problema. Priešingai, tai visuomenei teikiama paslauga, nes tai mums leidžia kovoti su mažu gimstamumu ir senėjančia visuomene ir kartu užtikrinti socialinės apsaugos sistemos tvarumą.

Todėl nepriimtina, kad moterys būtų baudžiamos už tai, kad jos yra motinos. Vis dėlto tiesa yra tokia, kad dažnai jos negali daryti profesinės karjeros, jos negauna įprastų priedų už gerą darbą ar pelno dalies ir turi pasitenkinti prastesniu ir profesiniu požiūriu mažiau patraukliu darbu. Turime pakeisti šią padėtį.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Gerb. pirmininke, gerb. EP nariai, norėčiau pradėti padėkodamas E. Estrela ir A. Lulling už jų pranešimus. Vertinu jų pastangas ir Europos Parlamento parodytą paramą Komisijos pasiūlymams, pateiktiems priemonių pakete, kurios buvo patvirtintos praėjusį rudenį siekiant derinti darbą ir šeimyninį gyvenimą.

Kaip žinote, siekis suderinti darbą su šeimyniniu ir asmeniniu gyvenimu yra vienas iš Komisijos lyčių lygybės plano prioritetų. Labai svarbus yra politikos, sutelkiančios dėmesį į šiuos klausimus, skatinimo procesas siekiant, kad moterys būtų labiau įtrauktos į darbo rinką ir geriau susidorotų su problemomis, susijusiomis su besikeičiančia šeimos struktūra, senėjančia visuomene, ir skatinant vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymą. Šiuo atžvilgiu manau, kad būtina gerinti motinystės ir vaiko priežiūros atostogų srities įstatymus. Taip pat labai svarbu gerinti savarankiškai dirbančių moterų padėtį.

Man malonu matyti pažangą, kurios buvo pasiekta dėl abiejų Komisijos pateiktų teisėkūros pasiūlymų. Man taip pat malonu matyti sėkmingas socialinių partnerių derybas dėl vaiko priežiūros atostogų. Tikiuosi, kad iki vasaros atostogų galėsiu pateikti oficialių pasiūlymą, kad jų susitarimas būtų įpareigojantis. Dabar norėčiau trumpai paminėti Komisijos tikslus, kurių siekiama direktyvoje dėl motinystės atostogų: skatinti aukštą motinų saugos ir sveikatos lygį, skatinti motinas turėti tiek vaikų, kiek jos nori, ir remti moterų dalyvavimą darbo rinkoje. Šiuo atžvilgiu Komisijos pasiūlyme pirmiausia siekiama pratęsti motinystės atostogas nuo 14 iki 18 savaičių, padidinti motinystės pašalpas, kad motinos galėtų nedirbti ir prižiūrėti savo vaikus, bet jaustųsi saugios finansiniu požiūriu, ir užtikrinant didesnį lankstumą, kurio reikėtų suteikti moterims kalbant apie susitarimus dėl motinystės atostogų ir grįžimo į darbą sąlygų. Žinau apie sunkumus siekiant tinkamos pusiausvyros, kad būtų didinama apsauga ir kartu šios papildomos priemonės būtų ekonominiu požiūriu priimtinos darbdaviams ir valstybėms narėms.

Gerb. pirmininke, gerb. EP nariai, Komisija pritaria daugeliui Parlamento atliktų pakeitimų, kurie padės stiprinti ar patikslinti šį projektą. Tai 11 pakeitimas dėl demografinės padėties tendencijų, 25 pakeitimas, kuriuo pabrėžiama būtinybė geriau suderinti darbą su šeimyniniu gyvenimu, 50 pakeitimas dėl valstybių narių skatinimo remti darbą ne visą darbo dieną, 35 pakeitimas dėl neprivalomo motinystės atostogų iki gimdymo laikotarpio, 53 pakeitimas, patikslinantis, kad motinystės atostogose esančios darbuotojos turi teisę savaime gauti padidintą atlyginimą, ir 56 pakeitimas dėl darbuotojų teisių gauti pensiją. Komisija taip pat pasirengusi iš principo arba visiškai pritarti keletui kitų pakeitimų.

Taip pat pritariu pakeitimui, kuris tam tikromis aplinkybėmis leistų vaiko priežiūros atostogas prilyginti motinystės atostogoms. Tokia nuostata atsižvelgtų į skirtumus valstybėse narėse ir į reikalavimus tų valstybių narių, kurios turi pažangias atostogų dėl šeimyninių priežasčių sistemas, pvz., Šiaurės Europos šalių reikalavimus. Vis dėlto norėčiau išvengti situacijos, kai Direktyvos 92/85/EEB svarstymu būtų pasinaudojama kaip proga įtraukti temas, kurios turėtų būti nagrinėjamos kitame kontekste. Mano nuomone, tai susilpnintų Komisijos pasiūlymo tikslus, kurie, visų pirma, apima geresnę motinų apsaugą ir, antra, skatina moterų dalyvavimą darbo rinkoje.

Šiuo požiūriu – nors aš visiškai pritariu jūsų pasiūlymui įvesti tėvystės atostogas – nemanau, kad ši direktyva, kurioje sutelkiamas dėmesys į motinų apsaugą, yra tinkama priemonė šiam tikslui siekti. Todėl Komisija atmeta pakeitimus, susijusius su tėvystės atostogomis. Nepaisant to, Komisija mano, kad ateityje būtų teisinga nagrinėti šį klausimą siekiant galutinio Europos socialinių partnerių susitarimo dėl vaiko priežiūros atostogų.

Man taip pat buvo malonu matyti Parlamento prašymą įvesti atostogas įvaikinimo atveju (44 pakeitimas). Mintis yra gera, tačiau netgi šiuo atveju manau, kad Direktyvos 92/85/EEB svarstymas nėra teisingas būdas siekti šio tikslo. Turime suprasti, kad vaiką įvaikinančios motinos padėtis yra kitokia. Vis dėlto, kaip ir tėvystės atostogų atveju, Komisija mano, kad šį klausimą būtų teisinga nagrinėti vėliau, ypač kartu su vaiko priežiūros atostogų klausimu.

Gerb. pirmininke, gerb. EP nariai, Komisija pritaria jūsų pasiūlymui dėl 20 savaičių trukmės motinystės atostogų. Jis nuosekliai atitinka Komisijos pateiktą pasiūlymą, kuriame tam tikrais atvejais numatytos ilgesnės nei 18 savaičių motinystės atostogos. Vis dėlto labai svarbu parodyti šio pratęsimo poveikį kitoms Komisijos pasiūlymo nuostatomis. Moteris, kurioms būtų suteikiamos 18 savaičių trukmės motinystės atostogos, turėtų pakankamai laiko krūtimi maitinti savo vaikus ir joms nereikėtų keisti savo darbo laiko. Šiomis aplinkybėmis nepritarčiau minčiai nustatyti teisinį reikalavimą, susijusį su krūtimi maitinančių motinų darbo laiko keitimu. Priešingai, aš veikiausiai paraginčiau valstybes nares svarstyti galimybę imtis kitų priemonių, kurios pasibaigus 18 savaičių motinystės atostogoms leistų moterims ir toliau maitinti krūtimi. Panašiai, kalbant apie motinystės pašalpas, Komisijos pasiūlyme nustatytas viso atlyginimo mokėjimo principas. Iš tikrųjų daugelis valstybių narių jau taiko šį principą. Komisijos pasiūlymas taip pat leidžia valstybėms narėms nustatyti didžiausią tokių pašalpų lygį. Komisija nepitaria Parlamento pateiktam pasiūlymui dėl viso atlyginimo mokėjimo tam tikru laikotarpiu ir dėl didžiausių sumų nustatymo likusiai motinystės atostogų daliai, nes tai neskatinėtų motinų iki galo pasinaudoti motinystės atostogomis. Būtent todėl Komisija nerekomenduoja priimti šių pakeitimų.

Komisija taip pat mano, kad kai kurie pakeitimai susilpnina pasiūlymo poveikį, įtraukia per daug smulkmenų arba peržengia šios direktyvos įgaliojimų sritį. Tai taikoma, pvz., 30 pakeitimui, susijusiam su teise atsisakyti naktinio darbo. Manau, kad nėščioms ar krūtimi maitinančioms moterims turėtų būti suteikta galimybė bet kuriuo metu atsisakyti naktinio darbo nenurodant šio sprendimo priežasčių. Tai taikoma ir nuobaudų klausimu. Šiuo atžvilgiu Komisija laikosi nuomonės, kad svarbu nurodyti, kad kompensacijos negalima apriboti nacionaliniu lygmeniu nustatčius didžiausią ribą. Šį svarbų principą nustatė Europos Teisingumo Teismas. Todėl Komisija negali pritarti 68 pakeitimui.

Gerb. pirmininke, gerb. EP nariai, dabar norėčiau išsamiau panagrinėti A. Lulling pranešimą. Pirmiausia leiskite pabrėžti, kad Komisija šį pasiūlymą laiko labai svarbiu. Iš tikrųjų yra gyvybiškai svarbu gerinti padėtį, susijusią su vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymu, nes šioje srityje moterims yra atstovaujama nepakankamai ir jos sudaro tik trečdalį Europos Sąjungos verslininkų. Taip pat svarbu gerinti sutuoktinių pagalbininkų padėtį. Negalime sutikti su esama padėtimi, kai šeimos versle nuolatos dirbantis asmenys nėra socialiai apsaugoti.

Man malonu matyti, kad Parlamento ir Komisijos nuomonės iš esmės sutampa. Būtent todėl Komisija gali (visiškai arba iš principo) pritarti didesnei daugumai pranešėjos pateiktų pakeitimų: pirmiausia 15 pakeitimui dėl motinystės atostogų savarankiškai dirbančioms moterims ir 18 pakeitimui, kuriuo siekiama vėl įtraukti Direktyvos 86/613/EEB 7 straipsnį, susijusį su sutuoktinių pagalbininkų darbo pripažinimu. Komisija taip pat gali visiškai arba iš principo pritarti daugeliui pakeitimų. Daugeliu atvejų šie pakeitimai paaiškina Komisijos pasiūlymą ir todėl jais siekiama geresnio teisinio apibrėžtumo.

Vis dėlto norėčiau atkreipti dėmesį, kad Komisija negali pritarti 14 pakeitimui, susijusiam su sutuoktinių pagalbininkų socialine apsauga. Man aišku, kad Europos Parlamentui tai – svarbus aspektas. Vis dėlto šis pakeitimas sukelia tam tikrų problemų. Pirmiausia Komisijos pasiūlyme nustatytas savanoriškas požiūris yra svarbus patobulinimas palyginti su esama padėtimi. Komisijos pasiūlymas nustato – ir tai yra valstybėms narėms nustatyta įstatyminė pareiga – kad sutuoktiniai pagalbininkai, jų prašymu, gautų tokio paties lygio apsaugą, kokia suteikiama savarankiškai dirbantiems asmenims. Privalomas sutuoktinių pagalbininkų

įtraukimas į socialinės apsaugos sistemą taip pat turėtų rimtų finansinių padarinių. Ekonomikos krizės metu turėtume užtikrinti, kad verslas, ypač smulkusis šeimyninis verslas, prieš savo valią nepatirtų papildomų išlaidų. Todėl manau, kad sutuoktiniams pagalbininkams turėtų būti suteikta galimybė pasirinkti. Be to, šis pakeitimas labai pasunkintų galimybes pasiekti susitarimą Taryboje.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad Komisijos pozicija dėl įvairių pakeitimų, pateiktų dėl abiejų teisėkūros pasiūlymų, Parlamentui yra perduota raštu ir bus pridėta prie plenarinio posėdžio protokolo.

Joel Hasse Ferreira, *pavadojantis Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės referentą*. – (PT) J. Madeira bandė užtikrinti tikrą nėščių darbuotojų ir kitų gimdyminio amžiaus moterų lygybę kalbant apie patekimą į darbo rinką ir išlikimą joje. Ponios ir ponai, moterys dažnai susiduria su būtinybe pasirinkti tarp darbinės veiklos ir šeimyninio gyvenimo, ypač motinystės atveju, kuri galų gale joms užkerta kelią jaustis visavertėmis asmenybėmis fiziniu ir psichiniu požiūriu. Todėl turime patvirtinti požiūrį, kuris nekenktų moterų teisėms ir jų apsaugai ir atitiktų Europos socialinį modelį. Į šią sistemą taip pat turėtume įtraukti vaiko priežiūros atostogas, kurių, kaip matėme, Komisija nepasirinko.

Komisijos nary, kiekvienam asmeniui, praleidusiam 18 savaičių ne darbo vietoje ir grįžtančiam į darbą, reikia specialaus mokymo, kad būtų išsaugota jo teisėta karjeros perspektyva ir užkirstas kelias, kad savo profesiniame gyvenime jis patirtų dvigubą bausmę. Turime užtikrinti, kad jų darbo vieta būtų apsaugota 12 mėnesių, kad grįždami į darbą, mokymus ir atlikdami naujas užduotis, jie galėtų pertvarkyti savo buitį. Todėl laikotarpio pratęsimas nuo šešių iki dvylikos mėnesių yra tiesiog protingas. Gyvybiškai svarbu, kad kiekviena valstybė narė kurtų įstatymus dėl savarankiškai dirbančių moterų teisių ir todėl tai yra aiškus politinis signalas, į kurį Komisija turėtų reaguoti.

Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, šis darbo laiko keitimas gimus vaikui neturėtų būti išskirtinė moterų teisė, nes sutuoktiniui, partneriui ar tėvui taip pat turėtų būti suteikta galimybė to reikalauti iš savo darbdavio. Pasiūlymas yra labai svarbus ir turi būti prižiūrimas valstybių narių reguliuojančių institucijų. Pagaliau, ponios ir ponai, manome, kad šis požiūris geriau atitinka Europos socialinį modelį, kurio siekiame. Tai ne tik moteris liečiantis klausimas, jis taip pat susijęs su visa visuomene.

Luigi Cocilovo, *Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės referentas*. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, taupydamas laiką iš pradžių norėčiau pasakyti, kad iš esmės sutinku su pavyzdžiu, pateiktu A. Lulling, kuri buvo šio pranešimo pagrindinio komiteto pranešėja.

Tema yra „vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymas“. Yra keletas pakeitimų, kurie buvo priimti Užimtumo ir socialinių reikalų komitete ir kuriuos aš dar kartą pateikiu savo frakcijos vardu. Kai kuriuos, manau, galima išbraukti, nes jie iš tikrųjų kartoja pagrindinio komiteto jau priimtą dokumento tekstą.

Dėl 14 pakeitimo, susijusio su 6 straipsniu, mes taip pat atkakliai manome, kad siekis sutuoktiniams pagalbininkams ar sugyventiniams taikyti savanorišką draudimą, kai pagrindiniams darbuotojams jis yra privalomas, mažina apsaugą ir atveria galimybes atsirasti sąlygoms, kurios silpnina Komisijos tikslus.

Dėl likusių pakeitimų, manau, kad taip pat pasieksime susitarimą su A. Lulling, kad kiekvienoje Komisijos dokumento dalyje greta sutuoktinių būtų paminėti „sugyventiniai pagalbininkai“ ir taip nepaliekama vietos interpretacijai. Trumpai tariant, tai yra antraeilis klausimas, tačiau susijęs su visiems rūpimu pagrindiniu tikslu.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *Teisės reikalų komiteto nuomonės referentė*. – (PL) Gerb. pirmininke, 1986 m. Tarybos direktyva buvo siekiama taikyti vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principą, suteikti sutuoktiniams pagalbininkams aiškiai apibrėžtą profesinį statusą ir nustatyti jų teises ir mažiausias garantijas. Šis Komisijos pasiūlymas yra vis dar nepakankamai ambicingas ir apima per mažai privalomų sprendimų.

Pasiūlymas užtikrinti, kad savarankiškai dirbančios moterys galėtų pasinaudoti iki 14 savaičių trukmės motinystės atostogomis, įskaitant dvi savaites privalomų atostogų, nusipelnė paramos kaip ir pasiūlymas suteikti teisę pasinaudoti socialiniu draudimu sutuoktiniams pagalbininkams taip, kaip savarankiškai dirbantiems asmenims.

Kita vertus, kelia nerimą pasiūlymas atleisti savarankiškai dirbančius asmenis, ypač sutuoktinius pagalbininkus, nuo pareigos dalyvauti socialinio draudimo sistemoje. Šis sprendimas neprisidės prie vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo ir todėl patartina, kad institucija, atsakinga už direktyvose nagrinėjamus lygių teisių klausimus, prižiūrėtų tinkamą šios direktyvos taikymą.

Pagaliau norėčiau pasveikinti abi autorese, nes dokumentai puikiai parengti.

Maria Petre, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (RO) Pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjai E. Estrela už jos pranešimą ir pastangas, kurias autorė dėjo jį rengdama.

Manau, kad Direktyvos 92/85/EEB tobulinimas yra tikros, rimtos problemos, su kuria susiduria Europa, sprendimas. Turiu omenyje ir senėjančią visuomenę, ir gyventojų mažėjimą, apie kuriuos jau seniai kalbame. Mūsų, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos, požiūriu, šeimos kaip pagrindinės vertybės iškėlimas, be abejonės, mums suteikia teisę kurti politinę priemonę sutelkiant dėmesį į šią problemą ir būtent todėl mes pritariame tam, kas vyksta kalbant apie direktyvą dėl motinystės ir motinų sveikatos.

Man buvo malonu šiame Parlamente išgirsti V. Špidlę, remiantį motinystės atostogų laikotarpio pratęsimą, kuris buvo patvirtintas mūsų Moterų teisių ir lyčių lygybės komitete. Nemanau, kad tai susiję su vienodomis moterų galimybėmis patekti į darbo rinką. Mes visi taip pat žinome, kad Pasaulio sveikatos organizacija ir UNICEF pritaria moksliniais argumentais pagrįstam teiginiui, kad moterims po gimdymo iš tikrųjų reikia 24 savaitių, kad jos galėtų visiškai atgauti darbo pajėgumą.

Manau, kad neturime versti jaunų moterų rinktis tarp gyvenimo namuose ir karjeros. Galbūt mūsų šiandienos diskusija apie direktyvos pakeitimą iš tikrųjų taps pagrindu siekiant šios darbo ir gyvenimo pusiausvyros. Pritariu tėvystės atostogų sąvokos nustatymui, nors ji šiuo metu nebūtina, nes ji bent jau leidžia mums perduoti žinią jaunoms šeimoms, kurios iš mūsų, Europos Parlamento, tikisi kažko panašaus.

Manau, kad pirmosiomis gyvenimo savaitėmis kūdikiams gyvybiškai svarbu namuose turėti abu tėvus. Taip pat manau, kad motinystė ir tėvystė yra gyvenimo tikrovė, ir būtent todėl sutinku, kad šį klausimą reikia spręsti taip, kaip jis to nusipelnė, o ne kaip problemą ar galbūt nepatogumą. Būdama Rumunijai atstovaujanti EP nare ir motina dviejų vaikų, kurie, gimę komunistinio režimo, kurį išgyveno mano šalis, laikais, aš galiu užtikrinti jus, kad turiu priežasčių remti pasiūlytas priemones.

Lissy Gröner, *PSE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas įnešė indėlį užtikrindamas socialinę Europą ir aš norėčiau nuoširdžiai padėkoti abiem pranešėjoms, E. Estrela ir A. Lulling.

Mums, Europos Parlamento Socialistų frakcijai, labai svarbūs du šio klausimo aspektai, ir aš norėčiau į juos trumpai atkreipti dėmesį. Viena vertus, į bendrąją strategiją būtina įtraukti tėvus siekiant pagerinti darbo ir šeimyninio gyvenimo pusiausvyrą. Mes nenorime aštuoniolikos savaitių motinystės atostogų, kaip pareiškia Komisija, nes tai jau įgyvendinta beveik visose Europos šalyse, išskyrus Vokietiją ir Maltą. Mes norime žengti dar vieną žingsnį, būtent nustatyti dvi savaites tėvystės atostogų.

Mums taip pat svarbu, kad abi direktyvos suteiktų lygias teises tos pačios lyties poroms. Tai svarbu direktyvos dėl sutuoktinių pagalbininkų ir nesusituokusių porų pagalbininkų atveju. Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad šios apsaugos sistemos turi būti privalomos, nes kitaip jos bus savanoriškos.

Norėčiau dar kartą grįžti prie argumento, kurį pateikė darbdaviai, būtent, kad ši direktyva dėl motinystės atostogų laikotarpio pratęsimo esant krizei būtų per didelė našta bendrovėms. To negali būti. Vokietijoje turime sistemą, kurioje einamojo finansavimo sistemos atveju išlaidos kompensuojamos – netgi iki 100 proc.! Būtent todėl aš prašau konservatorių frakcijos parodyti supratimą ir prisidėti prie mūsų gerinant teisinę dirbančių moterų apsaugą.

Prieš Europos rinkimus mes norime perduoti aiškią ir tikslią žinią žmonėms, ypač tėvams ir motinoms, kad esant krizei nebus atsisakyta socialinės Europos koncepcijos, ir aiškiai pareikšti, kad mes siekiame investuoti į žmones, ateities kartas ir demografinę kaitą. Taip pat norėčiau paprašyti Komisijos nario V. Špidlos dar kartą apsvarstyti tėvų įtraukimo klausimą ir kartu su mumis Taryboje kovoti už pažangą kalbant apie motinystės atostogas ir geresnės pusiausvyros tarp darbo ir šeimyninio gyvenimo užtikrinimą.

Claire Gibault, *ALDE frakcijos vardu*. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, norėčiau pasveikinti E. Estrela ir jai padėkoti už pranešimą ir jo kokybę.

Atėjo laikas Komisijai ir Parlamentui imtis šio klausimo. Skubiai būtinos priemonės siekiant apsaugoti nėščias ir neseniai pagimdžiusias arba maitinančias krūtimi moteris ir svarbu užtikrinti, kad būtų geriamos jų teisės. Šiuo atžvilgiu pranešimas yra gerai suderintas: juo reguliuojamas naktinis darbas; apsauga nuo atleidimo; su socialiniu draudimu ir darbo sutartimis susijusios teisės ir tokių teisių apsauga, ypač su motinystės išmokomis susijusių teisių apsauga.

Vis dėlto nesutinku su E. Estrela pasiūlymais dėl privalomų motinystės atostogų ir motinystės atostogų trukmės. Negalima paneigti, kad motinystė vis dar yra kliūtis jaunų moterų karjerai. Todėl būtina atkreipti dėmesį į tai, kad motinoms labai svarbu grįžti į darbą.

Motinystės atostogos moterims neturi tapti bausme. Per ilgos motinystės atostogos neišvengiamai suteiks mažiau galimybių moterims geresnėmis sąlygomis grįžti į darbo rinką. Būtent todėl Komisijos pasiūlymas, kuriame nustatytos 18 savaičių motinystės atostogos, kurias lydi realios priemonės, yra puikus, nes jame atsižvelgiama ir į darbuotojų, ir į darbdavių padėtį.

Jei norime kovoti su diskriminacija ir ginti moterų teises, mums reikia užtikrinti, kad moterys neturėtų išsižadėti savęs ir atsisveikinti su savo karjera ir kad tai būtų aktyvaus gyvenimo būdo nulemtas pasirinkimas. Turime atskleisti laisvo pasirinkimo idėjos veidmainystę, kuri dažnai yra tiesioginis vyrų ir moterų nelygybės atlyginimų požiūriu ir nepakankamų vaikų priežiūros įstaigų padarinys.

Nemanau, kad šioje direktyvoje vieta tėvystės atostogoms. Vis dėlto, jei jos turi likti šios direktyvos dalimi, jos turi būti lankstesnės. Balsavimas komitete dėl kompromiso sumažinus tėvystės atostogas nuo keturių iki dviejų savaičių yra žingsnis į priekį, tačiau kodėl tėvystės atostogos turėtų būti privalomos?

Sutinku, kad tėvams turėtų tekti tam tikras vaidmuo, tačiau tai neturėtų tapti užnuodyta taure ir, jei norime, kad ir tėvo, ir motinos buvimas būtų naudingas jiems ir jų kūdikiui, turime išsaugoti pasirinkimo sąvoką. Darbo ir šeimyninio gyvenimo suderinimas yra svarbiausia Europos socialinio projekto dalis ir prieš patvirtinant tokį svarbų kultūrinį pokytį, dėl jo reikia susitarti.

Ewa Tomaszewska, UEN frakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, pasiūlymas, kuriuo siekiama pratęsti mažiausią motinystės atostogų trukmę ir kuriame pateiktos kitos taisyklės, kurios leistų lengviau suderinti darbą ir šeimyninį gyvenimą, yra žingsnis teisinga linkme. Pritariame pasiūlymui, tačiau nemanome, kad jis yra pakankamas.

Drastiškos Europos demografinės griūties laikais yra vertinga visų būdų parama šeimai. Ryšys, kurį mažas vaikas ir ypač kūdikis užmezga su motina, skatina tinkamą emocinį vaiko vystymąsi. Vaiko maitinimas krūtimi yra labai svarbus jo imuninei sistemai ir biologinei sveikatai. Vis dėlto siūlomas pakeitimas yra vis dar nepakankamas. Remdamasi subsidiarumo principu, kiekviena valstybė narė turėtų visada ieškoti geresnių sprendimų.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į dvi problemas. Skaičiuojant moterų senatvės pensiją paprastai neatsižvelgiama į laikotarpį, kuriais ji prižiūrėjo vaikus, arba tai daroma nepakankamai. Moterys ir motinos, gyvenančios šeimose, kuriose yra daug vaikų, kenčia diskriminaciją ir darbo rinkoje, ir pensijų sistemoje. Turėtume siekti nustatyti atlygį už vaikų priežiūrą.

Raül Romeva i Rueda, Verts/ALE frakcijos vardu. – (ES) Gerb. pirmininke, man malonu matyti, kad su vyrų ir moterų lygybe ir ypač su lyčių nediskriminavimu susiję klausimai palaipsniui tampa svarbiais socialinėje sferoje ir politikoje. Vis dėlto mūsų pastarųjų dviejų savaičių diskusijos dėl šių dviejų direktyvų reformos rodo, kad reikia dar labai tobulinti diskusijų ir įtikinėjimo procesą.

Pritariu tiems, kurie laikosi nuomonės, kad tikros lygybės pasieksime tik tada, kai mums pavyks sukurti tinkamas sistemas, kad moterys nebūtų diskriminuojamos visuomenės gyvenime ar darbe. Vis dėlto tos sistemos taip pat leidžia vyrams ir, iš tikrųjų, juos įpareigoja priimti atsakomybę asmeninėje sferoje ir namuose.

Turėdamas tai omenyje, norėčiau pabrėžti, kad visoje Europoje motinystės atostogos turėtų būti netrumpesnės kaip 24 savaičių trukmės, kaip iš tiesų to reikalauja Pasaulio sveikatos organizacija ir Europos moterų lobistinė organizacija. Aš taip pat primygtinai reikalauju nedelsiant siekti bendros, vienodos porų atsakomybės, kad būtų dalijamasi našta, taip pat vienoda atsakomybe už vaikų auginimą.

Věra Flasarová, GUE/NGL frakcijos vardu. – (CS) Ponios ir ponai, A. Lulling ėmėsi sudėtingos, tačiau reikalingos užduoties. Daugelyje ES valstybių narių prižiūrintys ir padedantys asmenys, ypač žmonos ar vyrai, neturi būtino teisinio statuso, o jų darbas nepripažįstamas nepaisant to, kad jų veikla sudaro daugiau nei 11 proc. Europos Sąjungos savarankiškos darbinės veiklos. Kartu šiam reiškiniui būdinga tai, kad šie žmonės neturi socialinio draudimo. Jei tai ir toliau bus laisvo pasirinkimo klausimas, daug žmonių dėl išlaidų nuspręš nemokėti draudimo. Dėl to dažnai žmonės, kurie tokiu būdu kartu dirbo, lieka vieniši, nes jų partneris, pvz., išvyksta ar miršta, ir neturi jokio pajamų šaltinio ar teisės į socialines išmokas arba pensiją. Būtent todėl aš pritariu pasiūlymui, kad socialinis draudimas Europos Sąjungos šalyse taptų privalomas. Vis dėlto norėčiau pridurti, kad draudimas šiems žmonėms turėtų būti motyvuojantis veiksnys ir todėl jis turėtų būti prieinamas.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Sveikinu A. Lulling ir E. Estrela ir tvirtai tikiu, kad šie pranešimai, panaikindami diskriminaciją verslo ir paramos motinystei srityse, padės daugeliui šeimų. Daug moterų padeda savo vyrams versle ir esami socialinio draudimo susitarimai joms nesuteikia jokios apsaugos. Pritariu susitarimui, pagal kurį žmonoms ar vyrams, kurie padeda šeimos įmonėse, būtų suteikiama tokia pati apsauga kaip savarankiškai dirbantiems asmenims.

Žinoma, tokia veikla turi būti ne fiktyvi, o sudaryti įprasto įmonės darbo dalį. Atlygis už šią pagalbą taip pat turi būti proporcingas atliktam darbui. Sutinku su pranešėja, kad, priešingai nei Komisija, mes pritarėme ne savanoriškai registracijai, o sutuoktinių pagalbiniųų teisei registruotis tose pačiose socialinio draudimo sistemose, kuriose registruoti savarankiškai dirbantys asmenys, taip padengiant išlaidas ligos, senatvės ir invalidumo atveju.

Pasiūlyta direktyva yra labai svarbi panaikinant moterų, kurios padeda savo vyrų versle ir kurios negauna motinystės išmokų ar senatvės pensijų ir taip tampa priklausomos arba labai pažeidžiamos, diskriminaciją. Tokia padėtis dažnai būdinga ypač naujosioms valstybėms narėms, kuriose savarankiškai dirbančių asmenų verslui vis dar trūksta planavimo.

Edit Bauer (PPE-DE). – (HU) Šeima yra pagrindinė Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų vertybė. Mes visi, be abejo, žinome apie dabartinę demografinę krizę. Nors šiais laikais apie ją užsimenama rečiau, tačiau jos padariniai yra ne mažiau rimti už ekonomikos krizės padarinius. Atsižvelgiant į tai, ypatingo dėmesio nusipelnė taisyklės, susijusios su moterų užimtumo garantijomis. Vis dėlto dėl pasiūlytos direktyvos Europos viešojo nuomonė pasidalijusi taip, kaip ir Parlamento nuomonė.

Nėra gera mintis su užimtumo garantijomis susijusias taisykles, kurios taikomos išimtinai neščioms ir krūtimi maitinančioms motinoms, taikyti tėvams, kurių susitarimai dėl užimtumo garantijų nereikalauja jokių pakeitimų dėl to, kad jie tampa tėvais. Jei sutinkame praplėsti teisinį reglamentavimo pagrindą siekiant apimti EB steigimo sutarties 137 straipsnį ir praplečiame reglamentavimo taikymo sritį siekiant apimti vaiko priežiūros atostogas, tai kalbant apie vaiko priežiūros atostogas, įskaitant tėvystės atostogas, būtų taikomi du reglamentavimai. Jei prašėme socialinių partnerių pasiekti susitarimą dėl Direktyvos 96/94/EB dėl vaiko priežiūros atostogų, kurį minėjo Komisijos narys V. Špidla, tai kodėl bandome iš anksto vertinti, kokio susitarimo bus pasiekta?

Kai kuriose šalyse įstatymų ir tikrovės neatitikimas yra toks didelis, kad direktyvos pakeitimo užduotis reikalauja milžiniško dėmesio. Būtų negerai, jei Parlamentas nerangiai kištųsi į diskusiją. Prastai parengtas apsaugos reglamentavimas kai kuriomis aplinkybėmis galėtų užkirsti kelią jaunų moterų įdarbinimui, nes jų įdarbinimo išlaidos būtų didesnės nei išlaidos įdarbinant jų kolegas vyrus.

Anne Van Lancker (PSE). – (NL) Gerb. pirmininke, norėčiau nuoširdžiai pasveikinti E. Estrela, tai puikus darbas. Parlamento pasiūlymas pratęsti motinystės atostogų trukmę iki 20 savaičių mokant visą atlyginimą, iš kurių šešios savaitės tenka laikotarpiui po gimdymo, jokių būdu nenukrito iš dangaus. Daug šalių jau suteikia motinoms daugiau nei 18 savaičių atostogas, jų metu mokėdamos 80-100 proc. atlyginimo. Todėl negaliu suprasti, kodėl gerb. EP nariai iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos nori sumažinti iki 16 savaičių.

Tiems, kas mano, kad išlaidos yra per didelės, atsakyčiau, kad moterys neturi praleisti galimybės tapti motinomis. Šiais laikais dažnai atsitinka, kad moterys turi pasinaudoti kitais vaiko priežiūros atostogų modeliais, tačiau ne visos moterys turi į juos teisę. Be to, jie yra daug prasčiau apmokami ir todėl nėra prieinami mažiau pasiturintiems moterims.

Ponios ir ponai, mums taip pat svarbu, kad būtų reguliuojamos tėvystės atostogos ir bendrosios motinystės atostogos, nes ši direktyva taip pat susijusi su vienodu požiūriu į moteris ir vyrus. Teisingas vaiko priežiūros pareigų pasidalijimas reiškia, kad gimus vaikui jo tėvas taip pat turi gauti atostogų. Trumpai tariant, ponios ir ponai, dvi savaitės yra labai kukli pradžia, tačiau ji svarbi tose šalyse, kuriose tėvams dar reikia suteikti vietą jaunose šeimose.

Ponios ir ponai, socialiniams partneriams nepavyko pasiekti susitarimą dėl tėvystės atostogų ir atostogų įvaikinimo atveju ir todėl mes, Europos Parlamento Socialistų frakcija, laikome savo pareiga reguliuoti šią direktyvos sritį siekiant naudoti tėvams ir tėviams. Esu tikra, kad šiuo klausimu daugelis šiame Parlamente mus parems.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, geresnis darbo ir šeimyninio bei asmeninio gyvenimo suderinimas yra viena iš šių prioritetinių veiklos sričių, nurodytų moterų ir vyrų

lygybės gairėse. Be to, visi žinome, kad Europos Sąjunga susiduria su demografinėmis problemomis, pvz., mažu gimstamumu ir nuolat didėjančia pagyvenusių žmonių dalimi. Vis dėlto geriausias sprendimas aiškiai neturėtų būti finansinių nuolaidų darbdaviams skyrimas, jei jie skatina savo darbuotojas turėti vaikų.

Negaliu pritarti pasiūlytam 22 pakeitimui, ypač antrajai jo daliai. Motinystė ir tėvystė yra pagrindinės teisės, kurios labai svarbios užtikrinant pusiausvyrą visuomenėje. Taip pat labai svarbu, kad abu tėvai dalyvautų vaiko gyvenime nuo pačių pirmųjų jo gyvenimo mėnesių. Vis dėlto negaliu sutikti su pasiūlymu įgyvendinti privalomas tėvystės atostogas. Taip darydami mes padarytume žalos naujai gimusio vaiko šeimai – tėvai paprastai uždirba daugiau. Tėvystės atostogų reguliavimas turi būti lankstus – tai vienintelis būdas, kuriuo galime pasiekti teigiamą rezultatą. Baigdamas norėčiau padėkoti E. Estrela už darbą, kurį ji dirbo su tokiu entuziazmu.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, A. Lulling pranešimas dėl savarankiškai dirbančių asmenų yra išbaigtas ir ji asmeniškai labai daug dirbo šiuo klausimu, todėl aš nematau, kad turime dar kažką apie jį pasakyti. Vis dėlto mums reikia atkreipti valstybių narių dėmesį į E. Estrela pranešimą, kuriuo ji, žinoma, yra nusiteikusi ginti moteris, tačiau galbūt nesuprato esmės, nes čia, Parlamente, mes laikome save mažais dievais ir manome, kad savo sprendimais galime įgyvendinti savo svajones. Problema ta, kad turime daryti ne tai, ko norime, o tai, kas yra įvykdoma ir tikrai atitinka moterų interesus.

Turime direktyvą, kuri yra susijusi išimtinai su moterimis, nes tik jos gimdo, tik jos pastoja ir tik jos gali žindyti. Kodėl šioje direktyvoje norime įtvirtinti vyrų teises, nors esama kitos socialinių partnerių direktyvos dėl vaiko priežiūros atostogų, kuri gali apimti vyrus taip, kaip tai nusprendė socialiniai partneriai. Todėl neturėtume „parduoti“ moterų teisių laikotarpiu, kuris yra nepakartojamas jų gyvenime, kitiems suteikdami teisę pasinaudoti visu tuo, ką moterys išgyvena fiziškai, ir neturėtume bausti moterų, jas versdami atsisakyti darbo dėl per ilgų atostogų, kurios neatitinka intereso tų darbdavių, kurie prieš įdarbindami moteris lauks, kol joms sukaks keturiasdešimt metų.

Gabriela Crețu (PSE). – (RO) Kai kurie klausimai yra svarbūs Europos Sąjungos institucijoms, o kiti yra ne tokie svarbūs. Svarbūs klausimai svarstomi renginiuose, kuriems būdingas aktyvus dalyvavimas ir viešumas arba jų metu bent jau siekiama sprendimų ir pateikiami atsakymai. Deja, turime pasakyti, kad moterų teisės šiems klausimams nepriklauso.

Požiūrio, kad lyčių klausimų sprendimas yra antraeilės svarbos dalykas, laikosi Parlamento, Komisijos ir valstybių narių konservatoriai, tačiau nevienodu mastu. Kadangi tai yra paskutinė šios kadencijos Parlamento plenarinė diskusija šiuo klausimu, turime pripažinti, kad Parlamentas aiškiai buvo ta Europos institucija, kuri rimčiausiai ėmėsi moterų, įskaitant nėščias ir savarankiškai dirbančias moteris, socialinio ir ekonominio statuso ir jų teisių klausimo.

Per teisėkūrą ir pranešimus savo iniciatyva bandėme praktiškai įgyvendinti kai kuriuos principus, kurie jau įtvirtinti sutartyse, kad į viešąją darbotvarkę galėtume įtraukti „nematomas“ visuomenės grupes. Verta pastebėti, kad dažniausiai tai vykdavo vėlai vakare arba mums grįžtant tiesiai iš oro uosto. Vis dėlto esama nepakankamai politinės valios. Tai labai akivaizdu, kai reikia įgyvendinti būtinus ir labai lauktus įstatymus, kuriuos mes rengiame, ir užtikrinti jų vykdymą. Valstybėms narėms būdingas delsimas ir netinkamas vykdymo užtikrinimas.

Raginame Europos Komisiją ir valstybes nares nesinaudoti krize kaip pretekstu ignoruojant kitus svarbius klausimus, susijusius su šios srities Europos teisės aktų taikymu, nesvarbu ar tai šiuo metu galiojantys, ar ankstesni teisės aktai. Moterų ir jų teisių aukojimas ant kai kurių tariamų ekonominių interesų altoriaus veda prie socialinės griūties. Nežinau, ar moterys yra vyrų ateitis, tačiau aiškus vienas dalykas, kad mūsų visuomenės ateitis priklauso nuo moterų ir jų sveikatos.

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (NL) Gerb. pirmininke, Pasaulio sveikatos organizacijos atlikti moksliniai tyrimai rodo, kad 16 savaičių motinystės ir gimdymo atostogos yra per trumpos, ir ji netgi rekomenduoja 24 savaičių atostogas. Kaip ir Tarptautinė darbo organizacija (TDO), Komisija dabar pasiūlė 18 savaičių. Parlamentas pritarė 20 savaičių, nors vis dar skiriasi mūsų ir Europos Parlamento Socialistų frakcijos nuomonės: mes pasisakome už 16 savaičių pridėdant keturias savaites, o PSE frakcija – už 20 savaičių. Galų gale aš galiu pritarti 20 savaičių.

Mano antroji pastaba susijusi su vaiko priežiūros, tėvystės ir įvaikinimo atostogomis. Aš taip pat ryžtingai palaikau tėvus, kurie padeda pirmosiomis savaitėmis po vaiko gimimo, tačiau čia visi žinome – ir norėčiau padėkoti Komisijos nariui V. Špidlai už aiškumą – kad šio klausimo negalima reguliuoti šia direktyva. Be to,

ši direktyva susijusi su sveikata ir sauga, o ne su vaiko priežiūros atostogomis. Tai yra skirtingi argumentai, kuriuos reikia nagrinėti kartu su socialiniais partneriais.

Mano trečioji pastaba susijusi su savarankiškai dirbančių moterų ir sutuoktinių pagalbininkų motinystės ir gimdymo atostogomis. Manau, kad šiuo klausimu A. Lulling atliko puikų darbą.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Šiuo metu labai prasminga nagrinėti direktyvos dėl motinystės pakeitimus, nes tai mums leidžia ne tik parodyti atsakomybę už tam tikrų visuomenei poveikį darančių problemų sprendimą, bet ir sutelkti šios atsakomybės dėmesį į Europos ateitį. Rūpestį, kurį rodome motinoms, nėščioms moterims, taip pat visiems tėvams, E. Estrela parengtu pranešimu mes sujungiame su nauja filosofija. Ypač svarbu, kad į vaikų auginimą įtraukiami tėvai. Būtent tai sustiprins šeimos vaidmenį. Pasinaudokime tuo atkurdami pusiausvyrą, kuri taip pat svarbi auginant vaikus nuo ankstyvo amžiaus. Tai papildys visus kitus mūsų sprendimus, susijusius su Europos Sąjungos nediskriminavimo politika.

Mums labai svarbu nėščioms moterims suteikti apsaugą ir saugumą šeimoje ir darbe. Taip pat privalome suteikti vienodas galimybes gauti darbą, nustatyti lankstų darbo laiką ir gauti konkrečias sveikatos priežiūros paslaugas, taip pat visiškai užtikrinti įstatymų vykdymą. Nepriimtina atsisakyti priimti į darbą moterį, kuri yra nėščia ir netrukus išeis motinystės atostogų. Turime užtikrinti, kad motinystės atostogose esančios moterys taip pat galėtų automatiškai pasinaudoti visais pakeitimais, priimtais joms esant atostogose.

Bulgarija užtikrina ypač palankius motinystės įstatymus, kurie numato ilgą apmokamą motinystės atostogų laikotarpį ir kitas galimybes, iš kurių moterys gali pasirinkti. Dvigubas teisės ir pasirinkimo laisvės derinys, įsipareigojimai šeimai ir karjera yra geroji patirtis, kurią galima būtų rekomenduoti visoms valstybėms narėms. Iš tikrųjų tai yra dalis integruotos politikos, susijusios su vienuodu požiūriu į moteris ir vyrus.

Christa Klauß (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, valstybės narės aiškiai atsako už sveikatos priežiūros srities teisėkūrą. Europa nustatė mažiausias normas motinystės atostogoms. Valstybėse narėse turime įvairių įstatymų, kurių neįmanoma palyginti. Kai kuriose šalyse motinystės atostogos apmokamos naudojant pajamas iš mokesčių. Kitose, pvz., Vokietijoje, jos apmokamos per sveikatos draudimo bendroves ir įmonėms tenka didesnioji išlaidų dalis. Skiriasi ir motinystės atostogų trukmė, ir jų metu skiriama finansinė parama. Vis dėlto visais atvejais motinai suteikiama apsauga ligos atveju, netgi pasibaigus motinystės atostogoms.

Čia painiojate du dalykus: motinystės atostogos ir vaiko priežiūros atostogos yra du skirtingi dalykai – kaip atkreipėte dėmesį jūs, Komisijos nary V. Špidla. Norėčiau sužinoti, ar, pvz., Vokietijoje, bendrai sujungtos motinystės atostogos ir vaiko priežiūros atostogos atitiktų naujosios direktyvos reikalavimus? Motinystės atostogų trukmės pratęsimas, kuriuo dėmesys sutelkiamas į motinos sveikatą, yra visada naudingas moterims. Bendrovės įdarbins mažiau moterų, nes vyrai neina motinystės atostogų.

Be to, griežtesnė teisinė apsauga nuo atleidimo iš darbo nepadedą ieškoti naujo darbo. Mes taip pat turime užtikrinti, kad moterys galėtų rasti darbą ir dirbti vienodomis sąlygomis. Šiuo atžvilgiu bendrovės raginamos padėti užtikrinti šeimoms palankią darbo aplinką.

Ljudmila Novak (PPE-DE). – (SL) Mano regione sakoma, kad vaikai yra didžiausias mūsų turtas, nes jie yra mūsų ateitis. Deja, atrodo, kad mes, europiečiai, nerodome susidomėjimo šiuo turtu ir būtent todėl kyla grėsmė Europos kultūrai ir tapatumui.

Pritariu E. Estrela pranešimui, nes juo siekiama užtikrinti geriausią įmanomą nėščių moterų ir motinų sveikatos priežiūrą. Kartu tai reikš geresnę vaikų sveikatą ir sukels mažiau problemų jiems augant. Kai kuriose mažiau pasiturinčiose Europos Sąjungos šalyse moterims suteikiamos daug ilgesnės motinystės atostogos nei labiau pasiturinčiose Vakarų valstybėse. Laikaisi nuomonės, kad Europos Parlamentas turėtų remti geriausius įmanomus motinoms ir vaikams skirtus sprendimus. Taupymas vaikų sąskaita yra blogiausia investicija į ateitį.

Mes, moterys, norime būti motinomis, tačiau kartu, žinoma, mes turime rūpintis savo pačių socialine apsauga šiame nepastovioje pasaulyje tokiais laikais, kai negali būti tikras, kad santuokos yra saugios. Šeimyninio ir profesinio gyvenimo suderinimas turėtų būti mūsų didžiausias prioritetas sprendžiant Europos demografinės problemas.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Gerb. pirmininke, noriu kalbėti apie E. Estrela pranešimą dėl nėščių darbuotojų saugos ir sveikatos gerinimo. Tai nedidelis žingsnis į priekį saugant motinystę ir tėvystę, kurie yra pagrindinės teisės ir mūsų visuomenės vertybės.

Savo frakcijos, Europos vieningųjų kairiųjų jungtinės frakcijos / Šiaurės šalių žaliųjų kairiųjų, vardu raginau siekti daugiau pažangos saugant motinystę ir tėvystę, o konkrečiai – 22 mėn. trunkančių ir 100 proc. apmokamų vaiko priežiūros atostogų. Pranešime siūloma tik 20 mėn. ir ne visu šiuo laikotarpiu užtikrinamas 100 proc. apmokėjimas. Todėl nesuprantu Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos, kuri nenori tam pritarti, pozicijos.

Šiame pranešime pasiūlytas nedidelis žingsnis turi būti patvirtintas šiandien, kad galima būtų padėti moterų, vaikų ir šeimų teisėms. Nepakanka sakyti, kad giname šias teises. Turime žengti nedideliais žingsniais į priekį, skatindami ir gindami šias teises.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Motinystė yra didžiausias stebuklas, kurį Dievas dovanojo moterims. Ji neturėtų būti moterų diskriminacijos priežastimi, o priešingai – ji turi būti vertinama visuomenėje aktyvaus moters gyvenimo laikotarpiu ir vyresniame moters amžiuje.

Vis dėlto mes turime neatitrūkti nuo tikrovės, nes gerais ketinimais pagrįsti pasiūlymai kartais sukelia problemų. ES valstybės narės turi skirtingas socialines sistemas. Skandinavijos šalys pirmauja šioje srityje, tačiau naujosios 12 ES šalių dar turi šiek tiek pasivyti ir todėl tikriausiai bus labai sunku sukurti darnias taisykles, kurias būtų galima nustatyti ES lygmeniu.

Nepaisant to, kad E. Estrela pranešimas direktyvos projektui suteikia kai kurių labai naudingų pakeitimų, jame taip pat yra kai kurių ginčytinų dalykų, kuriems, mano nuomone, ne vieta šiame pranešime ir kurie turi būti išbraukti, kaip jau minėjo Komisijos narys V. Špidla.

Mano politinės frakcijos, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos, pasiūlymai dėl pakeitimų susiję su kai kuriais iš šių dalykų, pvz., su motinystės atostogų trukme ir paramos dydžiu, jų pratęsimu kūdikiui gimus pirma laiko ir gimus dvyniams ar daugiau vaikų arba maitinant krūtimi, laiko, skirto maitinti krūtimi, suteikimu ir su darbo teisėmis, susijusiomis su moterų grįžimu į darbą pasibaigus motinystės atostogoms. Tikiuosi, kad balsuojant šie pasiūlymai dėl pakeitimų bus priimti.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Aišku, kad turime pripažinti būtinybę veiksmingiau įgyvendinti vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris bei jiems padedančius sutuoktinius pagalbininkus principą.

Deja, sutuoktiniai pagalbininkai nėra didelė ir vieninga tikslinė grupė, jų statusas nereguliuojamas nė vienoje valstybėje narėje, o jų darbas nėra pripažįstamas. Jiems trūksta socialinės apsaugos ir kyla didelis skurdo pavojus, o skyrybų atveju socialinės apsaugos požiūriu jie atsiduria visiškai už įstatymo ribų.

Todėl manau, kad sutuoktiniai pagalbininkai turėtų privalomai dalyvauti socialinio draudimo sistemoje ir kad turėtų būti sukurta mažiausių garantijų sistema.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Gerb. pirmininke, gerb. EP nariai, norėčiau padėkoti už diskusiją, kurioje pasiūlymas buvo nagrinėjamas iš įvairių pozicijų. Manau, kad nebūtina minėti visų pasiūlymų. Kaip nurodžiau įžanginėje kalboje, didesnė dauguma pagrindimų buvo tikrai aiškūs. Vis dėlto manau, kad buvo du pasiūlymai, kuriuos netikėtai pateikė įvairios diskusijos šalys ir kurie buvo aptariami iš įvairių pozicijų. Pirmasis susijęs su tėvystės atostogų klausimu. Norėčiau aiškiai pareikšti, kad nors pritariu tėvystės atostogoms, vis dar esu įsitikinęs, kad moterų sveikatai apsaugoti skirta direktyva nėra tinkama priemonė šiam konkrečiam principui įtvirtinti. Įžanginėje kalboje pareiškiau, kad socialiniai partneriai pasiekė susitarimą dėl vaiko priežiūros atostogų, ir į šį susitarimą būtų logiška įtraukti tėvystės atostogų galimybę. Todėl, mano požiūriu, be direktyvos yra kitokių priemonių. Kitas klausimas, kurį reikia paminėti, susijęs su 14 pakeitimu, būtent privalomojo draudimo įvedimu. Šiuo atžvilgiu norėčiau pridurti, kad, nors suprantu argumentą, aš vis dar manau, kad netinkama imtis tokio radikalaus žingsnio, pirmiausia todėl, kad jis rimtai keltų pavojų stengiantis pasiekti kompromisą. Kita vertus, norėčiau pabrėžti, kad mūsų pateikti pasiūlymai yra didelis žingsnis į priekį, nes kai kuriose šalyse šiuo metu nėra galimybės dalyvauti tokioje sistemoje. Tai reiškia, kad dabar bus nustatytas naujas įpareigojimas. Mano požiūriu, tai tipinis iš apačios aukštyn atliekamo derinimo pavyzdys.

PIRMININKAVO: R. KRATSA-TSAGAROPOULOU

Pirmininko pavaduotoja

Astrid Lulling, pranešėja. – (FR) Gerb. pirmininke, man labai gaila, kad Komisijos narys nesutinka su svarbiausia mano pranešimo pataisa, kuriai pritarė visos politinės frakcijos ir pagal kurią sutuoktiniams pagalbininkams ir pripažintiems sugyventiniams būtų užtikrinama tokia pati socialinė apsauga kaip ir privačiu verslu užsiimantiems asmenims ir tai būtų privaloma, o ne daroma jų prašymu. Patirtis rodo, kad,

jei socialinės įmokos nėra privalomos, jos ir nėra mokamos. Taip yra dėl tos pačios jūsų, Komisijos nare, minėtos priežasties – sąnaudų mažinimo.

Žinoma, socialinė apsauga kainuoja tiek privačiu verslu užsiimantiems, tiek ir įdarbintiems darbuotojams. Noras sumažinti socialines įmokas yra didžiulė klaida, kurios reikėtų vengti.

Žinoma, jei valstybėje narėje socialinė apsauga privačiu verslu užsiimantiems darbuotojams nenumatyta, negalime jos reikalauti ir iš pagalbinių. Tačiau jie turėtų teisę ją gauti jų prašymu. Šiuo klausimu ketinu parengti žodinę pataisą, atitinkančią L. Cocilovo poziciją.

Leiskite pridėti keletą žodžių dėl motinystės apsaugos, nes mūsų pozicija buvo labai klaidingai suprasta. Jei norime sustiprinti motinystės apsaugą pailgindami motinystės atostogas, nereikėtų pamiršti, kad sprendimas pailginti jas iki 18 savaičių, iš kurių tik trečdalis sutaptų su privalomomis šešių savaičių atostogomis po gimdymo, prieštarauja tikslui pagerinti motinos ir kūdikio sveikatos apsaugą.

Todėl, mūsų nuomone, geriausias sprendimas būtų šešių privalomų savaičių atostogos ir atostogų pailginimas iki 20 savaičių esant daugiavaisiui nėštumui ir maitinant krūtimi. Nepamirškime, su kokiais įdarbinimo ir paaukštinimo darbe problemomis susiduria gimdyti galinčio amžiaus moterys.

Absurdiška pageidauti, kad tėvai gautų tokias pat atostogas kaip nėščios moterys. Žinoma, gerb. pirmininke, Europoje didėjantis vyrų nevaisingumas kelia nerimą, tačiau ne tokį, o didesnį, mano nuomone, kelia dažni vyrų ir moterų nelygybės atvejai dalinant rūpinimosi šeima atsakomybėmis, nes ši nelygybė dažnai yra priežastis, kodėl daug moterų nusprendžia neturėti vaikų. Be to, Europos demografinių problemų neišspręsime perdėta apsauga, nes dėl jos moterys tik tampa nedarbingomis.

Edite Estrela, pranešėja. – (PT) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, mane šokiravo Europos Komisijos pozicija dėl mano siūlymo dėl tėvystės atostogų. Tai konservatyvi, nepriimtina ir realybės neatitinkanti pozicija.

Komisijos nary, aš kalbėjau ne apie tėvų atostogas, o apie tėvystės atostogas. Tai dvi skirtingos sąvokos.

Jei tėvystės atostogos neįeina į šios Direktyvos taikymo sritį, tai kodėl Komisija siūlė išplėsti įstatyminę bazę ir kodėl tai neparemta vien tik 137 dalimi dėl sveikatos apsaugos? Kodėl tuomet Komisija paminėjo EK Sutarties 141 dalį dėl moterų ir vyrų lygių galimybių?

Komisijos nary ir Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos nariai, motinystė ir tėvystė yra itin svarbios socialinės vertybės, kurias reikia gerbti ir sieti vieną su kita. Būtent šioje direktyvoje motinystės ir tėvystės atostogos turi būti susietos. Turime galvoti apie vaikus, Komisijos nary. Turime galvoti apie vaikų gerovę, nes, jei nuo pat ankstyvų dienų jais rūpinasi ir tėvas ir motina, jų fizinis ir psichologinis vystymasis pagerėtinus daug geresnis.

Be to, Komisijos nary, negalite nežinoti, kad tėvystės atostogos jau numatytos daugelio valstybių narių valstybiniuose įstatymuose. Negi Komisija iš tiesų stengiasi ignoruoti tai, kas jau yra valstybėse narėse?

Mane labai stebina tokia pozicija. Taip yra todėl, kad Europos institucijos yra atitrūkusios nuo realybės ir žmonių. Todėl toks didelis susilaikančiųjų skaičius.

Turime suteikti savo piliečiams motyvą, kodėl jie turėtų eiti balsuoti. Todėl, Komisijos nary, turime priimti įstatymus, kurie jiems padėtų. Jei jie pamatytų, kad Europos Parlamente priimami sprendimai pagerina jų gyvenimus, neabejotinai būtų labiau motyvuoti kitą mėnesį dalyvauti rinkimuose ir aktyviai balsuoti.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks gegužės 6 d., trečiadienį, 12 val.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Zita Gurmai (PSE), raštu. – Net ir krizės laikotarpiu lygios galimybės turėtų būti vienas iš svarbiausių politinės darbotvarkės punktų. Šiandieninė krizė smarkiai paveiks moteris, nes jos nukentės antrosios atleidimų iš darbo bangos. Jos turės susidoroti su nestabilia socialine ir ekonomine situacija bei išmokti suderinti darbą ir rūpinimąsi šeima. Tokiomis aplinkybėmis negalime leisti, kad iš moterų būtų atimtos jų teisės.

Privatus verslas moterims labai svarbu, nes tokiu būdu galima išvengti nedarbo arba geriau suderinti profesinį ir šeimos gyvenimą. Tokiu būdu moterims būtų suteikiama efektyvi priemonė prisidėti prie ekonomikos plėtros. Moterims turi būti suteikiamos vienodos galimybės užsiimti verslu ir steigti bendroves. Motinystės atostogų suteikimo sistemos turėtų užtikrinti, kad privaciai dirbančios moterys gautų iš jų tiek pat naudos

kaip ir įdarbintos. Tačiau tuo pat metu būtina pasirūpinti nėščių arba ką tik pagimdžiusių ar maitinančių darbuotojų saugumu ir sveikata.

Tai ne tik padeda Europai neprarasti moterų sugebėjimo dirbti ir dalyvavimo darbe, bet prisideda prie dabartinių demografinės situacijos problemų sprendimo, taip pat prie vaikų fizinio, emocinio ir protinio vystymosi.

Rovana Plumb (PSE), raštu. – (RO) Kaip socialdemokratė ir motina, aš pritariu Direktyvai, nes joje atsižvelgiama į šias problemas: nėščių, neseniai gimdžiusių ir maitinančių moterų sveikatą ir saugumą, lygias galimybes, teisę grįžti į tas pačias ar atitinkamas pareigas, teisę kopti karjeros laiptais, teises į atostogas ir darbo sutartį ir didesnės finansinės paramos suteikimą motinystės atostogų metu.

Šiuo metu motinystės atostogų laikotarpis valstybėse narėse svyruoja nuo 14 savaičių iki 28 savaičių. Iš tiesų, kai kuriais atvejais šios atostogos gali trukti iki 52 savaičių, tačiau parama teikiama tik dalį šio laikotarpio. Todėl manau, kad galimybė pailginti motinystės atostogas ir padidinti atitinkamas šiuo laikotarpiu mokamas išmokas yra tinkamas būdas pagerinti moterų sveikatą ir saugumą bei suderinti profesines pareigas bei pareigas šeimai tuo pat metu skatinant lygias vyrų ir moterų galimybes darbo rinkoje.

Įtampa darbo vietoje gali turėti įtakos nėščios arba neseniai pagimdžiusios moters emocinei būsenai. Todėl turime imtis prevencinių priemonių, kad užtikrintume, jog darbo vietoje būtų atliekamas atitinkamas rizikos vertinimas.

17. Darbo laiko organizavimas (diskusijos)

Pirmininkas. Kitas klausimas – Parlamento delegacijos Taikinimo komitete pirmininko pareiškimas dėl darbo laiko organizavimo [2004/0209(COD)]

Mechtild Rothe, Europos Parlamento delegacijos Taikinimo komitete pirmininkas. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, kaip žinote, su darbo laiko organizavimo direktyva susijusi taikinimo procedūra nepavyko. Šiuo atveju, Darbo procedūros 65(5) dalis numato, kad Europos Parlamento delegacijos Taikinimo komitete pirmininkas padarytų pareiškimą plenariniame posėdyje. Dėl šios priežasties trumpai pasakysiu apie derybų dėl darbo laiko organizavimo direktyvos eigą.

Po kelių trilogų ir trijų Taikinimo komiteto posėdžių paskutinio posėdžio metu truputį po vidurnakčio ir visai besibaigiant galutiniam terminui paaiškėjo, kad sutarimo pasiekti nepavyks. Europos Parlamento delegacija aiškia dauguma – 12 balsų už, nei vienu prieš ir 5 susilaikant – nubalsavo nepritari galutiniam Komisijos sutaikinimo mėginimui. Šis siūlymas nebuvo priimtas kaip tinkamo kompromiso pagrindas. Tuo pat metu jį atmetė ir Parlamento atstovų komitetas, susirinkęs gretimame kabinete. 2009 m. balandžio 29 d. laiške du Taikinimo komiteto pirmininkai informavo Parlamentą ir Ministrų Tarybą apie tai, kad per EK Sutarties 251 dalyje numatytą laikotarpį sutarimo dėl teksto pasiekti nepavyko.

Man labai gaila, kad šioms institucijoms nepavyko rasti bendros kalbos. Vis dėlto, jei atsižvelgsime į tris klausimus, dėl kurių iki pat pabaigos vyko diskusijos, – galimybės susitarus darbuotojui su darbdaviu dirbti daugiau nei 48 val. per savaitę („opt-out“ išimtis), budėjimo laiko sąlygos ir galimybė sudaryti kelias darbo sutartis su vienu darbuotoju – nuomonių skirtumai buvo tokie ryškūs, kad pasiekti bendros nuomonės, kuri būtų suderinama su 2008 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija, nebuvo jokių galimybių.

Ypač sprendžiant klausimą dėl „opt-out“ išimties, Taryba neparodė jokios iniciatyvos rasti abiem pusėms priimtina kompromisą. Parlamentas pasiūlė keletą kompromisų, dėl kurių darbdaviai galėtų daug laisviau koreguoti darbuotojų darbo laiką. Parlamentas itin aktyviai stengėsi bendradarbiauti svarstant budėjimo laiko sąlygas, nes dauguma valstybių narių (šiuo atveju, devynios) „opt-out“ galimybę naudoja išimtinai tik budėjimo laiko nustatymo atvejais. Tačiau absoliuti Tarybos dauguma neleido priimti leidimo nukrypti nuo nustatyto laiko. Sprendimo dėl „opt-out“ išimties priimti nebuvo jokių galimybių.

Sprendžiant klausimą dėl budėjimo laiko Europos Bendrųjų Teisingumo Teismas leido aiškiai suprasti, kad budėjimo laikas yra darbo laikas. Net ir neaktyvus budėjimo laikas negali būti laikomas poilsio laikotarpiu, kaip kad reikalavo Taryba. Taip pat Parlamento delegacijai buvo akivaizdu, kad budėjimo laikotarpis būtinas kai reikia pratęsti darbą. Taryba nebuvo pasirėmusi priimti šį apribojimą. Ir ką tai reiškia? Jei padavėjas sėdi tuščiam restorane, tai laikoma neaktyviu budėjimo laikotarpiu, kuris, žinoma, bus vertinamas skirtingai. Taip neturėtų būti. Parlamentas taip pat pritarė pasiūlymui nustatyti maksimalų 48 valandų per savaitę limitą vienam darbuotojui, o ne vienai darbo sutarčiai. Šiuo atveju mes net negalėjome sutikti, kad toks principas būtų įtrauktas į konstatuojamąją dalį.

Parlamento delegacijai buvo aišku, kad jokio kompromiso yra geriau nei blogas kompromisas darbuotojų sąskaita. Parlamentas teikė įvairius pasiūlymus Tarybai, kol pajutome, kad idėjos išseko. Taryboje buvo susiformavusi grupė žmonių, kurie nebuvo linkę priimti jokių kompromisų. Taip pat manau, kad kai kuriais atvejais Komisija galėjo pateikti siūlymus, kuriuose labiau derėtų Tarybos ir Parlamento pozicijos.

Šios parlamentinės sesijos metu, vadovaudamasis bendrų sprendimų priėmimo procedūra, Parlamentas priėmė 389 teisės aktus. 24 iš jų buvo priimti trečiojo svarstymo metu po sėkmingos taikinimo procedūros. Tai aiškiai įrodo bendradarbiavimo kultūros buvimą tarp šių dviejų institucijų. Pirmą kartą nuo Amsterdamo sutarties įsigaliojimo darbo laiko direktyvos atveju Taikinimo komitetui nepavyko pasiekti sutarimo. Tikiuosi, kad naujoji Komisija labai greitai pateiks naują pasiūlymą, kuris, tikiuosi, leis pasiekti kompromisą.

Pabaigoje norėčiau padėkoti Taikinimo komiteto sekretariatui už jo puikų darbą.

Michal SEDLÍČEK, Tarybos pirmininkas. – (CS) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, pirmininkaujančios Čekijos Respublikos vardu norėčiau jus informuoti apie Tarybos poziciją dėl derybų svarstant darbo laiko direktyvą baigties. Kaip jūs neabejotinai žinote, Taryba praleido keturias ilgas dienas aptarinėdama šios direktyvos pataisą, kol po karštų derybų pasiekė bendrą nuomonę dėl jos turinio.

Kvalifikuota valstybių narių dauguma buvo nuspręsta, kad pagrindinis daugiausiai diskusijų keliantis „opt-out“ išimties klausimas direktyvoje paliekamas, tačiau aiškiai apibrėžiant sąlygas, kurios smarkiai apribotų šios išimties taikymą. Pavyzdžiui, esant galimybei pasirinkti darbo valandų skaičių, Taryba norėjo sumažinti maksimalų savaitės darbo laiką nuo 78 valandų iki 60 ar 65 valandų ir pasiūlė uždrausti šios galybės naudojimą pasirašant darbo sutartį arba apriboti laikotarpį, kai darbuotojas sutinka dirbti pasirinktą darbo valandų per savaitę skaičių, iki vienerių metų. Tarybos tikslas buvo apriboti „opt-out“ išimties naudojimą valstybėse narėse ir taip padidinti darbuotojų, kurie šia galimybe naudojasi, apsaugą. Taryba savo direktyvos projektą laikė gerai apgalvotu dokumentu, skatinančiu darbuotojų apsaugą, ir tikėjosi, kad jis pasirodys priimtinas ir Parlamentui, iš kurio buvo tikimasi patvirtinimo.

Nuo balsavimo praeitą gruodį pirmininkaujanti Čekijos Respublika gerai žino skirtingus šių dviejų institucijų požiūrius į direktyvos projektą, tačiau derybų procedūros nelaikė šių dviejų institucijų kova dėl garbės. Ji nusprendė laikytis pragmatiško, neideologinio ir realistiško požiūrio, atsižvelgiant į Europos darbo rinkos aktualijas. Neginčijamas faktas, kad šiandien „opt-out“ išimtis egzistuoja 15 iš 27 valstybių narių. Nuo šių metų sausio mėnesio, kai pradėjo pirmininkauti Čekijos Respublika, visais lygmenimis vedė intensyvias derybas siekdami rasti kompromisą su Parlamentu. Pirmasis valstybių narių susirinkimas šiuo klausimu vyko sausio 13 d. Prahoje. Iki šios dienos įvyko mažiausiai penki neoficialių trilogų ir trys derybų proceso raundai. Norėčiau padėkoti Komisijai, o ypač ponui V. Špidlai už jo, kaip specialisto, pagalbą ir konstruktyvų požiūrį ieškant kompromiso dėl šios direktyvos formuluotės. Taryba buvo nusiteikusi kompromisui, tačiau, nepaisant to, bendros nuomonės pasiekti nepavyko. Per pastaruosius keturis mėnesius pirmininkaujanti Čekija labai aktyviai ir atsakingai dalyvavo pokalbiuose su Parlamentu ir teikė jam daugybę kompromiso variantų įvairiais klausimais dėl šios direktyvos, tokiu būdu siekdama rasti galutinį sprendimą, kuris būtų priimtinas tiek Tarybai, tiek Parlamentui.

Šiandien galiu pareikšti, kad Taryba ne vieną kartą nusileido Parlamentui, kad patenkintų jo reikalavimus, tačiau jam to buvo maža. Pavyzdžiui, Taryba buvo pasirengusi atsakyti bendros savo pozicijos ir pritarti Parlamento nuomonei, kad budėjimo laikas iš tiesų yra darbo laikas. Taryba taip pat nusileido ir diskusijų dėl darbo ir šeimos gyvenimo derinimo metu nustatant papildomą poilsio laikotarpį ir apibrėžiant vadovaujančius pareigūnus. Be šių galėčiau pateikti ir daugiau panašių pavyzdžių. Taryba norėjo pasiekti bendrą nuomonę su Parlamentu dėl pagrindinės galybės rinktis savaitės darbo laiką klausimo ir buvo pasirengusi prisiderinti prie Parlamento reikalavimų ir priimti kitus jo siūlymus, pavyzdžiui, draudimą taikyti „opt-out“ išimtį bandomųjų laikotarpių metu ir maksimalaus savaitės darbo laiko panaikinimą įvedant galimybę rinktis, nors ir jautėme, kad taip prieštaraujame darbuotojų interesams. Mes netgi buvome pasirengę priimti pasiūlymą registruoti darbo, atliekamo susitarus su darbdaviu ir viršijant savaitės darbo valandų limitą, valandas. Tuo tarpu Parlamentas nepadarė net pusės tiek, kad prisitaikytų prie Tarybos pozicijos.

Kalbėdamas pirmininkaujančios Čekijos Respublikos vardu noriu išreikšti savo nuoširdų apgailestavimą dėl to, kad Parlamentas nebuvo nusiteikęs priimti kompromisą ir pritarti pataisytai direktyvai, kurios ilgus metus laukia ne tik valstybės narės, bet ir visi ES piliečiai. Sutarimas dėl pataisytos direktyvos būtų prisidėjęs prie didesnės darbuotojų apsaugos, budėjimo ir poilsio laikotarpių problemos sprendimo, taip pat būtų suformavęs pagrindą laipsniškam „opt-out“ išimties panaikinimui valstybėse narėse. Tačiau Parlamento nariai derybų komitete šiuos pasiūlymus ignoravo. Jie atsisakė jiems pritarti kaip ir atsisakė priimti priešingus Tarybos pasiūlymus ir Komisijos pasiūlytus kompromisus ir primygtinai laikėsi savo ideologinės pozicijos. Kadangi Parlamentas nebuvo nusiteikęs atsižvelgti į Taryboje susiklosčiusią situaciją ir esamą situacijos aktualijas,

dabartinė direktyva liks galioti. „Opt-out“ išimties taikymas nebus ribojamas, nebus įvestas joks kontrolės mechanizmas, o darbuotojai ir toliau dirbs iki 78 valandų per savaitę. Labai tikėtina, kad dėl tokios Parlamento pozicijos „opt-out“ išimtis bus tik dar dažniau naudojama. Šiandien Europos Komisija dar iš dviejų valstybių narių gauna signalus, jog šios ketina įvesti „opt-out“ galimybę, todėl bet kokios viltys ateityje šios išimties atsisakyti dar labiau sumažėja. Taryba norėjo to išvengti, tačiau Parlamentas nutarė kitaip.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys*. – (CS) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, man iš tiesų labai gaila, kad Tarybai ir Parlamentui nepavyko susitarti dėl darbo laiko direktyvos pakeitimų. Komisija padarė viską, kad rastų kompromisą, t.y. teikė įvairius pasiūlymus dėl visų pagrindinių klausimų, taip siekdama padėti šioms dviem įstatymų leidžiamosioms institucijoms priartėti prie galutinio direktyvos varianto. Tačiau galiausiai Taryba ir Parlamentas nusprendė laikytis savo pozicijų dėl išimčių ir „opt-out“, kurių buvo neįmanoma suderinti.

Aš suprantu ir gerbiu Parlamento norą panaikinti išimtis. Man tai taip pat būtų idealus sprendimas ir mes įtraukėme jį į Komisijos direktyvos pataisą 2005 m. Nepaisant to, po kelių derybų metų tapo aišku, kad šis sprendimas nepalengvins susitarimo su Taryba ir nenugalės blokuojančios mažumos. Perdaug valstybių narių reikalavo individualių išimčių ir šios nuostatos išsaugojimo direktyvoje. Štai kodėl Komisija pateikė svarstyti alternatyvius pasiūlymus, siekdama pagerinti teisinę darbuotojų, besinaudojančių išimtimis, apsaugą, tokiu būdu susilpninant jų naudojimą praktikoje. Komisija taip pat pasiūlė įvesti nuolatinės išimčių naudojimo kontrolės valstybiniame ir Europos lygmenyse mechanizmą bei apriboti vienalaikį išimčių naudojimą, nes tai sumažintų valstybių narių motyvaciją sutikti su išimčių naudojimu. Tvirtai tikiu, kad toks požiūris praktikoje pagerintų darbuotojų darbo sąlygas ir sustiprintų galimybes ateityje palaipsniui visoms valstybėms narėms kartu atsisakyti šių išimčių. Parlamento nuomone, nėra geresnio sprendimo kaip visiškai panaikinti „opt-out“ išimtį. Suprantu tokio sprendimo priežastis, bet laikausi kitokios nuomonės.

Kaip jau esu minėjęs anksčiau, tvirtai tikiu, kad nesugebėjimas susitarti dėl šios pataisos turės neigiamų pasekmių Europos darbuotojams ir įmonėms, Europos institucijoms ir visai Europai. Visų pirma tai reiškia, kad išimčių problema neišspręsta ir jos bus ir toliau naudojamos vadovaujantis šiuo metu galiojančia direktyva be jokio numatomo jų panaikinimo termino, taikant labai nedidelius apribojimus ir nenaudojant jokio kontrolės mechanizmo. Žinau, kad daugelis jūsų prieštaravo tam, kad darbuotojai dirbtų 65 valandas per savaitę, ir aš puikiai suprantu tokį susirūpinimą, tačiau šiuo metu galiojanti direktyva darbuotojams leidžia dirbti iki 70 valandų per savaitę. Antra, nors Teisingumo Teismo sprendimas dėl budėjimo ir papildomo poilsio laiko išliks nepakitęs, bijau, kad daugeliu atvejų tai neužtikrins geresnės darbuotojų apsaugos. Daugelyje valstybių narių yra tokių sričių, kuriose budėjimo laikotarpiai yra ilgi, ir jos susiduria su rimtomis problemomis stengdamosi laikytis taisyklių, kurias numato SIMAP ir „Jaeger“ sprendimai. Kol kas situacija tokia, kad vis daugiau valstybių narių pradeda naudotis išimtimis, kad išspręstų šią problemą. Šiuo metu tokių šalių yra 15 ir bijau, kad dabar, kai nėra bendro sutarimo dėl budėjimo laiko, dar daugiau valstybių narių pradės naudotis „opt-out“ išimtimi, nes neturės kitos galimybės, kaip kitaip galėtų laikytis šio Europos Teisingumo Teismo sprendimo. Vis didėjant išimtimis besinaudojančių valstybių narių skaičiui, bus daug sudėtingiau pasiekti sutarimą Taryboje panaikinti šias išimtis. Trečia, derybų nesėkmė reiškia, kad Tarybos patvirtintos itin svarbios garantijos Europos darbuotojams, šiuo metu besinaudojantiems šiomis išimtimis, negalioja ir neišgalios. Mes praleidome progą pagerinti situaciją priemonių, padedančių suderinti darbą ir šeimą, srityje ir išaiškinti privačiu verslu užsiimančių darbuotojų tipus. Tačiau abi įstatymų leidžiamosios institucijos priėmė savo sprendimus ir šiuo metu susiklostė tokia situacija, kad išimtys nebus svarstomos, kaip kad reikalauja šiuo metu galiojanti direktyva. Gerbiu tokį sprendimą. Kartu su kitais Komisijos nariais turėsime įvertinti situaciją, kuri susiklostė dėl įstatymų leidėjų nesugebėjimo susitarti.

Tačiau taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad po penkerių derybų metų, kurių metu buvo pateikta daug dalinių siūlymų ir ne vieną kartą mėginama rasti sprendimą, galutinio sprendimo rasti nepavyko. Tai reiškia, kad nebus lengva pateikti tokį naują pasiūlymą, kuris stebuklingai išspręstų šią situaciją. Todėl manau, kad reikia labai atidžiai išanalizuoti situaciją su socialiniais partneriais. Tik tuomet Komisija galės pradėti svarstyti kitą sprendimą.

Hartmut Nassauer, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pasakyti Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos vardu, kad Europos darbininkams nenaudinga, jog taikinimo procedūra dėl naudo darbo laiko įstatymų nepavyko ir kad ir toliau bus taikomi senieji darbo laiką reglamentuojantys įstatymai.

Taip pat norėčiau pasakyti, jog netiesa, kad susitarti nepavyko vien dėl Tarybos kaltės, o Parlamento nariai, tarsi riteriai tviskančiais šarvais, pasiaukuoja dėl darbininkų interesų. Kaltos abi šalys. Tiesa, kad Taryba buvo nepalanki sprendžiant „opt-out“ išimties klausimą, tačiau Parlamentas buvo toks pats nepalanki

teikdamas, kad sprendimas įmanomas tik tuo atveju, jei „opt-out“ išimtis būtų panaikinta. Todėl abi šalys prasilenkė kaip laivai naktįje, o rezultatas buvo lengvai nuspėjamas.

Akivaizdu, kad tai praleista galimybė. Pavyzdžiui, galėjome įteisinti Europos budėjimo laiko reglamentą, kuris visai Europai būtų aiškiai apibrėžęs, kad „budėjimo laikas yra darbo laikas“, kaip nustatė Europos Bendrijų Teisingumo Teismas. Norint to pasiekti reikėjo tik nedidelių Parlamento narių daugumos pastangų sprendžiant „opt-out“ išimties klausimą, pavyzdžiui, kai reikėjo apibrėžti sąlygas, leidžiančias pasinaudoti „opt-out“ išimtimi, kurios turi būti kiek įmanoma griežtesnės, ir nustatyti, kas priima sprendimą dėl „opt-out“ išimties. Turėjo dalyvauti abi pusės. Tačiau to nebuvo. „Opt-out“ pašalinimas bet kokia kaina tapo šventu reikalu. Tai buvo kita tokio nesutaikomo elgesio pusė, kodėl nepavyko rasti naujo sprendimo. Tai labai liūdna situacija. Kaip jau sakiau, darbuotojams ji visiškai nenaudinga.

Alejandro Cercas, PSE frakcijos vardu. – (ES) Gerb. pirmininke, nors bergždžios pastangos kelia nusivylimą, norėčiau dar kartą pakartoti, kad „opt-out“ išimtį reikia panaikinti, nes ji buvo įvesta tik 10 metų laikotarpiui, kuris baigėsi dar 2003 m. Šios išimties panaikinimas itin svarbus žmonių sveikatai, šeimos ir profesinio gyvenimo derinimui ir tam, kad mes galėtume dalyvauti tokioje diskusijoje, kuri derėtų su prieš pusvalandį vykusia diskusija ir su ta, kuri dar vyks, kad būtų gerbiamos Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos, kad Europos socialinė teisė taptų realybe, kad darbuotojų organizacijos išliktų veiklios, o piliečiai ir toliau tikėtų Europos institucijomis.

Kaip minėjo mūsų pirmininkas, sutarimo nepavyko pasiekti, nes Taryba nuolat siūlė grįžti atgal, į metus, buvusius dar prieš 19 amžių, ir darbo teisę paversti dvišaliu susitarimu tarp darbuotojo ir darbdavio, kurio nereglementuotų jokie įstatymai ar reglamentai, paliekant tik „laisvą pasirinkimą“ ir pamirštant, kad tarp darbuotojo ir darbdavio visuomet egzistuoja galių skirtumai.

Taip neturi būti ir jie save tik kvailina. Parlamentas sukrito, siūlė įvairias alternatyvas, kaip reikėtų spręsti realias problemas, tačiau tai – ideologinė problema. Taryba nenorėjo atsisakyti „opt-out“ išimties. Nedaug Tarybos narių norėjo, kad „opt-out“ išimtis, kuri 1993 m. buvo įvesta kaip laikina, taptų nuolatine ir, nubalsuojant Parlamentui, išgaliotų amžiams paliekant mums šiame mūšyje viltį ir orumą.

Jie to nenorėjo. Jie tik norėjo paviršutiniškai patobulinti „opt-out“ išimtį, tačiau sunaikinant esminius Europos socialinės teisės instrumentus. Tokia yra tiesa, todėl neteisinga sakyti, kad darbo diena buvo patrupinta, – kai Komisija ir Taryba pasiūlė, kad vienos savaitės darbo valandos siektų 78 valandas – nes per tris mėnesius turėjo būti skaičiuojamos 60 ir 65 valandos.

Taigi nustokite kalbėti netiesą. Nustokite klaidinti visuomenę. Pripažinkite, kad išimtį, kuri 1993 m. buvo laikina, norėjote padaryti nuolatine. Taip pat pripažinkite, kad tai, kas buvo vadinama išskirtiniu atveju, norėjote paversti norma.

Jie siūlė vadinti tai nukrypimu, kaip numato 20 straipsnis, nukrypimu, o ne išimtimi. Tarsi tai būtų kažkas normalaus. Be to, tuo pat metu šis siūlymas yra begėdiškas prieš Teisingumo Teismo priimtus įstatymus. Vadovaujantis juo atimamos gydytojų teisės ir bloginamos jų darbo sąlygos. Jie niekuomet net nesistengė įsigilinti į mūsų ar Teisingumo Teismo pasiūlymo dėl atlyginamųjų poilsio laikotarpių gydytojams. Tai buvo begėdiška ir prieš darbininkus. O be to, rinkimų laikotarpiu jie apkaltino tai darant mus. Įsiklausyti į piliečius ir darbininkus yra garbė.

Šiuo metu išgyvename didelę socialinę krizę, tarp piliečių ir mūsų institucijų jaučiamas didelis atotrūkis. Laimė, Parlamentas nepraklupo prieš Tarybą, laimė, Komisijos nary, turėsime naują Parlamentą ir naują vykdančiąją Tarybą, o valstybių narių vyriausybėse taip pat įvyks permainų. Europos darbininkai dar turi viltį. Gruodžio 17 d. rinkėjų priesakas išsaugotas ir mes, Komisijos nary, nusiteikę tęsti kovą.

(Plojimai)

Elizabeth Lynne, ALDE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, mes suprantame, kad patekome į aklavietę, bet, mano nuomone, geriau jokio susitarimo nei blogas.

Visuomet žinojome, kad tai bus neišvengiama, tačiau tiek laiko prireikė, kad iš tiesų pripažintume. Manau, kad tai labiau susiję su parlamentariais, kurie prieš savo rinkėjus nori pasirodyti nepalenkiami.

Jei Parlamento dauguma ir nubalsuotų prieš „opt-out“ išimtį, tai neturėtų jokios prasmės, nes, kaip jau girdėjome, 15 šalių ja naudojami.

Aš pritariu darbo laiko direktyvos „opt-out“ išimčiai su 48 valandų limitu, jei tik ji savanoriška. Mėginau tai aiškiai išdėstyti komitete ir užtikrinti, kad „opt-out“ išimties negalima būtų pasirinkti tuo pat metu kaip pasirašant darbo sutartį, o atsisakyti jos galima būtų bet kuriuo metu. Tokį sprendimą pasiūlė ir Taryba. Tai vienodai svarbu tiek darbuotojui, tiek darbdaviui, tiek ir lankstumo užtikrinimui. Jei žmogus nori papildomai užsidirbti po darbo, tai kodėl jam tai turėtų būti neleidžiama?

Aš taip pat nuogastavau, kad žmonės gali būti verčiami dirbti nelegaliai ir jų tuo metu negintų sveikatos apsaugos ir saugumo įstatymai, įskaitant pavojingų įrenginių direktyvą.

Daug daugiau problemų kelia situacija, kai su tuo pačiu asmeniu sudaromos kelios darbo sutartys, ir savarankiško darbo apibrėžimas. Šiais atvejais piktnaudžiaujama labiau nei „opt-out“ išimtimis, tačiau Taryba šiuo klausimu nepažengė į priekį, o Parlamentas taip pat nepasistengė.

Mano nuomone, visas budėjimo laikas turi būti įskaičiuojamas į darbo laiką. Malonu, kad šiuo klausimu Taryba parodė iniciatyvą.

Kaip jau sakiau šios diskusijos pradžioje prieš penkerius metus, turėtume nagrinėti SIMAP ir „Jaeger“ sprendimus ir nieko kito. Galbūt padarysime tai ateityje ir panagrinėsime vien tik sveikatos sektorių.

Pabaigoje norėčiau pasakyti, kad džiaugiuosi, jog išlaikėme „opt-out“ išimtį su 48 valandų maksimaliu darbo valandų skaičiumi, ypač dėl JK gaisrininkų, kuriems būtų buvę itin sudėtinga atlikti savo pareigas, jei „opt-out“ išimtis būtų panaikinta, todėl sveikinu juos su sėkminga kampanija.

Elisabeth Schroedter, *Vers/ALE frakcijos vardu.* – (DE) Gerb. pirmininke, Tarybos pirmininke, V. Špidla, mums būtų buvę malonu rinkimų metu pristatyti Europos piliečiams darbo laiko direktyvą, kurioje būtų numatyti minimalūs sveikatos ir saugumo standartai.

Tai būtų buvęs mūsų indėlis gerinant darbo kokybę. Mūsų rezoliucija būtų nustatiusi minimalius standartus ir tuo pat metu būtų užtikrinusi tam tikrą lankstumą, kuriuo būtų galėjusios pasinaudoti liginės. Tačiau Taryba tam kliudė keletą savaičių, kol galų gale visi mėginimai sužlugo. Deja, šiuo atveju iš dalies atsakinga ir Komisija, nes neprisidėjo prie sprendimo ieškojimo proceso. Komisija savo siūlymuose visiškai nepaisė darbo teisės ir abejojo tokiais dalykais, kurie buvo laikomi minimaliais teisiniais standartais. Mes Žaliųjų frakcijoje / Europos laisvajame aljanse kartu su dauguma Taikinimo komitete nesame pasirengę balsuoti už išnaudojimo legalizavimą.

Gera žinoma, kad Vokietijos darbo ministras ir socialdemokratas Olaf Scholz buvo vienas iš aršiausių oponentų Taryboje. Jis visiškai rimtai norėjo įvesti išimtį, leidžiančią žmonėms dirbti iki 78 valandų per savaitę. Vokietijoje jis skelbiasi darbininkų atstovu, o Briuselyje jis elgiasi kaip Tarybos narių, prieštaraujančių Europos darbininkų interesams, delegatas. Jis smeigė peilį socialdemokratams į nugarą.

Ilda Figueiredo, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (PT) Gerb. pirmininke, mes džiaugiamės, kad Europos Parlamentui ir Tarybai nepavyko susitarti dėl darbo laiko organizavimo direktyvos pataisos, nes tai, kas buvo siūloma, būtų tik pabloginę situaciją tiek vidutinės darbo dienos trukmės, tiek budėjimo laiko atžvilgiu.

Tiesą sakant, Europos Komisija ir Taryba tokiomis savo pastangomis būtų tik paskatinusi darbo nuvertinimą ir pakenkusi prekybos sąjungų teisei į derybas ir derybas dėl kolektyvinės sutarties. Taip būtų nutikę, jei būtume nusprendę leisti, kad paprastos administracinės nuostatos reglamentuotų darbo laiko organizavimą ir darbo užmokesčio skaičiavimą. Taip būtų grįžę į prieš 100 metų galiojusią darbo teisę, kurioje netinkamai vertinamas budėjimo laikotarpis ir teisė į poilsį.

Todėl šiuo metu galiojančiame įstatyme numatyta nuostata už budėjimo laiką mokėti visą užmokestį, nesvarbu, ar sveikatos, ar priešgaisrinės saugos, ar kokioje kitoje srityje.

Mes ir toliau stengsimės patraukti visuomenės dėmesį į darbininkų kovą prieš liūdnei pagarsėjusią „opt-out“ išimtį ir už atitinkamą darbo vertinimą. Mes ir toliau pasisakysime už darbo dienos sutrumpinimą dėl to neprarandant dalies atlyginimo, nes šis reikalavimas itin svarbus norint nuosmukio laikotarpiu sukurti naujų darbo vietų ir sumažinti nedarbą. Taip pat nesiliausime skatinti sveikatai nekenksmingų ir saugių darbo sąlygų užtikrinimą darbuotojams jų darbo vietoje bei darbo ir šeimyninio gyvenimo derinimą.

Mes norime tikros socialinės Europos, kuri nebūtų pamiršta po rinkimų į Europos Parlamentą.

Derek Roland Clark, *IND/DEM frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, prezidentas V. Klaus yra pasakęs, kad ES struktūra yra dogma, prieštaraujanti istorinei patirčiai.

Valstybės narės turi savo nusistovėjusią tvarką. Jos viską daro savaip, įskaitant ir tai, kaip jie dirba. Kai tai paminėjau pirmajame taikinimo posėdyje ir pasakiau, kad valstybių narių nereikėtų versti rengtis tramdomuosius marškinius, vienas kolega Parlamento narys suabejojo, ar reikėjo mane kviešti į posėdį. Štai jums ir demokratija!

Komisijos nario vėliau tą vakarą parengtame dokumente buvo tekstas „darbininkų prioritetai ir poreikiai leidžia nustatyti „opt-out“ išimties panaikinimo datą“ – malonu išgirsti aidą.

Kaip minėjo prezidentas V. Klaus, tarp eilinio ES piliečio ir išrinktųjų atstovų jaučiamas didelis atotrūkis, todėl Europa tampa nedemokratiška. Aš su tuo visiškai sutinku ir atkakliai tvirtinu, jog turime labiau atstovauti piliečiams. 2004 m. tik keturios valstybės narės pageidavo „opt-out“ išimties, o dabar jų jau 15. Ar tai jums nieko nesako? O Parlamento nariai 15 šalių iš 27 išdrįso pavadinti mažuma!

José Albino Silva Peneda (PPE-DE). – (PT) Šių derybų metu labiausiai pabrėžti buvo du klausimai: vadinamasis budėjimo laikas ir „opt-out“ išimtis.

Kai kalbėjome apie budėjimo laiką, norėčiau pasakyti, kad buvome labai arti kompromiso, tačiau paskutiniu momentu dėl nesuprantamų priežasčių Taryba atsitraukė.

O dėl „opt-out“ išimties Parlamentas niekuomet nebūtų galėjęs sutikti su neaiškiu jos apibendrinimu, nes tai būtų reiškę valstybės reguliavimo panaikinimą darbo rinkoje.

Tai, kad šiuo metu 15 šalių naudojasi „opt-out“ išimtimi, galima paaiškinti budėjimo laiko neproporcingumu atsižvelgiant į realius poreikius. Budėjimo sistema nepajėgi patenkinti realių poreikių, ypač sveikatos srityje. Ši problema buvo išspręsta Parlamento siūlyme, kuriuo vadovaujantis „opt-out“ išimtis nebūtų tokia reikalinga tokiam dideliame skaičiui šalių. Tai derybų metu pripažino net ir pirmininkaujanti šalis.

Visiškai aišku tik tai, kad „opt-out“ neturi nieko bendro su lankstumu. Lankstumą galima būtų užtikrinti pasirinkus vienerių metų atskaitos laikotarpį, kaip kad 2005 m. siūlė Parlamentas.

Parlamentas visuomet buvo kovingai nusiteikęs, kad bent preliminarieji nustatytume „opt-out“ išimties panaikinimo datą. Tačiau minimaliu reikalingu balsų skaičiumi Taryboje „opt-out“ išimtis buvo ne tik priimta, bet ir buvo mėginama jos pritaikymą padaryti taisykle, o ne išimtimi. Norėčiau priminti, kad 1993 m. „opt-out“ galimybė buvo patvirtinta, tačiau tik kaip išimtis.

Ponios ir ponai, darbo sutarčių negalima lyginti su jokiais kitomis sutartimis, kur sutarties šalys užima lygiavertę poziciją. Darbo teisė ir mokslas Europoje egzistuoja todėl, kad ilgą laiką buvo įprasta, kad viena iš šalių yra nepalankioje padėtyje, todėl ją reikia apsaugoti.

Tarybos narių dauguma savo aiškiu požiūriu norėjo panaikinti šią apsaugą, o tai, mano nuomone, yra visiškai nepriimtina bet kam, ginančiam pagrindines žmonių vertybes, sudarančias Europos socialinio modelio pagrindą.

Jan Andersson (PSE). – (SV) Gerb. pirmininke, norėčiau pasinaudoti proga ir padėkoti savo kolegoms derybų komandoje už jų konstruktyvų bendradarbiavimą. Gaila, kad sutarimo pasiekti nepavyko. Taip įvyko dėl šiuo metu susiklosčiusios situacijos, t.y. todėl, kad 15 valstybių narių šiuo metu naudojasi „opt-out“ išimtimi. Nėra jokių abejonių, kad tokių šalių gali būti ir daugiau, o tai nėra tokiam sprendimui palanki situacija.

Taip pat galiu pasakyti, kad derybų metu padarėme pažangą. Dėl budėjimo laiko ir vietų jo siūlomo poilsio laiko, manau, padarėme pažangą sutardami, kad budėjimo laikas turėtų būti skaičiuojamas kaip darbo laikas. Manau, kad šiuo klausimu galėjome pasiekti bendrą sutarimą. Priežastis, kodėl nepavyko susitarti, – „opt-out“ išimtis. Vienoje pusėje buvo Taryba, kurios dauguma visiškai nenorėjo atsisakyti „opt-out“ išimties, o kitoje (ir tai dažniausiai būna pamiršta) – didžioji dauguma Europos Parlamento narių, kurie labai nori atsikratyti „opt-out“ išimties, nes ji neturi nieko bendro su sveikata ir saugumu. Mes, Parlamento nariai, pasiūlėme, kad pati Taryba pasiūlytų išimties panaikinimo datą. Pabaigoje mes netgi norėjome pasakyti: „Mes paprasčiausiai nustatysime kitą derybų datą ir pamėginsime kitą kartą nustatyti šios išimties panaikinimo datą. Taryba nebuvo pasirengusi priimti netgi to. Todėl tai tapo neįmanoma. Netiesa, gerb. Sedlčėk, kad Taryba priėmė visas Parlamento pasiūlytas „opt-out“ išimties sąlygas. Kai paskutinę dieną pradėjome derybas, beveik visi pasiūlymai buvo atmesti. Galiu patvirtinti, kad didžioji dauguma pritaria „opt-out“ išimties panaikinimui. Parlamente yra dauguma, Taryboje taip pat yra dauguma, tačiau tik mažuma Taryboje leidžiama spręsti, kad „opt-out“ turėtų išlikti. To nepakanka. Tikiuosi, kad Komisija sugrįš, kad žmonės priims jų atsakomybę

ir kad naujas siūlymas bus paremtas pagrindinėmis direktyvoje ginamomis vertybėmis – darbuotojų sveikata ir saugumu, palaipsniui atsisakant „opt-out“ išimties.

Bernard Lehideux (ALDE). – (FR) Gerb. pirmininke, Parlamentas ir pranešėjai buvo priversti atmesti prastą siūlymą ir taip padarydami pasielgė teisingai. Mūsų delegacija išliko ištikima pozicijai, kuriai plenariniame posėdyje pritarė didžioji dauguma, t.y. panaikinti bet kokią įstatymo nustatyto darbo laiko išimtį.

Tačiau tiesa ta, kad pažangą padaryti nusiteikęs buvo tik Parlamentas. Europos žmonių atstovai, siekdami panaikinti šį „opt-out“ išimtį anachronizmą, nuėjo daug toliau nei tiesiog fanatiškas nuomonių pasiskirstymas. Mes vieninteliai siūlėme tikrą kompromisą, kurį tiek Taryba, tiek Komisija tiesiog ignoravo. Taryba ir Komisija stojo į gretas tų, kurie nuožmiai priešinasi progresui Europos darbuotojų teisių srityje.

Tarybos pirmininke, akivaizdu, kad pasiekėte savo tikslų. Teisingumo Teismas verčia jus visą budėjimo laiką laikyti darbo laiku, todėl jūs šiuo atžvilgiu nieko nepraradote. Jūsų pageidauta „opt-out“ išimtis išliko, nes besipriešinantys pažangai tuo pasirūpino. Labiau nei bet kada birželį išrinkti nauji Parlamento nariai turės kovoti už socialinių standartų harmonizavimą „iš viršaus į apačią“ (angl. *top-down*).

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (EL) Gerb. pirmininke, Taryba kartu su Komisija prisiima visą atsakomybę už tai, jog nepavyko rasti kompromiso. Taip nutiko dėl paprasčiausios priežasties. Jūs reikalavote, kad priimtume kompromisą, kuriuo remiantis „opt-out“ išimtis būtų patvirtinta visam laikui. Norėjote suklaidinti ir pažeminti mus ir milijonus darbininkų laikiną privilegiją, kuri 1993 m. buvo suteikta Didžiajai Britanijai, paversdami nuolatine darbo teisei prieštaraujančia taisykle. Laimė, didžioji dauguma Europos Parlamente pasakė „ne“. Bet kas, abejojantis, kas už tai atsakingas, turėtų pasiklausyti pirmininkaujančios Čekijos atstovo kalbos – dogmatiškas neoliberalizmas, bekompromisė ideologija, arogancija ir pigus bandymas suklaidinti Europos piliečius.

Gerb. Špidla, neturite teisės interpretuoti Europos teisingumo teismo sprendimų ir taikyti jų *à la carte*. Jūs privalote taikyti Europos Teisingumo Teismo teisę ir nustatyti procesinius veiksmus valstybėms narėms, kurios metų metus nepaiso šio teismo sprendimų. Negalite sakyti, kad to nedarome, nes ketiname svarstyti šią direktyvą iš naujo. Supraskite vieną dalyką – Parlamentas jokiais būdais nepritars kompromisui, kuriame nepanaikinama „opt-out“ išimtis.

Edít Bauer (PPE-DE). – (SK) Po šviesos tunelio gale, kai manėme, jog netrukus rasime bendrą nuomonę dėl pataisytos darbo laiko direktyvos, sekė tikras nusivylimas, kai galų gale to nepavyko įgyvendinti. Yra bent dvi priežastys, kodėl tai nebuvo pats geriausias pranešimas prieš rinkimus. Pirmoji – įdomūs ir netikėti įvykiai, vykstantys naujose valstybėse narėse.

Kai kurie investuotojai, ypač iš Rytų Azijos šalių, mėgina ne tik įvesti Rytų Azijos darbo etiką, kuriai įstatymų numatyta darbuotojų apsauga, bet darbo rinkoje pristato naują reiškinį: jie stengiasi vietos darbininkus pakeisti Rytų Azijos darbininkais, kurie pripratę prie kitokios darbo kultūros ir neribotų darbo valandų. Dabartinės krizės metu augant nedarbui nelygiavėčiai santykiai tarp darbdavio ir darbuotojo tampa vis akivaizdesni, todėl atsižvelgiant į darbuotojų teisių apsaugą, reikia apriboti darbo valandas.

Antroji neišspręsta problema, turinti rimtų pasekmių naujoms valstybėms narėms, yra budėjimo laiko skaičiavimas. Tokiomis aplinkybėmis turime stengtis išsaugoti „opt-out“ išimtį, kurios norėjome išvengti, tačiau be kurios negalėtume garantuoti elementarios priežiūros. Gerb. pirmininke, nenoriu badyti pirštais, tačiau norėčiau tikėti, kad po rinkimų galėsime rasti priimtina šių aktualių problemų sprendimą.

Roberto Musacchio (GUE/NGL). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, nesėkmė svarstant darbo laiko direktyvą buvo neišvengiama. Kaip jau girdėjome anksčiau šiuose Parlamento rūmuose, Taryba laikėsi provokacinės pozicijos ignoruodama Parlamento balsavimą, kuris buvo kartojamas antrojo svarstymo metu po kelerių metų. Norėčiau pasakyti E. Lynne, kad būtent šiuo balsavimu mes veikiamo savo rinkėjų nenaudai, nors būtent jie mums suteikė teisę jiems atstovauti.

Nerimą kelia šio ekstremizmo objektas. Taryba nori išlaikyti ir „opt-out“ išimtį, ir metinį darbo laiko skaičiavimą. Norėčiau atkreipti Komisijos nario ir Tarybos dėmesį į tai, kad 78 valandų darbo savaitė gaunama atidedant poilsio laikotarpį, kaip tai numatyta Tarybos ginamame tekste.

Tokiu būdu sukuriami blogesnė situacija negu numato buvusioji direktyva. Jei atvirai, sunku suprasti, kaip Taryba supranta darbą ir darbo sąlygas, taip pat prekybos sąjungas ir sutartis.

Jei ir toliau laikysimės „opt-out“ išimties, jei nesistengsime harmonizuoti darbo sąlygų, tuomet mes dirbsime ne už Europą, o prieš ją. Kitaip tariant, mes kuriame sąlygas, kurios silpnina Europos socialinę struktūrą ir neleidžia susidoroti su tikrosiomis šiandieninės krizės priežastimis.

Todėl atsakomybė už šią nesėkmę visiškai pelnytai ir teisingai tenka Tarybai. Parlamentas savo pareigą atliko.

Juan Andrés Naranjo Escobar (PPE-DE). - (ES) Gerb. pirmininke, nesėkmės pripažinimas yra pirmas žingsnis sėkmės link. Taikinimo procedūra iš tiesų žlugo, tačiau viltis atkurti dialogą liko.

Sunkumai susiję ne su praktiniais galimybės susitarus su darbdaviu nesilaikyti 48 valandų limitu įgyvendinimo klausimais, nes Parlamentas pasiūlė ilgą pereinamąjį laikotarpį, sunkumai kilo dėl labai skirtingų požiūrių svarstant taisyklę, kurios svarbiausias tikslas – užtikrinti sveikatą ir saugumą darbe. Kita problema buvo budėjimo laiko reguliavimas pagal Teisingumo Teismo sprendimą.

Atsižvelgiant į pagrindinę „opt-out“ išimties problemą, aš manau, kad tai, ką siūlė Taryba, yra nelegalu ir prieštarauja tam, kas, mano nuomone, yra svarbiausia Europoje, kuri negali ir neturėtų atsisakyti savo socialinio aspekto neprarasdama savo identiteto. Neįsivaizduojama, kad į Bendrijos įstatymus įsileidome bendrąjį nuolatinį įstatymą, prieštaraujantį Komisijos rekomendacijoms, kurios ragina valstybes nars laikytis Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos. Taip pat buvo įmanoma susitarti svarstant išimtis ir bendrąsias taisykles. Be to, galėjome pasinaudoti socialinių tarpininkų pagalba, kurie, jei gerbiama jų nepriklausomybė, gali parengti sąžiningus ir veiksmingus susitarimus.

Trumpai tariant, Parlamento siūlymuose pateikti sprendimai, kurie galėtų užtikrinti tai, ko reikia bendrovėms, t.y. lankstumą pritaikyti darbo laiką prie skirtingo darbo krūvio, nes nėra dviejų tokių pačių sektorių, nei dviejų tokių pačių tam pačiam sektoriui priklausančių bendrovių, ir tai, ko reikia mums ir konkrečiai mano šaliai (kurioje liūdna statistika byloja apie didžiausią nedarbo lygį Europos Sąjungoje), yra galimybė bendrovėms sukurti daugiau darbo vietų ir atleisti kuo mažiau darbuotojų.

Ponios ir ponai, priklausau tai grupei žmonių, kurie įsitikinę, kad socialinių sistemų reforma būtina. Taip pat manau, kad visiškai įmanoma suderinti ekonominį efektyvumą su viltimi pagerinti socialinę sistemą, laisvę su teisingumu, todėl privalome nustatyti tam tikras ribas ir minimalius socialinius standartus visoms valstybėms narėms.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, kai ateities kartos vertins šio Parlamento darbą sprendžiant darbo laiko klausimus, jų požiūris į Parlamento narių elgesį bus persmelktas nepasitikėjimu. Jie pamatys, kad ši direktyva buvo sukurta ir plėtojama dešimtojo dešimtmečio pirmojoje pusėje, kai šiuose Parlamento rūmuose karaliavo socialistai, o valstybių narių vyriausybėse daugiausia valdė kairieji, kad tai buvo direktyva, kuri, nors ir sukurta gerais tikslais, atspindi standartines socialistų dogmas, kad žmonės negali patys priimti sprendimų dėl savo darbo ir šeimyninio gyvenimo derinimo, kad politikai visuomet viską žino geriau, o Europos politikai, žinoma, viską žino geriausiai, ir kad tai buvo direktyva, kuri paprasčiausiai niekuomet nepasiteisino.

„Opt-out“ išimtis, kuri pirmiausia buvo sugalvota JK, tapo išimtimi, kuria vis dažniau naudojamosi 14 kitų valstybių narių, o kaip girdėjome iš pirmininkaujančios Čekijos, dar dvi šalys ketina prisijungti prie šios grupės. Tuo tarpu 21 iš 27 šalių niekuomet negalėtų užtikrinti šios direktyvos veiksmingumo atsižvelgiant į jų valstybines sveikatos apsaugos paslaugų sistemas, todėl Komisija pasiūlė, kaip tai būtų galima išspręsti.

Akivaizdu, kad šios direktyvos realizuoti neįmanoma, o kokia į tai Parlamento reakcija? Kad žmonės neteisūs, kad valstybės narės neteisios, kad Komisija neteisi, kad visi turi būti spraudžiami į universalius tramdomuosius marškinius, kurie iš tiesų netinka niekam. Akivaizdu, kad Taryba atsisakė sutikti, nes, kaip ir Parlamento nariai, valstybių narių vyriausybės buvo išrinktos atverti žmonėms daugiau galimybių, o ne apriboti jų laisvę. Tačiau jie pamena tai, ką kai kurie Parlamento nariai pamiršo.

Taigi kol kas „opt-out“ išlieka. Lieka ir problemos, todėl šis klausimas pereina kitai Parlamento narių kartai. Tik tikiuosi, kad naujieji mūsų kolegos bus išmintingesni ir parodys, kad klausosi žmonių nuomonės, o ne diktuoja jiems savo nuomonę, panaikins šią direktyvą, o ne uždraus „opt-out“ išimtį, ir pradės viską iš pradžių.

Jacek Protasiewicz (PPE-DE). - (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, po penkerių metų intensyvių pastangų pataisyti šią darbo organizavimo direktyvą, šiandien mes baigiame savo pastangų fiasko. Parlamentui nepavyko rasti bendros kalbos su Taryba ir priimti naują geresnį įstatymą, kuris pagerintų darbininkų situaciją, įskaitant maksimalios leidžiamos darbo dienos trukmės mažinimą su darbuotojo sutikimu nuo 78 iki 65 valandų.

Gaila, kad turiu pasakyti – ir tuo skiriuosi nuo anksčiau pasisakiusių, ypač iš dešiniųjų gretų, – kad didelė atsakomybės už tokią baigtį dalis tenka Parlamentui, kuris priėmė nerealistišką derybų strategiją. Daugelyje šalių vartojamas posakis „Iš didelio rašto išėjo iš krašto“. Deja, šiuo derybų laikotarpiu pastebėjau, kad šių liaudies išmintį visiškai pamiršo daug mano kolegų Parlamento narių, ypač tai galioja Parlamento rūmų kairiųjų gretoms.

Norėčiau kai ką pasakyti, nors nuo to nesijausiu laimingesnis. Noriu priminti Parlamentui, kad pirmojo Taikinimo komiteto posėdžio metu pasiūliau ieškoti kompromiso ir pripažinti, kad kadangi daugelyje valstybių narių metų metus su darbuotojų sutikimu taikomi lankstūs darbo laiko organizavimo principai, radikalių pokyčių reikalavimas yra nepagrįstas ir gali lemti nesėkmingą derybų baigtį. Deja, būtent taip ir nutiko ir bijau, kad tai buvo daroma vadovaujantis rinkimų kampanija, o ne darbininkų interesais.

Stephen Hughes (PSE). – Gerb. pirmininke, keista, kad dėl šios nesėkmės Taryba kaltina Parlamentą. Parlamentas viskam vadovavo ir pateikė visus kompromisinius pasiūlymus. Komisija buvo pasirengusi kompromisams, tačiau Taryba nepajudėjo nei per sprindį, todėl neturėtų kaltinti Parlamento už šią nesėkmę.

O dabar Philip Bushill-Matthews kalba apie pasirinkimo laisvę darbininkams – laisvę dirbti tiek valandų, kiek jie nori. Na, Philipai, pažvelkite, kokia situacija susiklosčiusi Jungtinėje Karalystėje, šalyje, kuri ilgiausiai naudojosi „opt-out“ išimtimi. Kaip rodo Europos darbo jėgos tyrimas, 3,5 mln. darbininkų šioje šalyje reguliariai dirba daugiau nei 48 valandas. Remiantis to paties tyrimo duomenimis, 58% šių darbuotojų – beveik 60% – sako, kad jie norėtų dirbti mažiau nei 48 valandas per savaitę. 2,2 mln. iš minėtų 3,5 mln. JK gyventojų negauna jokio užmokesčio už tas papildomas darbo valandas. Jie nėra kvaili, jie tiesiog verčiami dirbti papildomas valandas. Štai kokia „opt-out“ išimties taikymo realybė.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Taryba norėjo, kad „opt-out“ išimtis, o kartu su ja ir ilgesnės darbo valandos, išliktų visiems laikams. Taryba buvo nepalenkiama.

Budėjimo laiko problema pirmiausia yra viešojo aptarnavimo sferoje dirbančių žmonių problema, kur ilgesnės darbo valandos reiškia ne tik blogesnes gydytojų ir slaugių darbo sąlygas, bet ir kelia grėsmę pacientų sveikatai ir saugumui, o tuo pačiu ir gydytojų civilinei atsakomybei už blogai atliktą darbą. Pasirinkimo laisvė šiuo atveju reiškė, kad į ligoninę Lenkijos Radomo mieste priimami dirbti tik tie, kurie sutinka su šia procedūra. Tai reiškia, kad praktikoje pasirinkimo laisvė neegzistuoja.

Budėjimo laiko skirstymas į aktyvius ir neaktyvius laikotarpius yra mėginimas laiką, kuris praleidžiamas vykdant pareigas darbdaviui, laikyti poilsio laiku, o juk tai laikas, kurį darbuotojas praleidžia darbo vietoje ir kurio metu jis negali veikti, ko panorėjęs. Taigi praktiškai tai – darbuotojo laiko vogimas. Mes negalime priimti sprendimų, kurie, mūsų nuomone, yra kenksmingi.

Jan Cremers (PSE). – (NL) Gerb. pirmininke, 1817 m. vienas britų verslininkas pasisakė už aštuonių valandų darbo dienos įvedimą. Jo nuomone, nauda visiems įmanoma tuomet, jei žmonės dirba aštuonias valandas, o pats darbas vyksta organizuotai. Tuomet, lygiai prieš 125 metus, pirmą kartą buvo pasiūlyta įvesti aštuonių valandų darbo dieną Amerikoje. Vienas demokratinių mūsų Europos bendruomenės įsitikinimų – darbo dienos trumpinimas prisideda prie suderinamo su žmogaus orumu gyvenimo kūrimo. Laimė, pastaraisiais dešimtmečiais prie to prisidėjo ir didesnis dėmesys darbo ir rūpinimosi šeima pareigų derinimui.

Gerb. pirmininke, šiame kontekste didelė gėda, kad turime kovoti už darbo dienos trukmės ribojimą. Reikalavimas iš darbuotojų nuolat dirbti viršvalandžius ir ilgas darbo savaites naikina darbo vietas. Įvairūs tyrimai parodė, kad Robert Owen buvo teisus. Darbas, trunkantis ilgiau nei aštuonias valandas, duoda priešingus rezultatus. Šiais augančio nedarbo laikais Tarybos ir Komisijos dauguma eina visiškai neteisinga kryptimi.

Michal SEDLÍČEK, Tarybos pirmininkas. – (CS) Ponios ir ponai, man tai buvo labai įdomi diskusija. Norėčiau pasakyti tai, ko dar nepamirėjo kiti Parlamento nariai ir ką reiktų labai atvirai išsakyti. Argi ne atsitiktinai Europoje didžiausia darbuotojų apsauga? Manau, kad ne, todėl bet kokios kalbos apie pastangas sumažinti tokią apsaugą ar grįžimą į 19 amžių paprasčiausiai yra netiesa. Mes tik norime pritaikyti ją prie šiandieninės ekonomikos ir pasaulinės ekonominės situacijos. Mes jau nebe 20-ame amžiuje. Dabar 21 amžius ir mes dirbame – nenorėčiau tiksliai nusakyti valandų – visą laiką. Ar matote šį mobiliųjį telefoną, ar matote šiuos kompiuterius? Visi gauname elektroninius laiškus ir juos gauti ištisą parą yra visiškai normalu. Šiuo metu beveik niekas neskaičiuoja, kiek valandų iš tiesų dirba. Taigi šios pastangos – siekiame užtikrinti vienokį ar kitokį lankstumą – yra tik mėginimas prisitaikyti prie pasaulinės konkurencijos sąlygų.

Buvote teisus, H. Nassaueri, sakydamas, kad turėtume sutarti dėl šių klausimų, pavyzdžiui, dėl budėjimo laiko. Norėčiau pasakyti, kad šiuo atžvilgiu Taryba nuėjo ilgą kelią, kad rastų bendrą kalbą su Parlamentu, ir priešingai savo bendrajai pozicijai, kuri buvo visiškai priešinga, sutiko, kad budėjimo laikas būtų įskaičiuotas į darbo laiką. Taryba netgi pasiūlė Parlamentui, kad ši direktyva turėtų reglamentuoti tik budėjimo laiką, o „opt-out“ išimtis būtų palikta kitam kartui, tačiau Parlamentas į tai nereagavo. Gerb. Figueredo sakė, kad Tarybos siūlymai pakenkė darbo žmonių pozicijai, tačiau norėčiau pakartoti vieną dalyką. Taryba pasiūlė naudojantis „opt-out“ išimtimi valandų skaičių sumažinti nuo 78 iki 60 ar 65, tačiau A. Cercas tam nepritarė. Taryba pasiūlė įvesti kontrolės ir „opt-out“ išimties apribojimus. Taryba sutiko tai daryti, tačiau patvirtinti vis tiek nepavyko. J. Anderson tikriausiai yra susipainiojęs, jei sako, kad Taryba nebuvo nusiteikusi priimti kompromisinių Komisijos pasiūlymų. Priešingai, būtent Taryba savo COREPER posėdyje patvirtino šiuos pasiūlymus. Taigi Komisijos pasiūlytą kompromisą priėmė Taryba, bet ne Parlamentas.

Taip pat norėčiau pridėti, kad nežinau, kas su kuriais visuomenės nariais kalba Europos Sąjungoje. Mes taip pat kalbamės su visuomenės nariais ES, tačiau jie mums sako, jog nori daugiau laisvės, nenori, jog kas nors jiems primestų naujas pareigas, nenori, kad politikai ir toliau kištųsi į jų asmeninį gyvenimą. Netrukus bus 20-osios Aksominės revoliucijos metinės. Tai komunizmo pabaigos Europoje metinės ir žmonės nori paminėti jas iš tiesų apgindami savo laisvę. Jie nenori, kad jiems būtų primesta vis daugiau taisyklių ir įpareigojimų.

Gerb. Hughes, manau, kad savo kalboje gana aiškiai leidau suprasti, kuriais klausimais Taryba buvo pasirengusi kompromisams, todėl neteisinga sakyti, kad Taryba nepajudino nei piršto. Kadangi pranešėjas pagarsino savo viltis apie Europos vyriausybės pokyčius, norėčiau pridėti, kad sunkiai galiu įsivaizduoti, kad jei tokie pokyčiai vyktų Didžiojoje Britanijoje, konservatorių vyriausybės nuomonė skirtųsi nuo ministro pirmininko G. Browno vyriausybės nuomonės.

Pabaigoje norėčiau pasakyti, kad esame labai nusivylę nepasiekę susitarimo, tačiau jei jūs ir toliau atsisakysite pripažinti kasdienio gyvenimo realybę, t.y. tai, kad 15 iš 27 valstybių narių naudojami „opt-out“ išimtimi ir kad šiuo metu daugelyje profesijų trūksta specialistų darbui atlikti, ypač naujose valstybėse narėse, tuomet „opt-out“ ir toliau turi būti neatsiejama realybės dalis. Grįžkime prie šio klausimo po 10 metų, kai situacija valstybėse narėse galbūt bus visiškai kitokia. Sukurkime tokias sąlygas valstybėms narėms, kad joms nereikėtų naudotis „opt-out“ išimtimi, o tuomet nustebinsime, kaip greitai galime rasti kompromisą.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys*. – (CS) Ponios ir ponai, šioje diskusijoje išgirdome daug argumentų, kurie anksčiau buvo naudoti dažnai ir geriems tikslams. Manau, tai gana natūralu, nes ši diskusija vyko penkerius metus, todėl norėčiau padėkoti visiems, kurie joje atliko svarbų vaidmenį. Vis dėlto mums nepavyko pasiekti gerų ar pastovių rezultatų, todėl tikriausiai turėsime už tai atsakyti. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad tai, kad diskusijos metu buvo kalbama beveik vien tik apie „opt-out“ išimtį ir šiek tiek apie budėjimo laiką, yra gana tipiška. Pavyzdžiui, be kita ko, nebuvo analizuotas papildomų poilsio valandų klausimas ir nebuvo atsižvelgta į naktinio darbo sąvokos pakeitimus. Beveik visi pakeitimai, nesusiję su budėjimo laiku ir „opt-out“ išimtimi, tam tikru mastu tapo šių dviejų klausimų įkaitais. Ši direktyva, kurioje buvo numatyta daug diskusijų sukėlusi išimtis, buvo patvirtinta 1993 m. Direktyvoje buvo numatyti tam tikri pakeitimų tipai, tačiau tik ne pakeitimas, nukreiptas tik į „opt-out“. 2003 m. Europos Teisingumo Teismas nurodė, kad budėjimo laikas, praleidžiamas darbo vietoje, turi būti įskaičiuojamas į darbo laiką. Šis sprendimas turi savo logiką ir man yra gana suprantamas. Nuo to laiko „opt-out“ išimtį naudojančių valstybių narių skaičius smarkiai išaugo. Priežastis gana paprasta. Daugelyje valstybių narių darbo vietoje praleidžiamos nelaikomos realiu darbo laiku, todėl prireikus nustatyti pastovų valandų skaičių, valstybės narės naudoja „opt-out“ išimtį, kad neprieštarautų šiai direktyvai.

Ponios ir ponai, kaip jau esu minėjęs, situacija yra sudėtinga ir turi savo vidinę dinamiką. Per penkerius diskusijų metus ištirti visi galimi keliai. Vis dėlto manau, kad mūsų diskusija dar nebaigta, kad labai svarbu ieškoti kitų sprendimų, nes dabartinė situacija nėra patenkinama. Yra keletas priežasčių, kodėl situacija nėra patenkinama, ir šios priežastys siekia daug toliau nei budėjimo laikas (kuris, mano nuomone, yra pats svarbiausias aspektas) ar „opt-out“ išimtis, kuri, be jokių abejonių, yra labai svarbus klausimas. Kitos priežastys susijusios su naktiniu darbu, papildomomis atostogomis ir pačiomis įvairiausiomis kitomis priežastimis, kurios gali (ir, mano nuomone, turėtų) būti palaipsniui išanalizuotos siekiant pagerinti saugumą ir sveikatos apsaugą darbe, nes ši direktyva susijusi būtent su sveikata ir saugumu darbe. Darbo laiko organizavimas apima šį konkretų aspektą, o ne universalųjį.

Ponios ir ponai, dviem įstatymų leidžiamosioms institucijoms po rimtos ir ilgos penkerius metus trukusios diskusijos nepavyko pasiekti sutarimo. Yra kaip yra, ir reikia ieškoti kito būdo. Komisija tam pasirengusi.

Mechtild Rothe, *Europos Parlamento delegacijos Taikinimo komitete pirmininkas*. – (DE) Gerb. pirmininke, paprašiau leidimo pasakyti keletą pastabų, nes manau, kad tai būtina.

Tarybos pirmininkas M. Sedlčėk yra sakęs, kad Taryba priėmė šį pasiūlymą paskutinės savaitės pradžioje. Labai aiškiai galiu pasakyti, kad trilogio metu mums suteikta informacija buvo visai kitokia. Mes buvome informuoti, kad Komisijos siūlymas nebus priimtas, kad negalima bus naudoti „opt-out“ išimties bandomuoju laikotarpiu, kad šešių mėnesių laikotarpis nebus patvirtintas. Taip pat buvo nuspręsta, kad budėjimo laikas nebūtų laikomas būtinu darbo laiko pratęsimu. Mums taip pat buvo aiškiai pasakyta, kad vyrauja noras griežtai laikytis reikalavimų. Parlamento pozicija buvo ne tokia. Noriu aiškiai pasakyti, kad būtent tokią informaciją gavome. Galbūt jūs atėjote vėliau, ne prieš vidurnaktį, tačiau mes gavome būtent tokią informaciją.

Antra, Ph. Bushill-Matthews sudarė išpūdį, kad derybos buvo šališkos ir nelygiavertės. Norėčiau paaiškinti vieną dalyką. Derybų delegaciją sudarė pranešėjas A. Cercas, Komiteto pirmininkas, šešėlinis pranešėjas J. A. Silva Peneda iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos ir aš. Mes sutarėme kiekvienu atveju. Parlamento rūmų nurodymai užtikrina, kad mano frakcija nesudarytų daugumos delegacijoje Taikinimo komitete. Rezultatai buvo gana aiškūs: 15 balsų už, nė vieno prieš ir penki susilaikę. Šiandieninė diskusija gana aiškiai parodė, kad didžioji Parlamento dauguma palaiko šią poziciją. Nenorėčiau, kad kam nors susidarytų šališkumo išpūdis.

Pirmininkas. - Diskusija baigta.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Csaba Óry (PPE-DE), *raštu*. – (HU) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai. Man gaila, kad nepavyko priimti darbo laiko direktyvos pataisos. Tai rodo, kad tarp Tarybos ir Parlamento trūksta sutarimo dėl svarbiausių su darbu susijusių klausimų. Tarybos atsisakymas priimti kompromisą, kuris buvo patvirtintas dviejų svarstymų metu Europos Parlamente ir kuriam pritarė visos politinio spektro frakcijos, buvo išreikštas būtent dabar, kai vis daugiau žmonių netenka darbo, didelės bendrovės viena po kitos skelbia etatų mažinimo planus, vis didesnės mokesčių mokėtojų pinigų sumos skiriamos sudėtingoje situacijoje atsidūrusiems bankams ir žalingų ekonominės krizės pasekmių mažinimui.

Be to, Tarybos atkaklumas svarstant „opt-out“ išimtį, dėl kurios taikinimo procedūra su Europos Parlamentu baigėsi nesėkme, davė priešingų rezultatų. Sutarimo nepavyko pasiekti ir sprendžiant gydytojų budėjimo laiko klausimą, nors ES įstatymų leidžiamosios institucijos ir buvo labai arti sutarimo priimti kompromisą. Sutarimas šiuo klausimu būtų buvęs daug naudingesnis abiem šalims nei teisiniai vaidai. Nors niekas neabejoja Europos Teismo sprendimų turiniu, vis tiek keista, kad gydytojai turi nuolat imtis teisinių veiksmų prieš šių institucijų šalininkus, kad galėtų naudotis savo teisėmis.

Liūdna, kad tokiais ekonominės ir socialinės įtampos persmelktais metais kaip 2009, Taryba nerodo jokio noro išspręsti vieną iš svarbiausių darbo valandų reguliavimo ES lygmeniu problemų.

18. Darbotvarkė: žr. Protokolą

19. Asmenų, kurie verčiasi mobiliąja kelių transporto veikla, darbo laiko organizavimas (diskusija)

Pirmininkas. - Kitas klausimas – Marie Panayotopoulos-Cassiotou iš Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimas (A6-0120/2009) dėl asmenų, kurie verčiasi mobiliąja kelių transporto veikla, darbo laiko organizavimo [COM(2008)0650 - C6-0354/2008 - 2008/0195(COD)]

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, *pranešėja*. – (EL) Gerb. pirmininke, Direktyvą Nr. 2002/15/Ė tikrai reikėjo peržiūrėti, todėl Europos Komisija po pranešimo, kurį buvo įpareigota parengti, pateikė svarstyti atitinkamas pataisas, padėsiančias šiai pramonės šakai apsaugant darbuotojų sveikatą ir saugumą ir tuo pat metu paskatiniančias sveiką konkurenciją. Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas priėmė Transporto ir turizmo komiteto nuomonę ir, nepaisant mano rekomendacijų, atmetė Komisijos pasiūlymą, kitaip tariant, nesutiko išskirti vairuotojų iš direktyvos taikymo srities. Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad 2002 m. direktyvoje buvo numatyta, kad nuo 2009 m. direktyva bus taikoma ir vairuotojams. Pakeitimai nėra tokie, kokie jie atrodo dėl susidariusių nuomonių ir jaudulio, kilusio po diskusijos dėl kelių transporto direktyvos.

Vairavimo ir poilsio laikotarpiai nuo 2002 m. pasikeitė, nes 2007 m. įsigaliojęs Reglamentas (EK) Nr. 561/2006 taikomas visiems sunkvežimių vairuotojams ir užtikrina atitinkamus vairavimo ir poilsio laikotarpius.

Todėl įtraukus vairuotojus į direktyvos taikymo sritį, būtų prieštaraujama privačios veiklos sąvokai, nes kai asmuo verčiasi privačia veikla, jis pats sau nusistato darbo laiką. Todėl tai būtų rimtas ir daug žalos smulkiosioms ir vidutinėms įmonėms darantis veiksmas, kuris apribotų įmonių laisvę ir sukurtų papildomą administracinę naštą. Sukurtume precedentą ir sukeltume diskusijas apie privačia veikla užsiimančių asmenų integravimą į kitus sektorius, taip apribojant jų galimybę dirbti tiek, kiek jie to pageidauja. Kyla problema: kas yra privačia praktika veikla asmuo ir kas yra tariamai privačia veikla užsiimantis asmuo? Akivaizdu, kad kai kurie darbuotojai teigia besiverčiantys privačia veikla, kai iš tiesų taip nėra. Europos Komisija pasiūlė mums nustatyti tam tikrus kriterijus, pagal kuriuos galėtume atskirti tariamai privačia veikla užsiimančius darbuotojus. Vis dėlto tai būtų neįmanoma, nes kontrolė vyksta valstybiniu mastu. Todėl, jei Europos įstatymai nustatytų, kas yra tariamai privačia veikla užsiimantis asmuo, o kas ne, to nebūtų matyti atliekant kontrolę valstybiniu mastu. Naujajame mūsų siūlyme numatytos galimybės valstybės narės lygmeniu nustatyti, kas bus įtraukti į direktyvą dėl asmenų, kurie verčiasi mobiliąja transporto veikla, o kas ne. Savo siūlymuose mes taip pat raginame Europos Komisiją dar kartą apibrėžti šios direktyvos taikymo rezultatus. Kviečiu kolegas Parlamento narius atmesti pataisą, kuria siekiama grąžinti siūlymą atgal komitetui, ir pritarti mano frakcijos siūlymams, kuriems taip pat pritaria Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija ir Nepriklausomybės ir demokratijos frakcija.

Antonio Tajani, *Komisijos pirmininko pavaduotojas*. – (IT) Gerb. pirmininke, garbingi Parlamento nariai, jūs žinote, kad kelių saugumas yra vienas svarbiausių mano, už Transportą atsakingo Komisijos nario, darbo prioritetų.

Taip pat iš pat pradžių svarbu pabrėžti, kad nors kelių saugumas, žinoma, yra vienas svarbiausių aptariant tokius klausimus kaip vairuotojų darbo laikas, šiandieninė mūsų diskusija skirta ne kelių saugumui, bet socialiniams įstatymams ir ne vairavimo, o darbo laikui.

Klausimas, į kurį privalome atsakyti šiandien, – ar privačia veikla užsiimantiems rangovams turėtų būti taikomi darbo laiko apribojimai tokiais pat sąlygomis kaip eiliniams darbuotojams? Tai klausimas, kurį privalome labai atidžiai išanalizuoti, nes Europos teisėje nėra precedentų, numatančių, kiek privačia veikla užsiimantis asmuo gali dirbti biure ar laboratorijoje.

1998 m., kai Taryba ir Parlamentas pirmą kartą aptarinėjo direktyvą dėl mobiliąja veikla užsiimančių darbuotojų darbo laiko, situacija kelių transporto sektoriuje buvo visiškai kitokia negu šiandien, kaip kad minėjo pranešėja M. Panayotopoulos-Cassiotou. Tuo metu buvo labai populiari išsiskukinti nuo galiojančių darbo laiko taisyklių, o tai reiškia, kad vairuotojai kelyje praleisdavo per daug laiko. Remiantis 1985 m. įvestu vairavimo laiko reglamentu, buvo beveik neįmanoma efektyviai kontroliuoti vairavimo laiko.

Atsižvelgdami į tai, įstatymų leidėjai nuo 1988 m. iki 2002 m. aptarinėjo Komisijos siūlymą, skirtą ne tik įdarbinti, bei ir privačia veikla užsiimančių, vairuotojų darbo laiko kontrolei. Po šios diskusijos buvo priimta direktyva dėl mobiliąja veikla užsiimančių darbuotojų darbo laiko. Taip buvo tikimasi sumažinti neigiamas netinkamų vairavimo laiką reglamentuojančių taisyklių pasekmes kelių saugumui, išplečiant įstatymų taikymo sritį iki privačia veikla užsiimančių vairuotojų.

Vis dėlto problema nebuvo išspręsta, ir po taikinimo procedūros tarp Parlamento ir Tarybos Komisija buvo pakviesta įvertinti darbo laiko direktyvos taikymo srities išplėtimo iki privačia veikla užsiimančių darbuotojų privalumus ir trūkumus ir pateikti savo pasiūlymą 2008 m. Komisija priėmė šį prašymą ir 2007 m. paskelbė detalų tyrimą, kurio išvadas ir pristatysiu.

Pirma, darbo laiko nereikėtų painioti su vairavimo laiku. Dėl pastarojo, situacija smarkiai pasikeitė. Parlamentas kartu su Taryba priėmė naujas vairavimo laikui taikomas taisykles. Šios taisyklės numato skaitmeninių laikmačių – itin patikimų kontrolės prietaisų – naudojimą ir konkrečią jų įvedimo direktyvą.

Naujosios nuo 2007 m. galiojančios taisyklės taikomos visiems sunkvežimių vairuotojams, įskaitant ir privatiems. Naudojant šį skaitmeninį laikmatį, kuris kiekvieną minutę fiksuoja kiekvieną sunkvežimio krustelėjimą, vairuotojas negali važiuoti ilgiau kaip 9 valandas per dieną ir apytiksliai 45 valandas per savaitę. Iš esmės dabar daug tiksliau nei 1985 m. galima stebėti, kaip laikomasi šių taisyklių.

Antra, Bendrijos socialinę santvarką reglamentuojančiuose įstatymuose nėra precedento, kad privačia veikla užsiimančių asmenų darbas būtų kontroliuojamas. Privatus asmuo negali būti verčiamas dirbti papildomas

valandas, nes iš esmės jis gali laisvai organizuoti savo darbą taip, kaip tik jis pageidauja. Be to, beveik neįmanoma kontroliuoti šios žmonių grupės darbo laiko.

Trečia, bendra darbo laiko taisyklių taikymo srities išplėtimo iki privačia veikla užsiimančių asmenų privalumų ir trūkumų pusiausvyra nėra aiški, todėl neįmanoma pademonstruoti, kad šios direktyvos taikymas privatiems asmenims duos aiškių teigiamų rezultatų. Pagaliau labai svarbu, kad darbo laiko taisyklės taikyti privatiems asmenims neefektyvu ir labai sudėtinga, nes šie vairuotojai neprivalo registruoti savo darbo laiko, jau nekalbant apie dideles administracines išlaidas.

Ketvirta, vis dėlto yra viena sritis, kur būtina įsikišti, t.y. tariai privačia veikla užsiimantys asmenys, t.y. asmenys, kurie formaliai yra privatūs vairuotojai, bet praktiškai negali laisvai organizuoti savo darbo veiklos, nes yra visiškai priklausomi nuo vienos bendrovės, teikiančios jiems pajamas ir užsakymus. Socialiniu požiūriu, jie yra pažeidžiami. Teoriškai šiuo metu juos gina ši direktyva, tačiau jos netaikymas reiškia, kad praktiškai jiems ji negalioja. Todėl Komisija siūlo pagreitinti šios direktyvos įvedimą ir suteikti tariai privačia veikla užsiimantiems vairuotojams taip reikalingą socialinę apsaugą.

Ekonominės krizės metu papildoma administracinė ir finansinė našta smulkiajam verslui, kuris turi susidoroti su ekonominio nuosmukio pasekmėmis, yra tikrai prasta naujiena. Dėl šios priežasties Komisija pritaria Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos ir Nepriklausomybės ir demokratijos frakcijos pateiktoms pataisoms, kurios atitinka Tarybos bendrąją poziciją, priimtą paskutiniojo Transporto komiteto posėdžio metu, ir šios pataisos reiškia, kad tariai privačia veikla besiverčiančių vairuotojų reikškinys nebus toleruojamas, o įstatymų leidėjai užtikrins, kad šios taisyklės būtų taikomos visoje Europoje.

PIRMININKAVO: L. MORGANTINI

Pirmininko pavaduotoja

Johannes Blokland, *Transporto ir turizmo komiteto nuomonės rengėjas*. – (NL) Gerb. pirmininke, tiesos akimirka nenumaldomai artėja. Rytoj po pietų balsuosime dėl M. Panayotopoulos-Cassiotou pranešimo. Pranešėja ir aš, kaip Transporto ir turizmo komiteto nuomonės rengėjas, vienodai vertiname laisvą verslą, todėl kartu pasirašėme apytiksliai 10 pataisų, kurias Taryba taip pat gali patvirtinti. Esu dėkingas, kad Komisijos narys A. Tajani taip pat joms pritaria.

Rytoj pirmiausia turėsime aptarti Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pateiktą pataisą, kuria siekiama atmesti šį pasiūlymą. Ši pataisa man vis dar kelia pasipiktinimą. Vis dėlto praeitą savaitę šis pasipiktinimas buvo virtęs siaubu, kai pamačiau dokumentus, kuriuose pateikiama Europos prekybos sąjungų pozicija. Baiminantis klaidžiojančių rumunų ar bulgarų privačia veikla besiverčiančių vairuotojų, pateikiant vieną melą po kito Parlamento nariai įkalbinėjami balsuoti prieš Komisijos siūlymą.

Dokumente leidžiama suprasti, kad privatūs vairuotojai dirba 86 valandas per savaitę. Kaip sakė A. Tajani, tiek įdarbintiems, tiek ir privatiems vairuotojams per dvi savaites leidžiama vairuoti apytiksliai 45 valandas per savaitę. Ar mes suprasime, kad 41 valandą per savaitę jie skiria savo verslui? Minėtame dokumente pateiktas argumentas apie kelių saugumą taip pat nėra įtikinamas. Nėra jokių įrodymų, kad egzistuoja ryšys tarp kelių saugumo ir privačių vairuotojų atleidimo nuo darbo laiko taisyklių. Tiesą sakant, atvirkščiai.

Beje, šis dokumentas rodo, kad prekybos sąjungos puikiai žino, kad jų pozicija itin silpna. Aplinka ir vidaus rinką pasitelkiama siekiant tariai parodyti, kad privalome balsuoti už pasiūlymą atmesti šią direktyvą, kai tuo tarpu Komisijos atliktas išsamus poveikio vertinimas parodė, kad minėtas siūlymas bus netgi naudingas vidaus rinkai, transporto sektoriui ir aplinkai. Todėl rytoj privalome balsuoti prieš Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pateiktą pataisą, kuria siekiama atmesti siūlymą, ir balsuoti už pranešėjo pataisas. Tikiu, kad balsavimo metu nugalės sveikas protas.

Taip pat norėčiau pridėti, kad S. Hughes praeitą savaitę siųstas elektroninis laiškas visiškai nepriimtinas. Politikos darymas iš nelaimės... (*Pirmininkė nutraukė kalbą*)

Eva-Riitta Siitonen, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (FI) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, darbo laiko apribojimai neturėtų būti taikomi privačia veikla besiverčiantiems verslininkams ir vairuotojams ir, laimė, tiek Komisija, tiek Taryba taip pat priėjo šios išvados.

Mano šalyje, Suomijoje, darbo laiko apribojimai turėtų labai neigiamų pasekmių privačia veikla besiverčiantiems vairuotojams. Vairuotojai Suomijoje paprastai yra smulkūs verslininkai. Daugiau nei pusė jų vairuoja jiems priklausančius automobilius. Todėl jie viską daro patys. Jie patys prižiūri transporto

priemonės ir tvarko sąskaitas. Privačia veikla besiverčiančius vairuotojus jau ir taip riboja tie patys vairavimo laiko ir privalomo poilsio laikotarpių apribojimai, taikomi kažkieno kito įdarbintiems vairuotojams. Tai svarbu ateičiai. Paties vairavimo laiko nereikėtų ilginti, tačiau jei Žaliųjų frakcijos/Europos laisvojo aljanso ir Socialistų frakcijos Europos Parlamente pataisa įsigalios, vairuotojai nebegalės laisvu nuo darbo metu atlikti transporto priemonės priežiūros darbus ar tvarkyti sąskaitas. Taigi, kaip galima būtų prižiūrėti šių taisyklių laikymąsi?

Ekonominės krizės metu labai svarbu padėti užimtumo skatinimo ir verslo sektoriams. Tikiuosi, kad visi sutiks su Transporto ministrų taryba netaikyti privačia veikla besiverčiantiems vairuotojams šioje direktyvoje numatytų darbo laiko apribojimų.

Jan Cremers, PSE frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Socialistų frakcija Europos Parlamente mano, kad siūlymas vėl svarstyti darbo laiko apribojimus kelių transporto sektoriuje yra nepakankamai gerai apgalvotas ir nenuoseklus. Prastas įstatymų laikymasis negali būti priežastis sušvelninti taisyklės. Kaip sako Komisija, įstatymai efektyvūs gali būti tik tuomet, jei apima visas suinteresuotas šalis.

Savo klausimais Komisijai aš stengiausi išsiaiškinti, kokių veiksmų planuoja imtis Komisija prieš tariamai privačia veikla užsiimančių asmenų išnaudojimą. Todėl PSE frakcija nepritars Taryboje išsakytam ketinimui ne tik netaikyti apribojimų privačia veikla besiverčiantiems asmenims, bet ir nesiimti jokių patenkinamų veiksmų prieš tariamai privačia veikla besiverčiančius darbininkus.

Tiek įdarbintų, tiek privačių vairuotojų veikla vienodai susijusi su jų pačių ir kitų žmonių sveikata. Jų išskyrimas mūsų frakcijos narių akyse net nediskutuotinas. Esu priverstas sutikti su Komisijos nariu, kad tai ne pirmas kartas, kai privačia veikla besiverčiantiems darbuotojams taip pat taikomi saugumo reikalavimai (pvz., statybų aikštelėje) siekiant užtikrinti jų pačių ir kitų asmenų saugumą.

Bilyana Ilieva Raeva, ALDE frakcijos vardu. – (BG) Paskutinės parlamentinės sesijos metu Parlamentas privalo priimti mobilia veikla užsiimančių darbuotojų darbo laiko direktyvą. Būdamas Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos pranešėjas manau, kad iš mūsų pusės būtų neatsakinga visiškai atmesti Komisijos tekstą, kaip kad buvo siūlyta. Mes, liberalai, pritariame ir tvirtai sutinkame, kad dešimtys tūkstančių mobilia veikla užsiimančių darbuotojų išsaugotų savo konkurencinį pranašumą ir užsiėmimo privačia veikla tikslą.

Dabartinė situacija kelia nerimą. Šiandieninė direktyva panaikina svarbiausią laisvos rinkos principą, t.y. verslumą ir paramą verslui. Mes negalime vienodai vertinti asmenų, dirbančių pagal darbo sutartį ir dirbančių savarankiškai. Kitaip nei samdomi darbuotojai, privačia veikla besiverčiantys asmenys dirba ne pagal nustatytą valandų skaičių, o pagal važtos tipą, kiekį ir skaičių. Naujoji direktyva sunaikintų jų verslumo varomąją jėgą.

Įstatymas, numatantis privačia veikla besiverčiančių asmenų darbo laiką, būtų pavojingas ir nepagrįstas precedentas. Jokiam kitame sektoriuje nėra panašaus reglamento. Tokio sprendimo priėmimas turėtų priešingą poveikį Europos ekonomikai.

Naktinio darbo apibrėžimas praktiniu požiūriu taip pat labai svarbus. Šiuo metu valstybės narės gali pačios apibrėžti nakties laiką. Tai leidžia joms maksimaliai padidinti keleivių ir prekių transportavimo darbo valandų skaičių priklausomai nuo skirtingos šviesiojo paros meto trukmės. Kaip žinote, naktis Suomijoje skiriasi nuo nakties Italijoje. Lankstumas leidžia sumažinti grūstis piko metu ir sumažinti eismo pavojus.

Taip pat norėčiau pridėti, kad liberalai, remiami Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos, ir daug kitų kolegų Parlamento narių, norėtų pratęsti diskusiją dėl svarbiausių šios direktyvos momentų. Kitaip tariant, mes palaikome lanksčią poziciją, pasiūlytą Europos Komisijos ir patvirtintą Taryboje, dėl direktyvos netaikymo privačia veikla besiverčiantiems asmenims. Aš primygtinai prašau jūsų balsuoti už tai.

Sepp Kussstatscher, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, visame pasaulyje jaučiamas susirūpinimas ir šiuo metu naudojamos priemonės kovoje su kiaulių gripu, kaip ir priemonės, naudotos prieš keletą metų, kai siautė paukščių gripas ar karvių kempinligė, yra visiškai neproporcingos atsižvelgiant į tai, kad keliuose žūsta kur kas daugiau žmonių. Kasmet Europos Sąjungos keliuose žūsta keturiasdešimt tūkstančių žmonių. Daug žmonių sužeidžiami ar sužalojami neišgydomai. Visa tai priimama kaip savaime suprantamas dalykas, tarsi tai būtų Dievo valia.

Visi žino, kad neproporcingai didelis skaičius sunkvežimių patenka į nelaimingus atsitikimus keliuose. Pagrindinės priežastys yra greitis ir alkoholis. Ši direktyva – tai žingsnis į priekį siekiant užtikrinti, kad vairuotojai kelyje nebūtų pernelyg pavargę. Dabar ne tik vairavimo laikas, kuris kontroliuojamas laikmačiu, bet ir pakrovimo ir iškrovimo laikas turėtų būti įskaičiuojami į darbo laiką. Šis sprendimas teisingas. Jei prieš

atsisėdamas prie 40 tonų sunkvežimio vairo jo vairuotojas dirbo keletą valandų, jis yra pavargęs, todėl jam bus sunku susikonsultuoti. Man visiškai nesuprantama, kodėl šis reglamentas turėtų būti taikomas tik tiems vairuotojams, kuriuos įdarbino kiti žmonės, o ne jie patys. Vienintelis pasiteisinimas galėtų būti sudėtingesnė privačia veikla besiverčiančių asmenų darbo laiko kontrolė. Galbūt tai ir tiesa, bet negi privačia veikla besiverčiantis asmuo sėdėdamas prie vairo pervargęs kelia mažesnę riziką?

Stephen Hughes (PSE). - Gerb. pirmininke, turime atmesti šį Komisijos siūlymą dėl trijų aiškių priežasčių. Pirma, jie įtikinėja, kad Reglamentas (EK) Nr. 561/2006 dėl vairavimo ir poilsio laikotarpių taikomas visiems, todėl nėra jokios priežasties išskirti privačia veikla besiverčiančius asmenis.

Tokia nuomonė klaidinga.

Vairavimo laikas sudaro tik apytiksliai pusę vairuotojo darbo laiko. Tie, kuriuos ši direktyva aplenkė, iš tiesų kiekvieną metų savaitę gali dirbti po 86 valandas.

Antra, šimtams tūkstančių vairuotojų, kurie vairuoja lengvesnes nei 3,5 t transporto priemonės, šis reglamentas netaikomas. Dar blogiau, jei ši direktyva jiems netaikoma, jų darbo laikui nebus taikomi visiškai jokie apribojimai.

Trečia, Komisija atskiria privačia veikla besiverčiančius asmenis it tariai privačia veikla besiverčiančius asmenis ir sako, kad daro tai dėl to, kad neįmanoma patikrinti ar kontroliuoti privačių asmenų darbo laiko. Jei taip, tai kaip tuomet jie ketina kontroliuoti tariai privačia veikla besiverčiančių asmenų darbo laiką? Tai atsakomybės atsikratymas ir atviras kvietimas nesąžiningiems darbdaviams nuolat ieškoti naujų tariai privačios veiklos pavidalų taip išvengiant įstatymo. Turime atmesti šį Komisijos pasiūlymą.

Ville Itälä (PPE-DE). - (FI) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti Komisijos nariui A. Tajani už puikų darbą ir už tai, kad savo kalboje paminėjo, jog svarbiausia ne kiek valandų vairuojama, o kiek valandų praleidžiama dirbant.

Turime atsižvelgti į tai, kad Europoje savo funkciją atlieka ir darbo vietas kuria daug smulkių ir vidutinių įmonių. Joms tai būtų didelis smūgis, ypač dabartinės ekonominės krizės metu. Prieš maždaug porą savaičių dalyvavome aršioje diskusijoje, kaip smulkios ir vidutinės verslo įmonės palaiko visą Europos ekonomiką. O dabar susidūrėme su praktiniu klausimu, kai turime nuspręsti, ar palaikysime jas, ar ne. Komisijos narys A. Tajani išdėstė, ką turėtume stebėti, ir ką turėtume padaryti, kad užtikrintume, jog šie privačia veikla besiverčiantys vairuotojai galėtų tęsti darbą po to, kai kelias valandas praleido vairuodami.

Antonio Tajani, Komisijos pirmininko pavaduotojas. - (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau užtikrinti tuos Parlamento narius, kurie išreiškė susirūpinimą dėl mūsų aptariamo teksto. Kartoju, kad kelių saugumui tikrai nekyla jokia grėsmė, vienas iš mano prioritetų yra sumažinti nelaimingų atsitikimų keliuose skaičių.

Manau, kad nereikėtų maišyti darbo laiko su vairavimo laiku. Štai kaip vertinu jūsų išsakytas mintis: privačia veikla besiverčiantis darbuotojas prieš sėdėdamas prie vairo gali dirbti ir todėl būti pavargęs, tačiau nemanau, kad bet kokiam darbe galima būtų kontroliuoti privačia veikla besiverčiantį darbuotoją. Akivaizdu, kad privačia veikla besiverčiantis darbininkas taip pat žino, ką daro. Jis gali pakrauti sunkvežimį ir pora, tris ar keturias valandas pailsėti, o tada grįžti prie vairo geros būklės ir vairuoti saugiai.

Tiesą sakant, labai sunku kontroliuoti bet kokią privačia veikla besiverčiantį darbuotoją, meistrą ar smulkų verslininką. Be to, tai vyrai ir moterys, sudarantys ES ekonomikos stuburą.

Kai tai išsakėme, turime užtikrinti darbuotojų ir tų darbininkų, kurie dedasi privačia veikla besiverčiančiais, tačiau faktiškai yra samdiniai, sveikatą ir saugumą. Todėl Komisija – ir tikriausiai pranešėjas – nori įstatymais reglamentuoti tariai privačia veikla besiverčiančių asmenų veiklą.

Todėl, mano nuomone, tai svarbus ženklas. Šis įstatymas tenkina realius reikalavimus ir manau, kad teisinga būtų dar kartą pabrėžti, kaip svarbu pažanga šioje srityje. Todėl norėčiau paprašyti Socialistų frakcijos Europos Parlamente ir Žaliųjų frakcijos/Europos laisvojo aljanso pamąstyti apie mano komentarus ir suprasti, kad Komisijai kelių saugumas yra ir bus vienas svarbiausių prioritetų, tačiau šis įstatymas nėra susijęs su šiuo sektoriumi, o skirtas užtikrinti geresnę kelių transporto darbininkų darbo laiko kontrolę ir sulgyinti tariai privačia veikla besiverčiančius asmenis ir samdinius, nes realybėje jie nėra privačia veikla užsiimantys darbuotojai, o *de facto* samdiniai.

Taigi norėčiau dar kartą visus nuraminti, nes manau, kad tekstas, kuriam galbūt pritarsime, yra geras ir atitinka Europos piliečių interesus.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, pranešėja. – (EL) Gerb. pirmininke, dėkoju Komisijos nariui už jo aiškiai išreikštą nuomonę ir jo *ex-post* paaiškinimus, t.y., kad pagrindinis jo prioritetas yra kelių saugumas ir tuo pat metu Europos ekonomikos konkurentiškumo apsauga bei parama smulkiam ir vidutiniam verslui. Ačiū visiems kolegoms Parlamento nariams už jų nuomones ir norėčiau pasakyti, kad tai dialogas, kurio nenorėtume nutraukti balsuodami prieš 54 pataisą atmetant Komisijos siūlymą. Todėl raginu savo kolegas Parlamento narius atmesti 54 pataisą, kad ir toliau galėtume diskutuoti ir padėti darbuotojams, kurie yra išnaudojami ir kurie tariamai yra privačia veikla besiverčiantys asmenys. Mes norime padėti pagerinti užimtumą kelių transporto srityje ir visiems taikomu reglamentu visiškai užtikrinti kelių saugumą, o per šią direktyvą kontroliuoti visų dirbančiųjų darbo laiką.

Norėčiau priminti Parlamento nariams, kad išsiunčiau jiems straipsnį iš vokiečių laikraščio, kuriame pateikti pavyzdžiai rodo, kad rizika vairuojant kyla ne dėl ilgų darbo valandų, o dėl netinkamo laiko išnaudojimo, nesvarbu, ar asmuo yra samdinytis ar privačia veikla besiverčiantis asmuo. Svarbiausia, kaip kiekvienas asmuo prisiima atsakomybę už savo veiksmus, ir ar vairuoja kaip subrendęs asmuo, žinantis savo išpareigojimus visuomenei. To nepasieksime, jei kursime kliūtis darbui. Kalbėdamas apie statybos pramonę, J. Cremers išsakė visų, pritariantį šiai nuomonei, ketinimus rinkimų laikotarpiu.

Pirmininkas. - Diskusija baigta.

Balsavimas vyks 2009 m. gegužės 5 d., antradienį.

20. Europos Parlamento 2010 finansinių metų sąmatos (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – V. Maňka pranešimas Biudžeto komiteto vardu dėl Europos Parlamento 2010 finansinių metų sąmatos (2009/2006(BUD)).

Vladimír Maňka, pranešėjas. – (SK) Susitikime su Europos Parlamento generaliniu sekretoriumi Klausu Welle nuo pat pradžių pastebėjau jo pastangas spręsti problemas. Pritariu jo pastangoms optimizuoti Europos Parlamento administracijos, t.y. institucijos su 6000 darbuotojų, darbą. Panašų atsidavimą ir teigiamą požiūrį pastebėjau derybose su įvairiais Europos Parlamento generaliniais direktoratais.

Kai kuriose srityse jau nustatyta, kur galima sutaupyti, bei pateikti siūlymai, kaip galima būtų pagerinti situaciją. Vienas iš pavyzdžių galėtų būti Generalinio direktorato veiksmų planas pirmininkaujančiai šaliai dėl saugumo paslaugų, kurių atžvilgiu Briuselis, Strasbūras ir Liuksemburgas gali sutaupyti iki 2,6 mln. eurų per metus be jokio neigiamo poveikio apsaugai ar saugai.

Daugelis išlaidų punktų ir pagrindinių projektų Europos Parlamento biudžete apima daugiau nei vienerių metų laikotarpius. Tvirtai tikiu, kad pagerinę tarpinę biudžeto planavimo procedūrą ir padidinę jos skaidrumą pasieksime gerų rezultatų. Ponios ir ponai, Biudžeto komiteto patvirtintas pranešimas, kurį šiandien jums pristatau, aiškiai rodo, kad mes norėtume naujam Parlamentui suteikti daugiau veiksmų laisvės. Jei Biudžeto komitetas nurodytų sritis, kuriose reikėtų sutaupyti, arba sumažintų tam tikrų sričių finansavimą, mes nesistengtume tam prieštarauti vien tam, kad pasirodytume tvirti, ir nepradėtume vidinių konfliktų tarp administracijos ir pirmininkaujančios šalies vienoje barikadų pusėje ir Biudžeto komiteto kitoje. Mūsų bendras tikslas – parengti profesionalią ir visapusišką klausimo santrauką ir ja remiantis priimti teisingą sprendimą. Darbo jėgos planavimo srityje Biudžeto komitetas vadovaujasi siūlymais ir pakeitimais paslaugų struktūroje bei pirmininkaujančios šalies pateiktu darbo jėgos planu. Kai atliksime tyrimus, turėsime visų reikalavimų santrauką, Komisija bus pasirengusi atidžiai apsvarstyti visą reikalavimų paketą.

Praeitą savaitę susitikau su Švedijos finansų ministerijos valstybės sekretoriumi Hansu Lindbladu, kuris atstovaus ES pirmininkaujančiai Švedijai finansų srityje, kartu su kitais nuolatiniais Švedijos atstovais Briuselyje ir Švedijos finansų ministerijos atstovais. Man buvo pažadėtas artimas bendradarbiavimas racionalizuojant Europos institucijų biudžetus. Pirmininkaujančios Švedijos atstovai ypač pabrėžė politikos kūrimo svarbą, o tai yra ir vienas iš mūsų svarbiausių prioritetų. Išlaidos pastatų pirkimui ir nuomai yra vienas pagrindinių Europos institucijų administracinių išlaidų punktų. Dar prieš trejus metus šios institucijos bendrai naudojo daugiau kaip 2 mln. kv. m. ploto. Todėl nusprendėme, jog mums reikia bendros politikos pastatų, geresnio tarpinstitucinio bendradarbiavimo, geresnio planavimo koordinavimo, įstaigų erdvės sujungimo tam tikrose srityse ir geresnio viešųjų konkursų organizavimo. Todėl norėčiau pasidžiaugti generalinio sekretoriaus pažadu, kad naujųjų rinkimų laikotarpiu labai greitai jis pateiks tarpinį pastatų išnaudojimo strategijos plano siūlymą, kad Parlamento nariai galėtų su juo susipažinti dar prieš pirmąjį svarstymą rudenį ir patvirtinti biudžeto sprendimus.

Pagerinę bendradarbiavimą tarp Europos institucijų, kasmet galime sutaupyti milijonus eurų. Tikiu, kad bendradarbiavimas su tarpinstitucine darbo grupe daugiakalbystės klausimais leis geriau išnaudoti galimybes šioje srityje. Kitais metais turėtų būti ištirta vertimo sistema „Euramis“, kurios naudojimas sukels revoliuciją vertimų srityje ir bendradarbiavime vertimo srityje. Tvirtai tikiu, kad per kitus dvejus metus ši sistema paskatins didesnę efektyvumą ir leis sutaupyti, sumažinant priklausomybę nuo išorinių paslaugų.

Margaritis Schinas, PPE-DE frakcijos vardu. – (EL) Gerb. pirmininke, šiandien sprendžiame klausimą dėl Parlamento biudžeto 2010 metams, t.y. itin svarbiam laikotarpiui, kurį pirmiausia žymi mūsų visų laukiamos Lisabonos sutarties įsigaliojimas, taip pat sunki ekonominė krizė, kuri sudavė skaudų smūgį Europos ekonomikai, ir naujos taisyklės parlamentarams ir jų padėjėjams. Visi šie elementai yra neatsiejama Europos Parlamento biudžeto 2010 metams dalis ir aš manau, kad mes, kaip parlamentariai, turime tiksliai nusakyti savo vietą ir tai daryti ne eksperimentavimo būdu, o pamirštant ekscentriškumą ir nereikalingas išlaidas, protingai bei laikantis kriterijų, kurių iš mūsų tikisi visuomenė.

Tikiu, kad krizės įkarštyje apkarpydamas savo išlaidas 2010 metams Europos Parlamentas kitiems rodo gerą pavyzdį. Biudžeto asignavimus administracinėms išlaidoms apribojome iki 20%. Lyginant su pradiniais skaičiavimais, biudžetą 2010 metams sumažinome 6,5 mln. eurų, o jei palygintume skaičius su praeitų metų biudžetu, pamatytume, kad, nepaisant naujų reikalavimų įvedus naujas taisykles parlamentarams ir jų padėjėjams, biudžetas išaugo tik gerokai mažiau nei 4%.

Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija Parlamente, kurių vardu turiu garbę būti pranešėju šiuo klausimu, procedūros pradžioje numatė pagrindinį 2010 metų biudžeto tikslą. Mes norime, kad Parlamento ištekliai būtų sutelkti tuose sektoriuose, kuriuose jis iš tiesų yra kompetentingas ir turi galios, t.y. sektoriai, susiję su teisėkūra. Mes norime pakeisti situaciją, kai minios žmonių analizuoja dalykus, kuriuos sprendžiant Europos Parlamentas neturi balso, o mažuma žmonių ir išteklių skiriama toms sritims, kuriose teisėkūros pagalba Parlamentas iš tiesų gali pakeisti situaciją. Todėl manome – ir žadame tai dar kartą aptarti pirmojo svarstymo metu, – kad pirmosios išlaidos atspindi mūsų prioritetus, todėl sutinkame su pranešėjo akcentuotais daugiakalbystės ir pastatų klausimais, kuriems visuomet skirdavome pirmenybę, tiesa, kalbant apie teisėkūrą.

Norėčiau pabaigti tuo, kuomet pradėjau savo kalbą, t.y. kad dabar ne metas ekscentriškumui ir nereikalingoms išlaidoms. Dabar metas susiveržti diržus, susikaupti ir susitelkti ties būtinais dalykais. Kalbant apie tris daugiau nei vienerius metus apimančias programas, t.y. „Web TV“, Europos istorijos muziejų ir Lankytojų centrą, norime užtikrinti, kad šios programos ir toliau bus vykdomos, o 2010 biudžete numatyti jiems skirti asignavimai, tačiau visuomet vadovaujantis tinkamos rimtos ir stropios kontrolės filosofija.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, UEN frakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, Sąjungos už tautų Europą frakcijos vardu dėl Parlamento 2010 finansinių metų sąmatos. Norėčiau atkreipti dėmesį į tris aspektus. Pirma, turėtume pritarti pranešėjo siūlymui priimti šių metų balandį Europos Parlamento biuro parengtą Parlamento 2010 finansinių metų sąmatą. Galutinius biudžeto sprendimus reikėtų palikti kitam Parlamentui, įpareigojant jį konkrečius biudžeto punktus išanalizuoti pakartotinai 2009 m. rugsėjo mėn.

Antra, turėtume teigiamai įvertinti faktą, kad šiuo metu turimi skaičiavimai rodo, kad išlaidos išaugo tik 2,72%, o tai reiškia, kad anksčiau siūlyto biudžeto didinimo 4% neprireiks. Taip pat naujam Parlamentui šių metų rugsėjį šioje srityje paliekama didelė veiksmų laisvė.

Trečia, norėčiau išreikšti nuoširdų pritarimą pranešėjo pasiūlymui daugiakalbystės srityje, t.y. užtikrinti, kad visi Parlamento nariai turėtų vienodas galimybes naudotis vertimo paslaugomis. Taip pat pritarimo verti su informacijos ir komunikacijos technologijomis Parlamente susiję klausimai, t.y. planai, kuriais šie ištekliai būtų išnaudoti kaip įmanoma geriau.

Vladimír Maňka, pranešėjas. – (SK) Šiandienos diskusiją norėčiau baigti padėka savo kolegoms už jų nuomones. Taip pat norėčiau padėkoti visų institucijų atstovams, įskaitant ir Europos Parlamentą, su kuriomis rengiant jų biudžetus pastaruosius tris mėnesius diskutavome nesuskaičiuojamą daugybę kartų. Norėčiau padėkoti ir Biudžeto komiteto pirmininkui R. Bögei, pagalbiniam pranešėjams ir politinių frakcijų koordinatoriams, savo kolegoms ir patarėjams bei Biudžeto komiteto darbuotojams, dalyvavusiems didžiojoje daugumoje diskusijų. Jūsų visų dėka daugeliu atvejų galėjome rasti bendrą sprendimą.

Dėl Europos Parlamento rinkimų birželio pradžioje turėjome labai nedaug laiko paruošti ir aptarti biudžeto siūlymus, o dar mažiau laiko kompromisų paieškom. Nepaisant to, mums pavyko juos rasti ir galiu drąsiai teigti, kad mūsų bendradarbiavimo rezultatai teigiamai paveiks Europos Parlamento darbą. Rengdami 2010 metų biudžetą esame didžiausių pokyčių Europos Parlamento struktūrose per pastaruosius 10–12 metų

liudininkai. Tai didelis iššūkis Europos Parlamento vadovybei ir mums visiems. Tikiu, kad metų pabaigoje galėsime pasakyti, kad prisidėjome prie didesnio Europos Parlamento bei kitų Europos institucijų darbo efektyvumo.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks 2009 m. gegužės 5 d., antradienį.

21. Prekyba produktais iš ruonių (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu parengtas D. Wallis pranešimas (A6-0118/2009) dėl siūlymo įvesti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl prekybos produktais iš ruonių (COM(2008)0469 – C6-0295/2008 – 2008/0160(COD)).

Diana Wallis, pranešėja. – Gerb. pirmininke, pasiekėme kompromisą ir tikriausiai rytoj pirmojo svarstymo metu pavyks pasiekti sutarimą. Iš savo, kaip šio Parlamento pranešėjos, perspektyvos turėčiau pasakyti, kad tai buvo labai sudėtingas klausimas ir labai sudėtinga kelionė.

Vis dėlto dabar esame tokioje situacijoje, kai manau, kad atsižvelgėme į tų Parlamento narių, kurie pasirašė raštišką deklaraciją šiuo klausimu, ir daugelio piliečių įvairiose ES šalyse, teigiančių, kad jiems nepatinka, kaip vyksta komercinė medžioklė, kad jie nenori būti niekaip susiję su po tokios medžioklės vykstančia prekyba, pageidavimus. Mes atsižvelgėme į tokių pageidavimą. Nagrinėjome tik tai, ką galime nuspręsti Europos vidaus rinkose ribose: prekių apyvartą rinkoje, kurią nulėmė komercinės medžioklės. Dėl šio įstatymo, jei rytoj jis bus patvirtintas mūsų vartotojai bus užtikrinti, kad Europos rinkoje nebus pardavinėjami produktai, gauti komercinės medžioklės metu.

Žinoma, yra išimčių. Ruoniai – labai gražūs jūrų gyvūnai, o šio proceso metu sužinojau, kad juos myli ir gerbia daug žmonių. Tačiau kai kam jie tik jūrų žiurkės. Štai kaip juos mato daugelis žvejų. Suaugęs ruonis per dieną suėda milžinišką kiekį žuvų. Todėl siekiant užtikrinti žuvininkystės tvarumą kai kuriuose regionuose ruoniai ir toliau turės būti medžiojami.

Tačiau mums nepavyko įvesti medžioklės kontrolės. Jei kurioje nors valstybėje narėje žmonės norės medžioti ruonius, jie galės nevaržomi tą daryti. Jie tik negalės iš tokios medžioklės rezultatų gauti komercinės naudos. Vis dėlto manau, kad kad tokios medžioklės rezultatai turėtų būti panaudojami, ypač tos ruonių dalys, kurios gali būti panaudojamos medicinos tikslais.

Sudėtingiausias šios problemos aspektas – tradicinių Arkties bendruomenių, t.y. vietinių Arkties gyventojų, vaidmuo šioje situacijoje. Jiems taikome išimtį, tačiau kaip jų siejimas su uždraustu produktu paveiks jų gyvenimo būdą ir ekonomiką? Arktis nėra kažkoks parkas ar muziejus. Tai gyva, alsuojanti bendruomenė, turinti savo ekonomiką, kurios centre – jūros teikiami ištekliai. Tikiuosi, kad šios bendruomenės sugebės gyventi taip kaip iki šiol. Tačiau kai kas man kelia abejonių ir žinau, kad šios abejonės buvo viena iš priežasčių, kodėl Arkties taryba praeitą savaitę atsisakė suteikti ES nuolatinio stebėtojo statusą.

Šis klausimas man buvo panašus į galvosūkį. Man teko susidoroti su laisvių konfliktu, turėjau atsižvelgti į balsavimo komitete rezultatus, taip pat bandžiau atsižvelgti į žmonių, kuriems atstovauju, nuomones. Pasidalinsiu su jumis štai kuo: su manimi susitikti atvyko Nunavuto bendruomenės delegacija. Apsikeitę nuomonėmis visi paplūdome ašaromis. Tikiuosi, kad šis suvaržymas duos teigiamų rezultatų. Rytoj ketinu pritarti šiam paketui ir tikiuosi, kad šis sprendimas pasirodys buvęs teisingas.

Stavros Dimas, Komisijos narys. – (EL) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjai D. Wallis, nuomonių rengėjams gerb. Martin, gerb. Brepoels ir gerb. Mathieu už neeilinį jų darbą. Ypatingą padėką norėčiau išreikšti Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pirmininkei A. McCarthy už jos indėlį ruošiant šį siūlymą.

Tai, kad sutarimas buvo pasiektas pirmojo svarstymo metu, rodo Bendrijos institucijų politinę valią išspręsti dvi pagrindines problemas, susijusias su prekyba produktais iš ruonių, t.y. vidaus rinkos fragmentacija ir gyvūnų gerovės apsauga. Šį sutarimą sudaro trys lemiami elementai. Pirmasis susijęs su vidaus rinkos harmonizavimu, t.y. prekybos produktais iš ruonių uždraudimas Europos Sąjungos rinkoje. Šis draudimas bus taikomas tiek čia pagamintiems, tiek importuotiems produktams. Kaip žinote, ruoniai medžiojami tiek Bendrijoje, tiek ir už jos ribų. Jie naudojami tokių produktų kaip mėsa, aliejus ir produktų iš jų organų, kailio ir odos gamybai. Šiais produktais prekiaujama įvairiose rinkose, įskaitant ir Bendrijos rinką. Kai kuriuos produktus (pvz.: „Omega 3“ kapsulių, dažyto kailio ar ruonių odos) vartotojams sudėtinga, jei apskritai

įmanoma, atskirti nuo panašių produktų ne iš ruonių. Jų medžioklė ir tai, kaip ji vyksta, sukėlė visuomenės bei daugelio vyriausybių, apsišvietusių gyvūnų gerovės klausimais, reakciją ir susirūpinimą. Šį susirūpinimą sukėlė ruonių medžioklės būdas, jų žudymo būdai ir gyvūnams sukeliamas skausmas. Akivaizdus visuomenės pasipiktinimas matyti iš jos aktyvaus dalyvavimo viešajame dialoge bei didelio laiškų ir peticijų, kuriuos šiuo klausimu gavau per pastaruosius dvejus metus, skaičiaus. Piliečiai dabar gali būti ramūs, kad rinkoje nebebus produktų iš ruonių.

Antrasis svarbus siūlymo elementas yra išimtis inuitams ir kitoms vietos bendruomenėms. Šių išimčių tikslas nėra paveikti ekonominę ir socialinę santvarką, kuri pagal tradiciją priklausė nuo ruonių medžioklės. Reikia pastebėti, kad šios rūšies medžioklė yra istorinis jų kultūros ir kultūrinio identiteto elementas, taip pat pajamų šaltinis, padedantis jiems išgyventi.

Trečiasis elementas – lengvatos smulkiai medžioklei. Pagal šias lengvatas žvejams, užsiimantiems paviene ruonių medžiokle darnaus jūrų išteklių valdymo tikslais, būtų leidžiama rinkai teikti produktus iš ruonių, tačiau nesiekiant pelno, o tik padengti patirtas išlaidas. Pagal pagrindinį šio reglamento principą, ši veikla negali turėti komercinio aspekto. Komisija patvirtins smulkias šio reglamento taikymo priemones paaiškindama, kaip minėtos išimtys turėtų būti taikomos pagal komitologijos procedūrą ir po kruopščios Parlamento analizės.

Tikiuosi, kad Parlamentas, kaip kad Taryba ir Komisija, iš esmės pritars šiam kompromisų rinkiniui. Aptariamame tekste numatomas vidaus rinkos harmonizavimas ir atsižvelgiama į Europos piliečių susirūpinimą gyvūnų gerove, kuriai dėl ruonių medžioklės kyla grėsmė. Europos Komisija pasirengusi visiškai pritarti šiam paketui, kad jau pirmojo svarstymo metu būtų pasiektas sutarimas dėl šio reglamento.

Frieda Brepoels, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonės rengėja. – Gerb. pirmininke, Komisijos nary, labai džiaugiuosi, kad paskutinę minutę galime balsuoti dėl šio aplanko, nes daug piliečių ir pats Parlamentas metų metus reikalavo įvesti priemones, skirtas kovai su žiauria ruonių medžiokle.

Rasti tinkamą būdą nebuvo lengva, nes pati Europa negali uždrausti tokios medžioklės. Todėl esu dėkinga Komisijai už tai, kad pateikė Parlamentui pasiūlymą, nors Parlamentas ir manė, jog siūlymas turėtų būti griežtesnis.

Kaip Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonės rengėja, esu labai dėkinga savo kolegoms iš įvairių politinių frakcijų už paramą mano pasiūlymui siekti visiško produktų iš ruonių uždraudimo rinkoje, paliekant tik vieną išimtį – pagal tradiciją inuitų bendruomenių vykdomą medžioklę. Taip komitetas nusprendė nepritarti pradiniam Komisijos siūlymui, kuriame buvo numatytos kelios išimtys, taip pat ir žymėjimo sistemos, kurios, mūsų nuomone, būtų neįmanoma kontroliuoti.

Taip pat norėčiau padėkoti pirmininkavusiai Čekijos Respublikai už darbą siekiant sutarimo. Manau, kad atitinkamos derybos su valstybėmis narėmis ne visuomet ejo sklandžiai. Kaip ir mano kolegos Parlamento nariai, norėčiau padėkoti įvairioms nevyriausybiniams organizacijoms, kurios vaidino svarbų vaidmenį viso proceso metu ir dabar aiškiai pritaria pasiektam kompromisui. Priimant kompromisus kažkas kažką gauna, o kažką praranda, tačiau, mano nuomone, šiame tekste atsižvelgiama į visų suinteresuotų šalių reikalavimus.

Norėčiau pabrėžti, kad šis kompromisas iš tiesų paveiks komercinę medžioklę tokiose šalyse kaip Kanada. Numatant galimą prekybos draudimą, ruonių odos paklausa šiais metais jau nukrito, o kaina sumažėjo perpus lyginant su praeitais metais. Todėl, kai tik bus įvestas draudimas, ši medžioklės rūšis ir tarptautinė prekyba produktais iš ruonių smarkiai sumažės.

Taigi esu patenkintas rezultatu ir rytojaus balsavime tikiuosi sulaukti kolegų Parlamento narių palaikymo.

Véronique Mathieu, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomonės rengėja. – (FR) Gerb. pirmininke, mano nuomonė skiriasi nuo kolegų Parlamento narių ir gerb. D. Manes pamenu Tarybos patarėjo teisiniais klausimais nuomonę. Taip pat pamenu Parlamento patarėjo teisiniais klausimais nuomonę. Abu šie patarėjai teigė, kad naudojama teisinė bazė yra neteisinga. Štai, ką aš prisimenu.

Nepamirškite, gerb. D. Manas uždraudžiate ruonių medžioklės produktus nepakeisdami jų niekuo, kas būtų legalu. Turite suprasti, kad kanadiečiai tai puikiai žino ir ketina pasinaudoti savo teise kreiptis į Pasaulio prekybos organizaciją. Jie neketina leisti, kad iš jų būtų atimti šie produktai, ir jūs negalite jų sulaukyti. Asmeniškai aš manau, kad šiuo atžvilgiu jie visiškai teisūs. Prastas kompromisas (mano nuomone, tai labai prastas kompromisas), už kurį balsuos kai kurie mano kolegos Parlamento nariai (tik ne aš), teikiamas balsavimui aukšto lygio ES ir Kanados atstovų susitikimo išvakarėse. Europos Sąjunga tiesiog skelbia karą savo draugams iš Kanados. Tikiuosi, kad kolegos Parlamento nariai gerai supranta, ką daro.

Taip pat privalau pasakyti savo kolegoms Parlamento nariams ir gerb. D. Mačad, kad jie ketina organizuoti didžiulę rinkimų kampaniją prisidengdami ruoniais ir kanadiečiais, nes dėl ruonių medžioklės tokiu būdu mes neišsprendžiame jokios problemos. Mes tik perkeliame problemą. Jūs pats, gerb. D. Mačakėte, kad nedraudžiate ruonių medžioklės. Jūs tik potencialiai perkeliate problemą į Kiniją ar kurią kitą šalį, kuri galės šiuos produktus priimti. Jūs nieko neišsprendėte.

Todėl manau, kad šis kompromisas yra prastas. Jaučiu, kad problema bus paslėpta tarsi dulkės po kilimu, kad faktiškai niekas neišspręsta ir kad iš tiesų neturime kuo didžiuliotis. Taip pat nėra kuo didžiuliotis ir pažvelgus į krentančią odos kainą tarp inuitų. Tekstas dar nepatvirtintas, kompromisas nepriimtas, o šie žmonės jau kenčia nuo ekonominės krizės. Ir dėl to kalti mes. Todėl visai tuo nesididžiuoju.

Malcolm Harbour, PPE-DE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, kaip Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto koordinatorius, pasirašiau po kompromiso tekstu ir tikiu, kad pasielgiau teisingai, tačiau, kaip sakė Diana Wallis, šis klausimas buvo labai sudėtingas, nes reikėjo suderinti labai skirtingas nuomones.

Jau iš dviejų skirtingas nuomones turinčių mano frakcijos narių girdėjote, o rytoj ir pamatysite, kad mūsų frakcijos pozicija šiuo klausimu yra neigiama, nebent bus priimtos bent kai kurios mano kolegų pasiūlytos pataisos. Tačiau bus daug tokių, įskaitant ir mane, kurie balsuos už, nes turint tokią poziciją aš jaučiu moralinę pareigą taip pasielgti.

Tačiau norėčiau išskirti keletą svarbiausių aspektų. Pirmiausia tai kvietimas veikti. Dar iki šio momento žmonės kalbėjo, kad tai tik proceso pradžia, o ne pabaiga. Tikroji problema – nehumaniškas ruonių žudymo būdas ir profesionalių medžiotojų nesugebėjimas šios problemos išspręsti. Kanados vyriausybė taip pat turėtų tai apsvarstyti. Siekiant užtikrinti veiksmingumą, įtraukta daugybė punktų dėl tikrinimo, tačiau aš norėčiau pakartoti tai, ką pasakė Diana Wallis – kompromisui svarbiausios buvo išimtys.

Šios išimtys gerai apgalvotos, nes pirmiausia atspindi paramą tradicinei medžioklei bendruomenėse. Diana Wallis teisi sakydama, jog šios nuostatos turi suveikti, o tai reiškia, kad produktai iš šių bendruomenių turi būti pardavinėjami ir pateikiami priimtiniu būdu. Antra, dėl tvarių jūros išteklių svarbos ir kaip ši problema bus sprendžiama.

Mums pateiktas kompromisas. Manau, kad Europos piliečiai nori, kad jam pritartume, tačiau nuo šiol Parlamentas privalės atidžiai prižiūrėti šį procesą.

Arlene McCarthy, PSE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, matau, kad pamirštame, jog būtent Parlamentas pradėjo kampaniją uždrausti žiaurią prekybą produktais iš ruonių ES mastu. 2006 m. dauguma Parlamento narių pasirašė raštišką deklaraciją, kviečiančią įvesti šį draudimą, paremtą veterinarijos ekspertų tyrimais, kurie aiškiai parodė, kaip žiauriai žudomi ruoniniai, o jų oda dažnai lupama jiems dar esant sąmoningiems. Pasirašiusiųjų buvo 425. Visuomenė jau nebetoleruoja šios prekybos šakos, o mes, būdami jų atstovais, turime galią ją uždrausti. Be to, mūsų rytojaus balsavimas bus ryžtingas žingsnis į priekį vykdant pasaulinę kampaniją, skirtą šios prekybos uždraudimui.

JAV šį draudimą jau turi daugelį metų. Meksikoje tokia prekyba taip pat uždrausta. Europoje tokie draudimai galioja Belgijoje, Olandijoje, Liuksemburge ir Italijoje, o Vokietija ir JK dar svarsto būdus, kaip šį draudimą įvesti. Draudimai šiuo metu galioja ir Rusijoje. Honkongas planuoja įvesti draudimą. Tai politinis sprendimas, kurį priimti jau atėjo laikas. Po 40 metų kampanijos prieš šią prekybą Europa turi progą įvesti draudimą visose 27 šalyse.

Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetui tai ne pirmas kartas, kai atsižvelgėme į piliečių susirūpinimą uždrausti šią žiaurią prekybos rūšį. Parlamentas turi galios piliečiams paskelbti draudimą, o Vidaus rinkos komitetas buvo pasiryžęs siekti griežto draudimo, tačiau numatant išimtį tradicinei inuitų medžioklei. Komitetas atmetė mišrų Komisijos pasiūlymą priimti dalinį draudimą ir įvesti žymėjimo sistemą, taip pat Komitetas atmetė ir D. Wallis siūlymą įvesti tik žymėjimą. Kodėl? Nes piliečiai būtų pasmerkę šį abejingą gestą, kuris ir toliau leistų žiaurias žudynes. Visuomenė daugybės apklausų įvairiose Europos šalyse metu parodė norinti, jog tokia prekyba būtų uždrausta. JK to nori 75% žmonių, Austrijoje – 80%, o Prancūzijoje ir Olandijoje – daugiau nei 90%. Net ir tose ES šalyse, kur vykdoma tradicinė ruonių medžioklė, visuomenė tokiai prekybai nepritaria (Švedijoje tam nepritaria 70%). Didžioji kanadiečių dauguma taip pat nepritaria jų šalyje vykdomai medžioklei.

Be to, 86% kanadiečių mano, kad ES turėtų laisvai pasirinkti, ar uždrausti šios produktus. Čia turiu Kanados senatoriaus laišką, skirtą pirmininkui Pötteringui, kuriame rašoma: „Jūsų balsavimas uždrausti prekybą produktais iš ruonių padės daugumai kanadiečių, kurie su pagarba stebėjo, kaip praeitą mėnesį Rusijos

Federacija pabaigė kruvinas ruonių žudynes, priversti savo politikus susimąstyti, kas yra teisinga, ir kartą ir visiems laikams uždrausti šią nehumaniską medžioklę. Daugumos kanadiečių, kurie prieštarauja tokiai medžioklei, vardu, dėkoju už iniciatyvą šiuo klausimu. Mūsų šalyje ji itin vertinama.“

Šiais metais medžioklių Kanadoje metu buvo nužudyta 50000 ruonių, tuo tarpu pernai jų buvo 220000. Tai reiškia, kad mes turime progą uždrausti tokią žiaurią medžioklę. Žinau, kad tam pritaris ir Europos piliečiai. Tikiuosi, kad Parlamentas savo balsavimu rytoj parems Vidaus rinkos komiteto siūlymą uždrausti prekybą produktais iš ruonių.

Toine Manders, ALDE frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, kaip Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos koordinatorius Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitete, pasirašiau šį kompromisą. Mūsų frakcijoje taip pat yra nuomonių skirtumų, tačiau tai tik rodo klausimo opumą.

Demokratinėje santvarkoje išrinktieji atstovai privalo klausyti visuomenės, o dienos, kai gyvūnai buvo žiauriai žudomi komerciniais tikslais, jau seniai praeityje. Mes visiškai neketiname nustatyti, kaip medžioklė turėtų vykti, mes visiškai nenorime kištis į šį žaidimą. Mes norime uždrausti prekybą gyvūnais, kurie buvo žiauriai paskersti.

Manau, kad būtent tokią žinią skelbia mūsų kompromisas. Aš teigiamai vertinu faktą, kad tradicinės bendruomenės nebuvo pamirštos ir specialiai joms buvo įvestos išimties, ir kad vartotojams ar turistams, importuojantiems šiuos produktus, kuriuos jie pirko kaip suvenyrus, būtų skelbiama raganų medžioklė. Tokia veiksmų eiga nebūtų gera ir nepritiktų šiandieninei Europos Sąjungai už laisvę.

Kadangi norime, jog ant visų produktų būtų pateikiama atitinkama informacija, produktų žymėjimas nurodant, kad juose yra ruonių dalių, galėtų būti priimtinas sprendimas užtikrinant vartotojų teisę rinktis, nes šiuo metu dažnai jie to nežino. Norint, kad vartotojas priimtų žiniomis paremtą sprendimą, reikia daugiau informacijos.

Gal ir gera mintis būtų paremti vietinės bendruomenės padedant joms kurti alternatyvias ekonomikas. Dėkoju, Gerb. pirmininke, ir tikiuosi, kad rytoj pakankama balsų dauguma priimsime šį kompromisą.

Leopold Józef Rutowicz, UEN frakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, žiauraus ruonių žudymo atvejai yra dalis brakonieravimo veiklos, su kuriuo, deja, susiduriame gana dažnai. Brakonieriai nepaisydami jokių principų žudo jūrų ir miškų gyvūnus bei įvairias žuvų rūšis, naikina populiacijas ir kelia grėsmę jų išlikimui. Europos Sąjungos šalyse ir Kanadoje galioja atitinkami įstatymai ir veikia atitinkamos tarnybos, kurių paskirtis – užtikrinti, kad šių įstatymų būtų laikomasi.

Paprasti žmonės gali padėti šioms tarnyboms demaskuoti brakonierius. Valstybės vaidmuo šiuo atveju – užtikrinti, kad gyvūnai galėtų gyventi geromis fizinėmis ir emocinėmis sąlygomis ir natūralioje aplinka, taip pat užtikrinti, kad nelegaliai gauta laukinių gyvūnų oda ir mėsa nepasiektų rinkos, o už prekybą tokiais produktais būtų griežtai baudžiama. Europos Parlamento reglamento projektas – tai dokumentas, kuriame dera visų šalių interesai.

Heide Rühle, Vets/ALE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, savo frakcijos vardu aš taip pat norėčiau pasidžiaugti šiuo pranešimu. Rytoj balsuosime už jį. Mes išpildėme daugelio piliečių norus, kurie savo nesusikačiuojamuose laiškuose ir el. pašto žinutėse prašė mus imtis veiksmų. Be abejo, mes taip pat laikomės raštiško Parlamento pareiškimo, kuriame buvo aiškiai pareikalauta draudimo.

Mane šiek tiek nustebino prieš tai kalbėjusi Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto atstovė. Įdomu, ar ji tikrai kalbėjo komiteto, ar tik savo vardu. Bet kuriuo atveju norėčiau pasakyti, kad teisinis pagrindas yra. Pvz., šių metų pradžioje įvestas draudimas prekiauti šunų ir kačių oda. Todėl akivaizdu, kad teisinis mūsų veiksmų pagrindas yra. Be to, mes jau dabar iškraipome vidaus rinką, nes mažiausiai penkios valstybės narės yra įvedusios draudimą, o kitos ketina tai padaryti. Todėl Europos Sąjunga turi imtis veiksmų ir panaikinti šį vidaus rinkos iškraipymą.

Pagrindas imtis veiksmų yra. Yra teisinis ir vidaus rinkos pagrindas imtis veiksmų. Norėčiau dar kartą tai aiškiai pakartoti. Dėl išimčių taip pat norėčiau aiškiai pasakyti, kad inuitų rinkos prieš kelerius metus žlugo. Per konsultacijas jie tai paaiškino. Mes pakvietėme pasisakyti komitete ir jie išsamiai paaiškino, kad rinkos žlugo prieš tai, kai mes ėmėmės veiksmų. Jeigu inuitai nori toliau pardavinėti šiuos produktus, jie gali tai daryti tik įsitikinusi, kad produktai neturi nieko bendra su įprastine ruonių medžiokle. Tik aiškiai tai atskyrus inuitai turės galimybę ką nors parduoti.

Kartika Tamara Liotard, GUE/NGL frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, aš pritariu visiškam ruonių kailių importo draudimui. Kasmet nuostabius gamtos vaizdus pakeičia kruvino ir siaubingo skausmo bei kančios vaizdai, kai lazdomis mirtinai sumušami arba nušaudami 12 dienų amžiaus ruonių jaunikliai. Šios žudynės vyksta siekiant rinkos ir stambaus verslo naudos, visiškai nepaisant gyvūnų gerovės, todėl man tai kelia siaubą.

Mes nenorime, kad ši bjaurastis būtų importuota į ES. To nenori daugelis ES piliečių, kurie pasisako už visišką ruonių kailių importo draudimą. Nyderlanduose mes sunkiai kovojome, kad draudimas būtų įvestas, ir mums pavyko. Jeigu būtų priimtas pradinis Komisijos pasiūlymas, šiam Nyderlandų pasiekimui iškiltų grėsmė.

Vis dėlto Parlamento pranešimas leidžia man daryti išvadą, kad šie rūmai yra pasirengę sutikti su visišku ruonių kailių draudimu. Aš palaikau tokį draudimą ir raginu visus EP narius bei Komisiją pasekti mano pavyzdžiu.

Hélène Goudin, IND/DEM frakcijos vardu. – (SV) Gerb. pirmininke, nors mūsų svarstomas teisės akto pasiūlymas susijęs su prekyba produktais iš ruonių, diskusijose daugiau dėmesio skirta ruonių medžioklei, kuri daugiausia vyksta už ES ribų. Tokios ruonių žudynės, kokias mes matėme iš ES nepriklausančių šalių gautose nuotraukose, yra siaubingos ir joms neturėtų būti leista įvykti.

Vis dėlto turėtume atskirti medžioklę ir žudynes. Ruonių medžioklė vyksta Švedijoje, bet tai yra kontroliuojama prevencinė medžioklė. Naudojamos ne lazdos ar vėzdai, o šaunamieji ginklai. Medžiojant laikomasi griežtų taisyklių ir gamtos išteklių valdymas būtų netinkamas, jeigu nušovus gyvūną nebūtų leista jo panaudoti. Dabar pasiūlytas kompromisas yra geresnis už pradinį pasiūlymą. Vis dėlto man neduoda ramybės tai, kaip galima interpretuoti tam tikras teisės akto dalis, ir tai, kad jis turės neigiamų pasekmių Švedijai ir mūsų Šiaurės Europos kaimynėms. Tikėkimės, kad aš klystu.

Jan Cremers (PSE). – (NL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, visų pirma norėčiau padėkoti pranešėjai už jos sunkų darbą. Džiaugiuosi, kad po to, kai 2006 m. Europos Parlamentas paragino įvesti ES draudimą produktams iš ruonių – tai paminėjo A. McCarthy – dabar pasiektas kompromisas su Taryba, kuriame deramai atsižvelgta į Europos Parlamento norus.

Per komercinę ruonių medžioklę kasmet nužudoma apie 900 000 ruonių. Tokia mirtis yra ne tik siaubinga, bet ir visiškai beprasmiška. Europos Parlamento socialistų frakcija nuo pat pradžių manė, kad Komisijos pasiūlymas nėra pakankamai griežtas. Būtų buvę neįmanoma kontroliuoti gausių išlygų, nes kasmet vyksta didelio masto medžioklės, trunkančios 10 dienų. Trūksta kontrolės priemonių, be to, dažnai atitinkamos vyriausybės nėra suinteresuotos kontrole.

Mūsų grupės nuomone, per derybas buvo būtina kiek įmanoma sumažinti išimčių, todėl aš džiaugiuosi pasiektu rezultatu – prekybos draudimu, kuris iš esmės leido įgyvendinti šį tikslą. PSE frakcija taip pat mano, kad svarbu kiek įmanoma mažiau kištis į tradicinius vietos gyventojų pragyvenimo šaltinius. Inuitams ir kitiems vietos gyventojams taikomos išimtys atitinka mūsų frakcijos požiūrį.

Nors mes negalime įpareigoti ES nepriklausančių šalių sustabdyti ruonių medžioklę, tikimės, kad prekyba produktais iš ruonių bus daug mažiau pelninga, medžioklė sumažės savaime ir, tikėkimės, per tam tikrą laiką bus visiškai nutraukta. Taigi, aš džiaugiuosi pasiektu rezultatu.

Peter Šťastný (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, šis galutinis pasiūlymas dėl ruonių medžioklės yra visiškai nepriimtinas, nes jame šiurkščiai kišamasi į kitų šalių reikalus. Bet šios šalys elgiasi pagal taisykles ir siekia valdyti gamtos išteklius bei sukurti darbo vietas savo žmonėms.

Šis pasiūlymas griauja žmonių gyvenimus ir jų bendruomenes labiausiai nutolusiuose regionuose. Jis naikina verslo galimybes abiejose Atlanto pusėse ir labai kenkia santykiams su svarbiais strateginiais pasaulio ir prekybos partneriais. Be to, šis pasiūlymas pažeidžia PPO taisykles.

Mūsų kaip EP narių pareiga yra ginti žmones ir sudaryti sąlygas užimtumui. Šiuo draudimu mes nusižengiame abiem šiems principams. Draudimo įvedimas ruoniams, kurių yra per daug, yra beprotybė ir visiškas mūsų vertybių ignoravimas. Sakau visiems EP nariams: prašau, sustabdykite šitą nesąmonę ir balsuokite prieš pasiūlymą.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Gerb. pirmininke, aš labai džiaugiuosi, kad mes pagaliau pasiekėme savo tikslą. Pradžioje daugelis sakė, kad tai neįmanoma, kad to negalima padaryti. Bet tai buvo įmanoma padaryti. Dabar mes palaikome Kanados piliečius, kurie nebenori jausti gėdos dėl savo šalies elgesio ant ledo lyčių.

Trisdešimt metų mes siekėme kontroliuoti ir reguliuoti šią medžioklę. To nepavyko pasiekti nei Norvegijoje, nei Kanadoje. Ant ledo taisyklių nėra laikomasi. Atėjo laikas atsisakyti minties, kad šias pramonines komercines žudynes galima padaryti žmoniškomis.

Už šios dienos sprendimą turime padėkoti nevyriausybėms organizacijoms ir daugumai Europos piliečių, kurie nori, kad draudimas būtų įvestas. Tai yra sveiko proto pergalė, tai yra žmoniškumo ir demokratijos pergalė, pagaliau tai yra ruonių pergalė, nes jiems bus leista užaugti ir jie nebus mušami ir žudomi dėl žmonių tuštybės. Noriu padėkoti visiems EP nariams, kurie leido pasiekti šį tikslą.

Christian Rovsing (PPE-DE). - (DA) Gerb. pirmininke, norėčiau pasakyti, kad man šie veiksmai atrodo neteisingi. Kalbu dabar tik Grenlandijos, kuri yra Danijos Karalystės dalis, vardu. Toli šiaurėje įsikūrusios kelios nedidelės nutolusios gyvenvietės. Jose gyvena tik 10–20 žmonių, kurių pragyvenimo šaltinis yra ruonių medžioklė. Jeigu atimsime iš jų pragyvenimo šaltinį, jie neturės jokių galimybių išgyventi. Mes taip pat negalėsime rasti jiems naujų darbo vietų. Nuo kitų gyvenviečių juos skiria šimtai kilometrų, todėl mes turime būti dėkingi jiems už tai, kad jie yra ten, nes leidžia mums išsaugoti Grenlandiją Danijos Karalystės sudėtyje.

Grenlandijos gyventojai šaudo ruonius. Kam tai nepatinka? Niekam! Nenušovus tam tikro skaičiaus ruonių, nebus žuvies. Taigi, tai, kas sprendžiama čia, yra Grenlandijos tragedija. Šis klausimas nebuvo plačiai apsvarstytas, neatsižvelgta ir į neturtingus žmones, iš kurių bus atimtas pragyvenimo šaltinis nepasiūlius nieko, kas galėtų jį pakeisti. Nedera taip elgtis su neturtingais žmonėmis.

Caroline Lucas (Verts/ALE). – Gerb. pirmininke, esu viena pirminės deklaracijos, kuri buvo parengta prieš trejus metus ir kurioje paraginta įvesti šį draudimą, autorių ir norėčiau padėkoti visiems, kurie prisidėjo, kad būtų pateiktas šis pasiūlymo projektas. Deklaraciją pasirašė 425 EP nariai ir tai puikiai atspindi ne tik EP narių, bet ir mūsų rinkėjų poziciją šiuo klausimu.

Kasmet per komercines ruonių žudynes pasaulyje nužudoma beveik milijonas ruonių. Rytoj balsuodami dėl šio paketo mes prisidėsime prie to, kad neliktų šio vieno bjauriausio žiauraus elgesio su gyvūnais pavyzdžių.

Labai džiaugiuosi, kad kompromisai, pvz., pasiūlyta ženklinimo sistema, buvo griežtai atmesti, todėl mes galėsime visiškai pateisinti milijonų Europos piliečių lūkesčius.

Balsavimas „už“ bus balsavimas už žiauraus elgesio nutraukimą. Jis taip pat bus balsavimas ir pergalė visų, kuriems atsakymas „ne“ buvo nepriimtinas. Aš gerai prisimenu, kad daugelyje susitikimų su Komisijos pareigūnais mums buvo sakoma, kad visiškas draudimas neįmanomas. Vis dėlto tai rodo, kad sutelkus pakankamą politinę valią – ir aš esu dėkinga NVO, padėjusioms ją sutelkti – neįmanomi dalykai tampa įmanomais, ir aš džiaugiuosi, kai taip atsitinka.

Avril Doyle (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, šios diskusijos buvo sunkios ir emocingos, dažnai pasiduota jausmams. Aš puikiai suprantu, ką norėjo pasakyti kolega Ch. Rovsing, kalbėjęs susijusių bendruomenių vardu, bet rytoj aš pritarsiu kompromisui. Vis dėlto aš norėčiau sulaukti Komisijos nario patikinimo. Galbūt aš galėčiau tiesiogiai paklausti Komisijos nario?

Komisijos nary, jeigu kompromisui rytoj bus pritarta, ar galėtume mane patikinti, kad ruonių audinius bus galima naudoti medicininiuose tyrimuose arba protezavimo tikslais, kaip tai yra daroma kai kuriose pasaulio šalyse? Pvz., pasiekta didelės pažangos gelbstint širdies ligomis sergančiųjų gyvybę ir užtikrinant jų gyvenimo kokybę naudojant grenlandinių ruonių aortinius, plaučių ir perikardinius audinius ir laikantis prielaidos, kad jų medžioklė yra tvari ir jie nėra žiauriai nužudomi. Norėčiau patikinimo dėl šio kompromiso poveikio atliekamiems medicininiams tyrimams ir produktų iš ruonių naudojimui protezavimo tikslais.

Marios Matsakis (ALDE). – Gerb. pirmininke, aš taip pat pritarsiu kompromisui, bet aš nesu visiškai įsitikinęs, kad elgiamės teisingai, nes keliami ne ruonių žudymo arba jų išlikimo klausimai – juos mes išsiaiškinome.

Problema yra, ar jie žudomi humaniškai, ar ne. Kasdieniniame gyvenime mes džiaugiamės, galėdami nužudyti šimtus tūkstančių gyvūnų, kad juos suvalgytume arba jų produktus panaudotume kitaip. Mes esame patenkinti, kai po ilgo kankinimosi ant kabliuko arba tinkluose miršta žuvis ir dėl to nesiskundžiame. Tai kodėl skundžiamės dėl ruonių?

Nes jie yra gražūs gyvūnai ir matyti, kaip liejasi jų kraujas ant balto ledo nėra labai malonu. Taigi, ar balsuodami ir priimdami sprendimą šiuo klausimu mes vadovaujamės savo širdimi ar protu? Man tiesiog įdomu.

Stavros Dimas, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti visiems, pasisakiusiems per šio vakaro diskusijas, už jų indėlį. Aš labai džiaugiuosi, kad turime galimybę pasiekti susitarimą dėl šio labai sunkaus klausimo per pirmąjį svarstymą.

Prieš beveik porą metų Europos Parlamentui iškėlus šį klausimą Komisija atliko išsamų parengiamąjį darbą, kad suprastų padėtį ir supažindintų su ja visuomenę. Svarbiausia rengiant šį teisės akto projektą buvo mūsų pareiga visapusiškai atsižvelgti į Europos Sąjungos piliečių lūkesčius, taip pat į būtinybę suderinti vidaus rinką.

Įsigaliojus reglamentui Europos Sąjungos piliečiai galės būti tikri, kad Europos Sąjungos rinkoje neliks produktų iš ruonių, sumedžiotų per komercines medžiokles.

Inuitams taikoma išimtis užtikrins, kad reglamentas nepakenktų inuitų ir kitų vietinių bendruomenių, užsiimančių tradicine ruonių medžiokle, interesams.

A. Doyle iškeltas klausimas bus sprendžiamas rengiant įgyvendinimo priemones.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad aš tikiu, jog priimdami šį reglamentą mes prisidėsime prie geresnio informuotumo ir aukštų gyvūnų gerovės standartų išlaikymo Europos Sąjungoje.

Todėl norėčiau dar kartą atkreipti dėmesį į tai, kad susitarimas šiuo Europos Sąjungos piliečiams labai svarbiu klausimu būtų pasiektas per pirmąjį svarstymą. Todėl raginu pritarti visam kompromisiniam paketui be pakeitimų, kad būtų užtikrintas susitarimas per pirmąjį svarstymą.

Dar kartą norėčiau padėkoti pranešėjai D. Wallis, F. Brepoels ir visiems prisidėjusiems rengiant kompromisinį susitarimą.

Diana Wallis, *pranešėja*. – Gerb. pirmininke, manau, kad šio vakaro diskusijos parodė, kokia sudėtinga ši problema, todėl labai džiugu, kad mums pavyko pasiekti tam tikrą kompromisą. Kompromisą, kuriuo kažkas arba visi bus šiek tiek nusivylę.

Norėjau pabrėžti, ko siekėme per derybas: sprendėme tai, kas spręstina vidaus rinkoje, t.y. prekybos klausimą. Medžioklės – medžioklės trečiojoje šalyje – klausimo čia negalime spręsti. Buvo sunku, daugeliui mūsų iki šiol kyla klausimas, kaip viskas bus įgyvendinama, todėl dėkoju jums, Komisijos nary, kad įtikinote nenuogąstauti dėl to, kaip bus sprendžiamas vietinių bendruomenių likimas: tai bus kažkas, kas svarbu daugeliui, ir kažkas, ką mes atidžiai turėsime stebėti.

Manau, daugeliui iš mūsų vis dar kyla klausimas dėl teisėtumo – apie jį daug kalbėta PPO lygmeniu arba remiantis mūsų vidaus rinkos taisyklėmis. Šią akimirką norėčiau padėkoti visų trijų institucijų teisininkams, padėjusiems pasiekti šiandieninį rezultatą. Spėju, kad jiems dar teks padirbėti, bet, kaip minėjau, palikime tai ateičiai.

Taigi, rytoj sužinosime, ką lems balsavimas. Manau, kad mes turėtume pritarti šiam kompromisui, kuriame atsižvelgta į pirminę rašytinę deklaraciją ir į Europos piliečių poziciją. Tikiuosi, kad jie nenusivils pamatę, kad jis vienaip ar kitaip pažeidžia kitur gyvenančiųjų teises. Tai man visada kėlė didžiausią nerimą, todėl aš tikiuosi, kad jūs, Komisijos nary, imsitės visų priemonių toms mažoms ir trapioms bendruomenėms apsaugoti.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2009 m. gegužės 5 d., antradienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Filip Kaczmarek (PPE-DE), *raštu*. – (PL) Ponios ir ponai, aš pritariu D. Wallis pranešimui. Pritariu reglamento projektui, dėl kurio susitarta su valstybėmis narėmis ir kurio pagrindu bus įvestas draudimas prekiauti produktais iš ruonių. Manau, kad išimties turėtų būti taikomos tik tada, kai bus įvykdytos ruonių medžioklės metodams keliamos sąlygos. Neturėtume uždrausti tradicinių inuitų bendruomenių medžioklių.

Įsigaliojus reglamentui produktų iš ruonių prekybai bus taikomos vienodos sąlygos visoje ES. Reglamentą parėmė daugelis ES piliečių, kuriems rūpi gyvūnų gerovė. Mes visi žinome, kad ruonių žudynėse naudojami metodai, kurie gyvūnams – žinduoliams, gebantiems jausti – sukelia didelį skausmą ir kančią. Dabar mes turime galimybę nutraukti šias kančias. Padarykime tai. Įvedus draudimą bendrojoje rinkoje nebeliks iš ruonių mėsos, taukų ir odos pagamintų produktų, pvz., rankinių, batų, kepurų ir pirštinių. Nebus leidžiama reklamuoti kai kurių iš ruonių pagamintų farmacijos produktų, pvz., maisto papildų. Labai jums ačiū.

Lasse Lehtinen (PSE), raštu. – (FI) Suprantama, kad prieš rinkimus ES turėtų pasistengti parodyti gerą valią savo piliečiams, bet šį kartą Komisija žengė rizikingą žingsnį. Europai pabandžius uždrausti arba apriboti kitų demokratišų šalių tradicijas gera valia vėliau gali atsigręžti prieš ją pačią. Laukiu dienos, kai Jungtinės Amerikos Valstijos arba Australija suvoks faktą, kad Ispanijoje vyksta bulių kautynės, o Suomijoje medžiojami elniai.

Kiekvienais metais Suomijoje žvejai sugauna kelis šimtus ruonių, nes jų populiacija išaugo ir greitai kels grėsmę žuvų ištekliais Baltijos jūroje. Su Taryba pasiektas kompromisas, kad žvejai galėtų tęsti šią veiklą, jeigu ja nebus siekiama gauti naudos. Laikauosi principo nepritari teisės aktams, kurių laikymosi neįmanoma kontroliuoti, bet pasiektas kompromisas yra geresnis už Komiteto balsavimo rezultatus.

22. Mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsauga (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – N. Paristo pranešimas (A6-0240/2009) Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsaugos (KOM(2008)0543 – C6-0391/2008 – 2008/0211(COD)).

Neil Parish, pranešėjas. – Gerb. pirmininke, visų pirma norėčiau padėkoti visiems pagalbiniais pranešėjams, kurie buvo pasiruošę dirbti su manimi šiuo labai techniniu ir sunkiu klausimu. Dirbdami kartu mes sugebėjome parengti, mano nuomone, gerą kompromisą. Taip pat norėčiau padėkoti Komisijai už bendradarbiavimą, tikėdamasis ateityje toliau dirbti su ja šiuo klausimu. Taip pat norėčiau padėkoti P. Baragiolai iš AGRI sekretoriato ir savo patarėjui D. Daltonui.

Gyvūnų bandymai yra labai prieštaringa sritis, kurioje susiduriama su moralės dilema. Ar galima atlikti bandymus su gyvūnais siekiant potencialiai išgelbėti žmonių gyvybes? Aš manau, kad galima, jeigu bandymus galima tinkamai pagrįsti mokslo ir etikos požiūriu.

Vis dėlto privalome imtis visų priemonių ir sumažinti atliekamų bandymų skaičių bei gyvūnams sukeliamas kančias. Komisijos ataskaita buvo gera pradžia. Ji parodė Komisijos pasiryžimą siekti, kad, kai įmanoma, būtų atsisakyta bandymų su gyvūnais. Vis dėlto daugelyje sričių Komisijos pasiūlymas buvo neaiškus ir galėjo turėti priešingą poveikį.

Sunkumo klasifikacijų apibrėžimo nebuvimas buvo akį rėžiantis pasiūlymo trūkumas. Tiesą sakant, Komisija prašė Parlamento įvertinti klasifikacijoms taikomas taisykles nežinodama, kokios tos klasifikacijos yra. Be to, kai kurios nuostatos, ypač rekomendacijos dėl pakartotinio gyvūnų panaudojimo ir dėl pasiūlymo naudoti tik F2 primatus (antros kartos primatus), tikėtinai reiškia, kad turės būti panaudota dar daugiau gyvūnų.

Dėl F2 primatų nebuvo atliktas joks įgyvendinamumo tyrimas, kuris būtų parodęs, ar įmanoma įgyvendinti tai, ką siūlo Komisija. Jos poveikio vertinime atsižvelgiama tik į skaičius, nekreipiant dėmesio į poveikį gerovei. Todėl Parlamentas turėjo skubiai pakeisti pasiūlymą – ne susilpninti jį, bet aiškiai parodyti, kada turėtų būti leidžiama atlikti bandymus su gyvūnais ir kokiomis sąlygomis.

Manau, kad AGRI komiteto pranešime pavyko suderinti siekį užtikrinti, kad moksliniai tyrimai ES būtų tęsiami, ir siekį pagerinti gyvūnų gerovės sąlygas. Gyvūnų gerovės požiūriu tai yra žingsnis į priekį. Kalbama apie alternatyvių metodų skatinimą prisiimant finansinius įsipareigojimus, didesnę dėmesį trims R principams ir ECVAM vaidmens stiprinimą.

Be to, aš taip pat pasiūliau reguliarių bandymų su primatais vertinimą, kad būtų nustatyta, kurie bandymai nėra reikalingi, ir jų atsisakyta.

Tai taip pat yra žingsnis į priekį medicininių mokslinių tyrimų srityje. Bus atnaujinti dabartiniai pasenę teisės aktai ir leidžiama tęsti moksliskai ir etiškai pagrįstus medicininius mokslinius tyrimus. Manau, kad tai ypač svarbu. Mes taip pat norime, kad sumažėtų bandymų su gyvūnais skaičius. Vis dėlto Europos piliečiai pagrįstai reikalauja geresnių ir veiksmingesnių vaistų.

Patikimi Europos moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra yra būtina. Vakcinų nuo poliomielito, raudonukės, hepatito B, difterijos, tymų, kiaulytės ir meningito, ŽIV kombinuotos terapijos vaistai, vaistai, skirti astmai kontroliuoti, gilioji smegenų stimuliacija sergant Parkinsono liga ir neišnešiotų naujagimių gyvybės palaikymo sistemos buvo tobulinamos atliekant bandymus su gyvūnais, ypač su primatais. Tai padėjo išgelbėti milijonų žmonių gyvybes arba pagerinti jų gyvenimo kokybę.

Kol nebus alternatyvių metodų, manau, būtų netikslinga uždrausti tokius bandymus nei tiesiogiai, nei netiesiogiai netinkamai parengus teisės aktus. Ši direktyva taps pagrindu siekiant užtikrinti, kad bandymų su gyvūnais būtų atsisakyta atsiradus alternatyviems metodams. Ji labai padidins alternatyvų paiešką ir įpareigos mus siekti, kad kada nors bandymų su gyvūnais būtų atsisakyta visiškai. AGRI komitete pasiektas geras kompromisas. Vis dėlto atrodo, kad liberalų frakcija siekia sugriauti šį susitarimą. Norėčiau paraginti juos nebalsuoti prieš šį pranešimą, nes gyvūnų gerovė vėl būtų tokia, kaip prieš kelerius metus, ir tokie jų veiksmai būtų labai neteisingi.

Stavros Dimas, *Komisijos narys. – (EL)* Gerb. pirmininke, džiaugiuosi, kad šįvakar vyksta diskusijos dėl pasiūlymo vėl svarstyti direktyvą dėl mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsaugos. Norėčiau padėkoti pranešėjui N. Parishui ir trimis pranešimą išnagrinėjusiems Parlamento komitetams už jų pastangas ir pastabas. Esu įsitikinęs, kad tolesnis dialogas bus konstruktyvus.

Daugelis valstybių narių seniai priėmė nacionalinius teisės aktus dėl mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsaugos, todėl apsaugos lygis Europoje skiriasi. Iš naujo svarstant direktyvą bus suderintas apsaugos lygis Bendrijoje ir užtikrintas sklandus vidaus rinkos veikimas. Komisijos tikslas – patobulinti Europos Sąjungos teisės aktus, skirtus bandymams su gyvūnais. Be to, bus sumažintas bandymuose naudojamų gyvūnų skaičius ir užtikrinta tinkama tokių gyvūnų priežiūra bei elgesys su jais, kaip nurodyta prie Europos bendrijos steigimo sutarties pridėtame protokole dėl gyvūnų apsaugos ir gerovės.

Mes siekiame, kad po direktyvos svarstymo būtų užtikrinta daug didesnė bandymuose naudojamų gyvūnų gerovė Europos Sąjungoje. Gyvūnų gerovės reikalavimai yra oficialiai įtraukti į Europos Sąjungos sutartį ir jų turi būti laikomasi formuojant politikos kryptis tokiuose sektoriuose kaip vidaus rinka. Pasiūlymas buvo rengiamas dalyvaujant bandymų su gyvūnais sektoriaus specialistams ir ekspertams, mokslo bendruomenei, tiesiogiai susijusios pramonės atstovams ir piliečiams, laikantis skaidrių procedūrų ir netaikant išimčių. Pasiūlymas taip pat remiasi pagrįstu poveikio vertinimu. Be to, svarų indėlį į šį procesą įnešė daug mokslo agentūrų. Rengiant pasiūlymą buvo atlikta sąnaudų ir galimos naudos, jei bus imtasi veiksmų arba jų nesiimta, analizė. Pasiūlyme užtikrinta reikalinga pusiausvyra – viena vertus, jis skatina konkurencingumą ir mokslinius tyrimus Europoje, kita vertus, jame visapusiškai atsižvelgta į gyvūnų gerovės reikalavimus. Komisija atidžiai išanalizavo įvairių pusių išsakytą susirūpinimą, kad šis pasiūlymas išstums Europos mokslinius tyrimus iš Europos dėl tikėtinai administravimo naštos arba sąnaudų, susijusių su specifiniais gyvūnų gerovės reikalavimais. Vis dėlto, nėra jokių įrodymų, kad galimas toks nutekėjimas į ES nepriklausančias šalis. Kai kurie mūsų pasiūlyme pateikti gerovės standartai ir daugelis griežtesnių licencijavimo procedūrų jau yra taikomos valstybėse narėse, kurios yra mokslinių tyrimų lyderės pasaulyje. Be to, mūsų pasiūlyme yra nuostata dėl priemonių, skirtų sumažinti administravimo naštą. Tiesą sakant, nėra jokių prieštaravimų tarp griežtų gyvūnų gerovės standartų patvirtinimo ir aukšto lygio mokslinių tyrimų skatinimo. Priešingai, šie du dalykai yra tarpusavyje susiję.

Remiantis Komisijos pasiūlymu, išduodant leidimus atlikti mokslinius tyrimus su gyvūnais, nepradusiais sąmonės, bus rengiamas nepriklausomas etinis vertinimas. Taip bus įgyvendinti atkūrimo, apribojimo ir geresnio gyvūnų naudojimo principai. Šios nuostatos yra pagrindinis svarstymo tikslas. Savo tikslų neįgyvendinsime, jeigu leidimų išdavimą moksliniams tyrimams pakeisime tyliais susitarimais arba jeigu leisime etinį vertinimą atlikti tiems, kurie yra tiesiogiai suinteresuoti moksliniu projektu.

Komisija siekia išvengti kišimosi į įgyvendinamus mokslo projektus bei sumažinti administravimo naštą. Todėl ji leidžia lanksčiai taikyti direktyvą ir skatina naudoti esamą valstybių narių infrastruktūrą, kai tai įmanoma.

Ponios ir ponai, pataisytas pasiūlymas atkurs sklandų vidaus rinkos veikimą, pagerins gyvūnų gerovės standartus ir paskatins mokslinius tyrimus. Esamus teisės aktus būtina skubiai patobulinti, ir to siekiama šiuo Komisijos pasiūlymu.

Marios Matsakis, *Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonės referentas. – Gerb. pirmininke*, bandymai su gyvūnais atliekant žmonių ir gyvūnų sveikatos mokslinius tyrimus yra neišvengiama šių laikų blogybė. Esu įsitikinęs, kad nė vienas tikras mokslininkas nesidžiaugia atlikdamas bandymus su gyvūnais arba atlieka juos tada, kai yra kitų būdų. Tokie moksliniai tyrimai visada turi būti kiek įmanoma humaniškesnis.

Svarstoma direktyva – mano nuomone, teisingai – siekiama ryžtingai pagerinti padėtį. Pažymėtinos sritys yra etinio vertinimo principai, leidimų išdavimas, didesnės nacionalinės patikros ir didesnis skaidrumas. Svarbu pažymėti, kad mokslo ir politikos pasaulio tikslas visada turėtų būti palaipsniui atsisakyti gyvūnų naudojimo moksliniuose tyrimuose atsiradus alternatyviems ir veiksmingiems metodams, nereikalaujantiems bandymų su gyvūnais.

Esko Seppänen, *Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonės referentas*. – (FI) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimas yra kompromisas, kuriame atsižvelgta į suinteresuotų šalių nuomones. Komisijos pasiūlymas buvo pakeistas taip, kaip siūlė ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas.

Bandymai su gyvūnais turi būti atliekami, nes nėra kitų būdų kurti vaistus ir vakcinas. Mes esame įpareigoti užtikrinti, kad ES piliečius susirgus paguostų tikėjimas, kad vaistai, reikalingi jiems gydyti, taip pat kuriami Europoje.

Vis dėlto, atliekantys bandymus su gyvūnais yra įpareigoti gerai su jais elgtis ir sukelti jiems kiek įmanoma mažiau skausmo. Direktyva yra aiškus žingsnis į priekį gyvūnų gerovės srityje, o daugelis Žemės ūkio komiteto pateiktų pakeitimų sutampa arba yra panašūs į tuos, kuriuos pasiūlė Pramonės komitetas. Todėl Žemės ūkio komiteto pranešimui turėtų būti pritarta kiek įmanoma mažiau jį pakeitus.

Elisabeth Jeggle, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, bandymų su gyvūnais direktyva remiasi trijų R principu. Mūsų tikslas yra pakeisti, sumažinti ir pagerinti bandymų su gyvūnais sąlygas. Siekdami šio tikslo turime vystyti ir skatinti alternatyvius metodus. Trečia, turime rasti kompromisą tarp gyvūnų gerovės ir mokslinių tyrimų, pagrindinį dėmesį skirdami žmonių sveikatai. Komisijos nary, jūs taip pat pabrėžėte, kad turėtume įvesti vienodus standartus visose valstybėse narėse.

Dabartinis teisės akto pasiūlymas remiasi Bendrijos veiksmų planu dėl gyvūnų apsaugos ir gerovės ir gyvūnų sveikatos strategija. Mes norime užtikrinti aukštą apsaugos lygį ir aukštus standartus Europos Sąjungoje ir visame pasaulyje. Vis dėlto, jeigu būtų visiškai atsisakyta bandymų su gyvūnais nesant kitų metodų, kurie juos pakeistų, Europos Sąjungoje būtų neįmanoma atlikti daugumos tyrimų, kurie remiasi bandymais su gyvūnais. Mokslo projektai būtų perkelti į užsienį, mes prarastume dabar turimą labai didelį žinių bagažą ir taptume visiškai priklausomi nuo kitų šalių. Todėl svarbu rasti kompromisą ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas jį pateikė. Reikia pripažinti, kad rasti teisingą sprendimą nėra lengva, bet sergantiems žmonėms tai gali reikšti išsigelbėjimą.

Kovo 31 d. balsavimas Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitete patenkina šiuo poreikius. Privalome pritarti kompromisui, kurį palaikė 72 proc. komiteto narių. Todėl aš raginu visus EP narius atmesti radikalesnius pakeitimus, kurie buvo pateikti, ir balsuoti už pakeitimus, kuriuos pateikė Europos Parlamento Europos liaudies partijos (kriščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija ir socialistų frakcija.

Norėčiau nuoširdžiai padėkoti ne tik pranešėjui, bet taip pat daugeliui savo EP kolegų.

PIRMININKAVO: Edward McMILLAN-SCOTT

Pirmininko pavaduotojas

Roselyne Lefrançois, *PSE frakcijos vardu*. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, visų pirma, norėčiau padėkoti pranešėjui N. Parishui už kokybišką darbą ir dėmesį, kurį jis skyrė bendradarbiavimui su pagalbiniais pranešėjais.

Prieš pirmojo svarstymo balsavimą, kurs vyks rytoj norėčiau apžvelgti pagrindinius pranešimo aspektus. Šis klausimas yra labai svarbus, nes plačioji visuomenė neigiamai vertina bandymus su gyvūnais. Ir aš, ir jūs per pastarąsias kelias savaites gavome daug susirūpinusių piliečių laiškų.

Vis dėlto, nors esame įpareigoti pasiūlyti tekstą, kuriame būtų atsižvelgta į visuomenės nuogąstavimus, mes negalime nepaisyti mokslininkų interesų. Privalau pabrėžti faktą, kad mes negalime pamiršti, kad mokslo darbuotojai yra ne tik teisėti šios viešosios nuomonės atstovai, bet, svarbiausia, žmonės, kurių vaidmuo mūsų visuomenėje yra ypač svarbus.

Jūs tikriausiai žinote, kad per pastaruosius 20 metų mokslo tikslais naudojamų gyvūnų skaičius neišaugo, nors mokslo publikacijų skaičius biomedicinos tyrimų srityje kas porą metų padvigubėdavo. Siekdama geriau suprasti, kokių sunkumų gali sukelti direktyvos persvarstymas, susitikau su daugeliu suinteresuotų subjektų, atstovaujančių skirtingoms nuomonėms šiuo klausimu.

Mano nuomone, pradiniame Europos Komisijos pasiūlytame tekste nutolta nuo pagrindinio gyvūnų naudojimo tikslo – siekti mokslinių tyrimų pažangos. Todėl buvo būtina į diskusijas sugrąžinti pagrindinį žmonių sveikatos klausimą.

Akivaizdu, kad būtina keisti nuostatas dėl bandymų su gyvūnais, vis dėlto, Europos moksliniai tyrimai neturėtų nukentėti nuo neigiamų šio naujo teisės akto pasekmių. Todėl aš laikiausi strategijos, kurią perėmė ir pranešėjas, pirtvarkyti šį pasiūlymą taip, kad mokslo darbuotojai nenukentėtų.

Remdamasi Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pranešimu aš manau, kad mes galime parengti nuoseklų ir priimtina tekstą, kuris sulauktų plačios Parlamento paramos.

Jorgo Chatzimarkakis, ALDE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, M. Gandhi yra pasakęs, kad „tautos didybę ir jos moralinę pažangą galima vertinti pagal tai, kaip ji elgiasi su gyvūnais.“ Laboratorinių gyvūnų gerovė yra svarbus ir subtilus klausimas, kurį daugelis linkę ignoruoti. Vis dėlto, tai yra labai delikati tema, ypač kalbant apie mokslinius tyrimus, kuriuose naudojamos beždžionės, ypač stambiosios jų rūšys. Visuomenės reakcija rodo, kad tai yra aktuali tema.

Komisijai buvo daromas didelis spaudimas. Ypač norėčiau padėkoti Komisijos nariui S. Dimasui. Juos atlikote puikų parengiamąjį darbą ir pateikėte svarbius pasiūlymus, kaip pagerinti laboratorinių gyvūnų gerovę, pvz., išankstinį leidimų išdavimą ir tolesnę visų bandymų patikrą. Buvo išplėsta direktyvos taikymo apimtis į ją įtraukiant visas gyvūnų rūšis, ne tik žinduolius. Komisija taip pat veiksmingai išsprendė labai prieštaringą klausimą dėl bandymų su nežmoginiais primatais. Šie bandymai leistini tik tiriant grėsmę gyvybei sukeliančias ligas ir smegenų ligas.

Deja, daugelis Komisijos pasiūlymo detalių buvo pakeistos per balsavimus komitetuose. Pvz., mano minėti standartai per balsavimą Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitete buvo pakeisti iš pagrindų. Tarkime, remiantis balsavimu Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitete, leidimas atlikti bandymus bus suteiktas automatiškai, jeigu jis oficialiai nebus išduotas per 60 dienų. Tokia padėtis Europoje nepateisinama.

Todėl raginu kolegas EP narius rytoj ne tik vadovautis balsavimo gairėmis, bet ir atidžiai perskaityti tai, dėl ko bus balsuojama. Esu dėkingas, kad pranešėjas yra pasiruošęs paskutinę minutę rasti kompromisą. Džiaugiuosi, kad N. Parish rytoj ketina pateikti žodinį pakeitimą siekdamas užtikrinti, kad taisyklės dėl leidimų išdavimo laikotarpio būtų aiškesnės.

Vis dėlto, tenka apgailestauti, kad nebuvo pritarta 15 straipsniui. 15 straipsnyje kai kurioms valstybėms narėms suteikiama galimybė toliau taikyti griežtesnius standartus, kaip, pvz., daroma Nyderlandai. Kodėl mes norime sumažinti standartus, kurie Nyderlanduose dabar labai aukšti? Mūsų bendras tikslas turėtų būti siekti pusiausvyros tarp aukšto gyvūnų gerovės lygio ir intensyvių mokslinių tyrimų. Daug kartų girdėjau triuškinamą argumentą, kad moksliniai tyrimai bus perkelti į užsienio šalis. Bet tai netiesa.

A. Šopenhaueris yra pasakęs, kad „bet kuris kvailas berniukas gali sutraiškyti vabalą, bet nė vienas pasaulio profesorius naujo vabalų negalės sukurti“. Mes turime apibrėžti vertybes, nes toks yra mūsų darbas.

Kartika Tamara Liotard, GUE/NGL frakcijos vardu. – (NL) Džiaugiuosi, kad Komisija ėmėsi iniciatyvos persvarstyti direktyvą dėl mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsaugos. Būtina sumažinti laboratorinių gyvūnų naudojimą ir kančias. Tai galima padaryti skatinant lygiaverčių arba veiksmingesnių mokslo metodų vystymą, per daug netrukdam medicininių produktų plėtrai.

Vis dėlto man susirūpinimą kelia keli pakeitimai, kuria gali labai susilpninti pasiūlymą. Neturėtume pamiršti pasiūlymo tikslo – apsaugoti laboratorinius gyvūnus, o ne verslo pajamas. Svarbiausia uždrausti procedūras, kurios patenka į „sunkių“ procedūrų kategoriją ir per kurias laboratoriniai gyvūnai tikėtina gali kęsti ilgai trunkantį skausmą. Šios procedūros yra neetiškos ir žiaurios.

Galiausiai, turėtų būti visiškai atsisakyta bandymų su nežmoginiais primatais ir tai turėtų būti padaryta greitai. 2007 m. Parlamentas priėmė deklaraciją šiuo klausimu ir aš manau, kad atėjo laikas žodžius paversti darbais.

Bastiaan Belder, IND/DEM frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, aukšti gyvūnų gerovės standartai rodo civilizuotumą ir pagarbą gyviams sutvėrimams. Jei įmanoma, turi būti naudojami ne bandymai su gyvūnais, o kiti metodai, nes mes norime, kad bandymų su gyvūnais būtų atliekama mažiau. Tai taip pat pasakytina apie procedūras, kurios sumažina gyvūnų kančias arba kurioms reikia mažiaus laboratorinių gyvūnų, nes mes norime, kad gyvūnai mažiau kentėtų.

Manau, kad pasiūlytas privalomas etinis vertinimas yra žingsnis pirmyn. Savime suprantama, kad šia direktyva nėra siekiama priversti valstybes narės kaip alternatyvą naudoti bandymus su žmogaus embrionais. Valstybės narės pačios turi priimti etišką sprendimą šiuo klausimu.

Komisijos galutinis tikslas yra visiškai atsisakyti bandymų su gyvūnais. Nors mes pritariame šiam tikslui, deja, turime susitaikyti su faktu, kad be bandymų su gyvūnais dabar negalime išsiversti, be to, negalime aiškiai pasakyti, kada tai įvyks. Būtų neapgalvota ir net pavojinga žmonių sveikatai nustatyti galutinį terminą, nuo kurio būtų uždrausti bandymai su gyvūnais. Šiuo klausimu sutinku su pranešėju.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, piliečiai ragina atlikti daugiau mokslinių tyrimų, ypač biomedicinos srityje, kad būtų rasti nauji dabar neišgydomų ligų gydymo būdai. Tai pasakytina apie visas neurodegeneracines ligas, pvz., Parkinsono arba Alzheimerio ligą.

Vis dėlto, mes žinome, kad kai kuriais atvejais kitos išeities nėra ir reikalingi bandymai su gyvūnais, ypač su nežmogiškais primatais. Šiuo atveju mes turime imtis visų priemonių, kad moksliniai tyrimai būtų atliekami Europoje ir mes galėtume užtikrinti maksimalią apsaugą. Jeigu per bandymą atsižvelgiama į gyvūno skausmą, galima garantuoti, kad šio bandymo rezultatai bus geri.

Taigi, leiskime atlikti mokslinius tyrimus ir, ypač, leiskime daryti bandymus su gyvūnais. Be to, pasistenkime užtikrinti, kad šie moksliniai tyrimai nebūtų atliekami už Europos ribų.

Luis Manuel Capoulas Santos (PSE). – (PT) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, vertinant vienašališkai gyvūnų naudojimas mokslo tikslais yra labai delikatus klausimas, sukeliantis prieštaravimus ir nesutaikomus jausmus. Neįmanoma nagrinėti šio klausimo paisant tik gyvūnų teisių ir interesų apsaugos. Taip pat neįmanoma nagrinėti šio klausimo paisant tik mokslo interesų arba remiantis logika, pagal kurią rezultatų turi būti siekiama mažiausiomis sąnaudomis.

Niekas negali būti abejingas kitų gyvū sutvėrimų kančioms, ypač kai kalbama apie mums labai artimus gyvūnus – primatus. Vis dėlto, mes dar jautriau reaguojame, kai susiduriame su žmonių kančiomis, kurias sukelia nelaimingi atsitikimai, karas arba ligos. Siekdami kovoti su skausmu mes turime leisti mokslui naudoti reikalingas priemones, įskaitant bandymus su jūrų kiaulytėmis.

Šiame pranešime siekiama pusiausvyros tarp prieštarų vertybių ir emocijų, su kuriomis mes susiduriame, jis taip pat rodo pastangas rasti kompromisą, ir tai daro Parlamentą ir labiausiai atsidavusius jo narius tauresnius. Todėl sveikinu visus, su kuriais per šias diskusijas bendravau daugiausiai – pranešėją N. Parishui, Europos Parlamento socialistų frakcijos pagalbinę pranešėją R. Lefrançois puikiai atlikus darbą ir pasiekus konsensusą tokiu sunkiu ir prieštaringu klausimu.

Mano politinė frakcija, PSE frakcija, balsuos už šį pranešimą ir už pakeitimus, kuriais siekėme jį dar labiau pagerinti tikėdami, kad padėsime sumažinti gyvūnų kančias neatsisakydami mokslo pažangos, kuri reikalinga žmonių sveikatai ir perspektyviems Europos moksliniams tyrimams užtikrinti.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, man taip pat kelia susirūpinimą laboratorinių gyvūnų patiriamos kančios, bet esu gydytoja ir žinau, kad turime padaryti viską, kad mūsų pacientai kiek įmanoma greičiau gautų reikalingas vakcinas ir vaistus, skirtus gydyti senas ir naujas ligas. Norėčiau padėkoti kolegoms EP nariams, kuriems pavyko rasti puikiai subalansuotą kompromisą, kuriame išsaugota pagarba etikos principams, taikomiems elgesiui su gyvūnais, ir sudarytos sąlygos toliau tęsti mokslo projektus. Ši direktyva visų pirma yra aiškus politinis ženklas, rodantis mūsų norą, kad mokslininkai ieškotų alternatyvių metodų naujų vaistų moksliniams tyrimams atlikti, siekdami sumažinti naudojamų gyvūnų ir su jais atliekamų bandymų skaičių, ir laikytųsi visų įmanomų etikos principų, kad būtų išvengta gyvūnų kančių. Norėčiau padėkoti visiems už šį rezultatą.

Caroline Lucas (Verts/ALE). – Negaliu slėpti fakto, kad šis pranešimas labai nuvylė tuos, kurie manė, kad pranešėjas, kuris buvo ir gyvūnų gerovės apsaugos grupės primininkas, savo pranešime galėjo kruopščiau atspindėti susirūpinimą gyvūnais.

Todėl svarbu, kad per balsavimą būtų priimti keli esminiai pakeitimai. Visų pirma, leidimų išdavimo tvarka turi būti taikoma ne tik sunkios ir vidutinio sunkumo kategorijos projektams, bet ir visiems likusiems projektams. Jeigu tai nebus užtikrinta, daugeliui skausmą ir kančias sukeliančių procedūrų nebus taikomas centralizuotai kontroliuojamas etinis vertinimas, todėl daugelis pasiūlyme numatytų priemonių gali būti neįgyvendinta.

Pritarus mūsų pakeitimams, daugiau pastangų vėl bus skiriama moksliniams tyrimams ir bandymų su gyvūnais, kurie yra ypač svarbūs fundamentiniuose ir medicininiuose tyrimuose, alternatyvoms. Dabar daugiausia pastangų skiriama reglamentuojamiems bandymams, nors jie sudaro tik 10 proc. visų bandymų su gyvūnais. Vardan gyvūnų ir žmonių sveikatos būtina kuo greičiau pradėti naudoti šiuolaikinius veiksmingus bandymus, kuriuose nenaudojami gyvūnai.

Stavros Dimas, *Komisijos narys.. – (EL)* Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti visiems pasisakiusiems už jų konstruktyvų indėlį į šio vakaro diskusijas. Norėčiau pateikti kelias trumpas pastabas dėl kai kurių pakeitimų. Komisija gali sutikti su daugeliu pakeitimų visiškai, iš dalies arba iš principo. Tai būtų pasiūlymai dėl duomenų, susijusių su įrenginiais ir asmenimis, kurie dirba su gyvūnais, didesnio konfidencialumo. Taip pat tai būtų pasiūlymai dėl reguliaraus nežmogiškų primatų naudojimo vertinimo Europos lygmeniu.

Buvo išreikštas susirūpinimas dėl sunkumo kriterijų. Norėčiau jus informuoti, kad prieš vasaros pertrauką Komisija sukvies ekspertų darbo grupę, kuri išnagrinės, kaip turėtų būti apibrėžti tinkami kriterijai, kurie būtų naudojami Europos Sąjungoje. Be abejo, po išsamių konsultacijų su tiesiogiai susijusiais subjektais turime išlaikyti pusiausvyrą tarp pramonės poreikių bei mokslinių tyrimų skatinimo ir gyvūnų gerovės. Todėl turi išlikti pagrindiniai šio pasiūlymo aspektai – nežmogiškų primatų naudojimo apribojimai, leidimų išdavimo tvarkos principas ir nepriklausomas visų mokslinių tyrimų etinis vertinimas. Trumpai pakartojant, Komisija gali sutikti su 83 iš 202 pakeitimų visiškai, iš dalies arba iš principo. Parlamento sekretoriui atsiųsiu sąrašą, kuriame bus pateiktos išsamios Komisijos pozicijos dėl pakeitimų.

Galiausiai, norėčiau pasakyti, kad be šio pasiūlymo, kuris yra labai svarbus ir kuriame privalome išlaikyti pusiausvyrą tarp poreikio įgyvendinti mokslinius tyrimus ir gerinti žmonių sveikatą ir poreikio naudoti metodus, kurie nebūtų žiaurūs gyvūnams, Komisija per visą laiką, kol buvau Komisijos narys, ėmėsi daugelio priemonių gyvūnams apsaugoti. Norėčiau priminti jums ankstesnes diskusijas dėl ruonių, radikalias priemones dėl banginių medžioklės ir reakciją į jas, problemas, susijusias su netausojančia medžiokle, ypač pavasarį, taip pat priemones, kurių pirmą kartą ėmėsi Komisija, su saugumo priemonėmis, kad būtų išvengta tokių atvejų.

Tiesą sakant, negaliu suprasti, ką bendro su šiuolaikine kultūra turi lapių medžioklė, bulių kautynės arba gaidžių pešynės.

Neil Parish, *pranešėjas. – Gerb. pirmininke*, norėčiau padėkoti EP nariams ir Komisijos nariui už jų nuomonę.

Mūsų siekis pervarstyti šį teisės aktą yra teisingas. Teisinga sumažinti, atsisakyti arba pagerinti bandymų su gyvūnais sąlygas. Elgiamės teisingai svarstydami šį klausimą. Pramonė ir gyvūnų gerovės apsaugos organizacijos mano, kad tai būtina.

Manau, šis klausimas yra ne tik politinis, bet ir moralinis, kurį turime išspręsti teisingai. Esu labai nusivylęs – jeigu jis būtų čia, pasakyčiau jam tai aiškiai – kad G. Watson asmeniškai užsipuolė mane mano paties regione, suteikdamas šiam klausimui labai politinį pobūdį. Labai dėl to gaila, nes galiausiai mums reikia pateikti protingą pasiūlymą.

Į šį pranešimą įdėta daug techninių žinių ir darbo. Šį pranešimo neruošėme atmetinai, į jį įdėta daug darbo, pasiekti geri kompromisai. Norėjau, kad prisidėtų visos suinteresuotos pusės ir būtų parengtas pranešimas, kuris būtų priimtinas Parlamentui, mokslui ir pramonei ir gyvūnų gerovės apsaugai. Raginu visus jam pritarti, nes nepritarus pranešimo priėmimas būtų atidėtas porai metų, o tai turėtų neigiamą poveikį pramonei ir gyvūnų gerovei. Todėl raginu visus EP narius jam pritarti.

Jeigu yra frakcijų, kurios nuspręš balsuoti prieš pranešimą, norėčiau pasakyti, kad, mano nuomone, tokiu atveju būtų atidėtas gero pasiūlymo priėmimas, pasiūlymo, kuris leis užtikrinti, kad Europos Sąjungoje būtų atliekami tyrimai, padėsiantys kontroliuoti ligas ir kurti naujus vaistus, ir sumažins naudojamų gyvūnų skaičių bei sustiprins ECVAM vaidmenį ieškant alternatyvių metodų. Todėl raginu visus narius pritarti pranešimui, nes ryte mums reikalingas tikrai geras rezultatas.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj, 2009 m. gegužės 5 d., antradienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Šarūnas Birutis (ALDE), *raštu. – (LT)* Ataskaitos projekte Komisija tvirtai pritaria požiūriui, kuriame labiau atsižvelgiama į gyvūnų gerovę juos naudojant moksliniuose eksperimentuose. Tai rodo Komisijos įsipareigojimą siekti galutinio tikslo – bandymų su gyvūnais panaikinimo.

Europos Sąjunga turėtų dėti pastangas šiam tikslui pasiekti. Europos Parlamentas aiškiai išdėstė savo įsitikinimą, kad, įgyvendinant galutinį gyvūnų nebenaudojimo moksliniuose eksperimentuose tikslą, reikėtų nuveikti kur kas daugiau.

Tačiau šiuo metu dar negalime visiškai atsisakyti bandymų su gyvūnais, nors tai ir yra galutinis mūsų tikslas. Vis dar išlieka didelių spragų plėtojant alternatyvius metodus, kuriuose neatliekami bandymai su gyvūnais. Esant tokiai padėčiai, būtų neišmintinga ir netgi pražūtinga žmogaus sveikatai nustatyti datą, nuo kurios nebeleidžiama atlikti bandymų su gyvūnais ar kai kuriomis jų kategorijomis, pavyzdžiui nežmogiškais primatais. Šį požiūrį patvirtina ir visuomenės nuomonės apklausų rezultatai ar juos mes negalime neatsižvelgti.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), raštu. – (RO) Pirmiausia norėčiau pasveikinti Europos Komisiją, pateikusią pasiūlymą vėl svarstyti Direktyvą 86/609/EEB, bet apgailestauju, kad pranešėjas nepateikė ambicingesnių tikslų.

Manau, kad mes turėtume daugiau investuoti į tyrimus, skirtus ieškoti alternatyvų gyvūnų naudojimui mokslo tikslais. Privalome įpareigoti laboratorijas kuo mažiau naudoti gyvūnus, ypač paimtus iš gamtos, moksliniuose eksperimentuose.

Aš griežtai nepritariu nežmogiškų primatų naudojimui biomedicinoje tyrimuose, išskyrus tuo atveju, kai jie naudojami tiriant grėsmę gyvybei keliančias arba sekinančias ligas.

Etikos požiūriu turėtų būti nustatyta viršutinė skausmo ir kančios riba, kurią peržengus gyvūnai negalėtų būti naudojami jokiuose moksliniuose bandymuose. Atsižvelgiant į tai turi būti uždrausti bandymai, kurie sukelia didelį skausmą, kančią arba stresą ir kurie gali trukti ilgai.

Žinau, kad visuomenės sveikata yra labai svarbi, bet mes negalime leisti, kad gyvūnai patirtų dideles kančias.

Aš taip pat pritariu pakeitimui, kuriame nurodoma, kad direktyvoje negali būti taikomi apribojimai valstybėms narėms, norinčioms taikyti griežtesnes nacionalines priemones, skirtas pagerinti mokslo tikslais naudojamų gyvūnų gerovę ir apsaugą.

23. Tarša iš laivų ir sankcijos už pažeidimus (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – L. de Grandes Pascualio pranešimas Transporto ir turizmo komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 2005/35/EB dėl taršos iš laivų ir sankcijų už pažeidimus įvedimo (KOM(2008)0134 – C6-0142/2008 – 2008/0055(COD)) (A6-0080/2009).

Luis de Grandes Pascual, pranešėjas. – (ES) Gerb. pirmininke, Komisijos pirmininko pavaduotojau, už transportą atsakingas Komisijos narys A. Tajani, Europos Vadovų Tarybos pirmininke, ponios ir ponai, neįsivaizduoju geresnės šios Parlamento kadencijos pabaigos už minėto pasiūlymo dėl direktyvos dėl taršos iš laivų ir sankcijų, įskaitant baudžiamąją atsakomybę už taršą iš laivų, įvedimo priėmimą. Tikiuosi, kad jis sulauks visų paramos.

Pasiektas susitarimas rodo, kad pasiūlymas sulaukė plačios paramos ir kad jis bus priimtas rytoj per pirmąjį svarstymą. Nors visos trys institucijos per derybas įdėjo daug pastangų, vis dėlto svarbiausia yra tai, kad mes sutinkame, kad Bendrija turi imtis veiksmų siekdama kovoti su dideliais nusikaltimais aplinkai.

Tiesa, iš pradžių valstybės narės buvo įtarios matydamos, kad ketinama įgyvendinti priemonę – Bendrijos galios baudžiamosios teisės srityje – nebus sutarčių reformos vaisius, bet bus įgyvendinta priėmus teisės aktą, kuris, be to, yra neginčijamas ir labai svarbus.

Jo atsiradimą lėmė būtinybė spręsti dideles jūrų transporto problemas, pvz., nerimą keliantį didėjančią neteisėtą teršalų išmetimą. Nors yra tarptautiniai teisės aktai, skirti padėčiai pataisyti – konvencija „Marpol 73/78“ – mes vis dažniau matome, kad jos taikymas ir laikymasis turi trūkumų. Taip pat pastebėta, kad civilinė atsakomybė už taršą iš laivų nėra atgrasi.

Kai kuriose Europos pakrantėse dirbama taip aplaidžiai, kad kai kurie už jūrų transportą atsakingi subjektai yra linkę toliau neteisėtai išmetinėti teršalus, nes jiems pigiau sumokėti administracinę baudą nei laikytis atitinkamų teisės aktų. Toks elgesys ankstesnį „teršėjas moka“ principą pakeitė principu „mokėk ir teršk“.

Įvesdama baudžiamąją atsakomybę, kuri, palyginti su administracinėmis baudomis, yra griežtesnė ir gėdingesnė socialiniu požiūriu, Europos Sąjunga siekia atgrasinti potencialius teršėjus nuo bet kokių pažeidimų.

Reforma yra derybų su Taryba rezultatas, kuriai atstovavo pirmininkaujančioji valstybė narė Čekija, nusipelnusi mano pagyrų, nes per savo pirmininkavimą nesusidūrė su jokiais politiniais sunkumais. Tai yra

struktūrinė direktyvos reforma, nepaliečianti Parlamento mandato esmės ir visiškai išlaikanti subsidarumo principą, nes direktyvoje įtvirtintas sankcijų principas remiasi Teisingumo Teismo sprendimais, bet valstybėms narėms paliekama teisė nustatyti taikomų sankcijų pobūdį.

Be to, joje įvertintas skirtumas tarp negausaus išmetimo ir didelių pažeidimų ir jiems taikytinų sankcijų. Iki šiol dirbti mums sekėsi. Mums reikėjo tik prisiminti susitarimus, pasiektus per Direktyvos 2005/35/EB ir Tarybos pagrindų direktyvos 2005/66/JHA svarstymą ir priėmimą, bet remtis nauja teisine baze, nes prieš tai minėtuose sprendimuose numatyta galimybė, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas gali imtis priemonių, susijusių su valstybių narių baudžiamąja teise.

Pagrindinė šios direktyvos naujovė, leisianti mums geriau kovoti su nusikaltimais aplinkai jūrų transporto sektoriuje, yra nuostata – ją pranešėjas gynė nuo pirmosios dienos – kad pasikartojantis negausus teršalų išmetimas į vandenį taip pat yra kriminalinis nusikaltimas

Džiaugiuosi, kad kovos lauke nebuvau vienas, nes sulaukiau EP Transporto ir turizmo komiteto paramos. Komisija ir Taryba galiausiai įvertino mano pasiūlymo reikšmę ir mastą.

Norėčiau nuoširdžiai padėkoti pagalbiniais pranešėjams, kurie padėjo man dirbti ir kurie palaikė mane sunkiose derybose su Taryba ir Komisija. Taip pat norėčiau padėkoti Teisės reikalų komiteto ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonės referentams už jų indėlį. Mums pagaliau pavyko rasti kompromisinį sprendimą dėl direktyvos įsigaliojimo datos – ji turėtų įsigalioti per ateinančius 12 mėnesių.

Ponios ir ponai, manau, kad šiandien turime priežasčių džiaugtis, nes priėmusi šią direktyvą ir patvirtinusi trečiąjį jūrų sektoriaus saugos teisės aktų paketą kovo mėn. pradžioje Europos Sąjunga sustiprino lyderės pozicijas jūrų saugos srityje. Ponios ir ponai, esu įsitikinęs, kad būsimę pavyzdys kitiems.

Antonio Tajani, *Komisijos pirmininko pavaduotojas*. – (IT) Gerb. pirmininke, gerbiami EP nariai, Komisija džiaugiasi, kad bus priimta nauja direktyva, iš dalies keičianti ankstesniąją direktyvą.

Ji užpildys teisinę spragą, atsiradusią Teisingumo Teismui priėmus sprendimą panaikinti Pagrindų sprendimą Nr. 2005/67, kuriame įtvirtintas baudžiamosios atsakomybės už neteisėtą teršalų išmetimą į jūrą pobūdis, tipas ir lygis. Priėmus direktyvą bus galima veiksmingiau kovoti su tais, kurie teršia jūras. Taigi, tekstas, kurį ketina priimti Parlamentas, papildys trečiąjį jūrų sektoriaus saugos teisės aktų paketą, kurį praėjusios plenarinės sesijos pabaigoje pasirašė Parlamento ir Tarybos pirmininkai.

Svarstomas kompromisinis tekstas šiek tiek skiriasi nuo pradinio Komisijos pasiūlymo, bet turiu pasakyti, kad pagrindiniai punktai nebuvo paliešti: pirma, baudžiamoji atsakomybė už neteisėtą išmetimą, antra, galimybė vykdyti subjektų, atsakingų už neteisėtą išmetimą, baudžiamąjį persekiojimą, įskaitant juridinius asmenis.

Dėl šios priežasties Komisija pritaria tekstui, nors jame numatytos kitos sankcijos už smulkius pažeidimus ir pasikartojančius smulkius pažeidimus. Be to, vertinu tai, kad Taryba ir Parlamentas nusprendė, kad už teršalų išmetimą, nuo kurio nenukenčia vandens kokybė, nebūtų taikoma baudžiamoji atsakomybė. Dar labiau nei Parlamentas noriu, kad būtų taikoma baudžiamoji atsakomybė už negausų išmetimą – nors jis gali būti nelabai pavojingas, bet jam kartojantis gali būti užteršta jūra.

Kompromisas dėl pasikartojančių smulkių pažeidimų yra tikslesnis „pasikartojimo“ apibrėžimas, todėl Komisijai yra priimtinas. Komisija džiaugiasi, kad Komisijos darbuotojų ir EP narių darbu buvo pasiektas šis rezultatas. Taigi, manau, kad šiandien galime sakyti, jog esame laimingi galėdami perduoti žinią dėl mažesnės mūsų jūrų taršos.

Marios Matsakis, *Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonės referentas*. – Gerb. pirmininke, Europos Teisingumo Teismui priėmus atitinkamą sprendimą, reikėjo užpildyti atsiradusią teisinę spragą. Neįtikėtina, kad tokia svarbi direktyva nebuvo įgyvendinta dėl neteisingos teisinės bazės ir tai turėjo neigiamą poveikį mūsų jūrų aplinkai. Turime išmokti šią pamoką, kad ateityje tokios klaidos nepasikartotų.

Dabar svarbiausia kuo greičiau pakeisti pasiūlytą direktyvą ir pradėti ją įgyvendinti. Tik tada galėsime išspręsti išaugusio neteisėto teršalų išmetimo iš laivų problemą ir tik tada galėsime tikėtis, kad mūsų kova už švarias jūras bus sėkminga.

Baigdamas norėčiau padėkoti pranešėjui už puikiai parengtą pranešimą.

Eva Lichtenberger, *Teisės reikalų komiteto nuomonės referentė*. – (DE) Gerb. pirmininke, jūrų tarša tampa aktuali tik įvykus nelaimei. Tada pradedamos rimtos diskusijos dėl tebesitęsiančios taršos keliamos grėsmės mūsų jūroms. Deja, paprastai ši tema ignoruojama. Privalome rimtai vertinti nuolatinius ir pasikartojančius teisės aktų pažeidimus, kurie kelia didelę grėsmę ne tik mūsų jūroms, bet ir jų pakrantėms.

Norėčiau padėkoti kolegoms ES nariams, su kuriais buvo svarstomas klausimas dėl nuoseklios mūsų jūrų apsaugos. Esu kilusi iš valstybės, kuri neturi išėjimo į jūrą, bet esu europietė ir jaučiuosi atsakinga už tai, kad mūsų jūros būtų apsaugotos nuo taršos, kurią lemia pigūs verslo interesai, kad kuo skubiau būtų suderinti trečiojo jūrų sektoriaus saugos teisės aktų paketo principai, kaip pasiūlė Teisės reikalų komitetas.

Georg Jarzembowski, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos pirmininko pavaduotojau, Europos liaudies partija (krikščionys demokratai) ir Europos demokratai remia pakeistą direktyvą, dėl kurios vyko pranešėjo ir Tarybos derybos ir kurioje numatytos sankcijos už taršą iš laivų. Norėtume nuoširdžiai jam padėkoti už atliktą darbą. Taip pat norėtume padėkoti Komisijos pirmininko pavaduotojui, nes be Komisijos pagalbos nebūtų pavykę pasiekti susitarimo su Taryba per pirmąjį svarstymą. Šiandien mums svarbi diena, nes galime išspręsti šį klausimą iki Parlamento kadencijos pabaigos.

Turime prisiminti, kad nauji teisės aktai buvo parengti atsižvelgiant į tai, kad Europos Bendrijų Teisingumo Teismas savo 2005 m. ir 2007 m. sprendimuose aiškiai nurodė, kad remiantis pirmuoju ramsčiu, leidžiama priimti teisės aktus, įskaitant teisės aktus baudžiamosios teisės srityje. Šie teisės aktai reikalingi, kad jūros būtų apsaugotos nuo laivų ir jų kapitonų, laivų savininkų ir kitų subjektų veiksmų. Iki šiol civilinės atsakomybės teisės aktai nebuvo labai griežti.

Daug pigiau neteisėtai išmesti teršalus į jūrą. Akivaizdu, kad taip negali būti, todėl turi būti taikomos veiksmingos sankcijos. Norėčiau padėkoti pranešėjui už šį susitarimą, kurį pasiekė visos trys institucijos. Akivaizdu, kad didelė tarša iš laivų turi būti vertinama ir baudžiama kaip kriminalinis nusikaltimas, o maža tarša gali būti vertinama kaip administracinis pažeidimas, taip atskiriant šių dviejų veiklos tipų keliamą grėsmę. Vis dėlto – ši mano pastaba yra labai svarbi – pasikartojantis negausus teršalų išmetimas iš laivų turėtų būti vertinamas kaip kriminalinis nusikaltimas, nes jis prisideda prie bendros jūrų taršos, o tai nėra smulkmena.

Turime aiškiai tai pasakyti ir raginame valstybes nares – tikiuosi, kas nors perduos šį raginimą Tarybai – kuo greičiau įgyvendinti ir pradėti taikyti šią direktyvą. Savo jūras galėsime apsaugoti tik taikydami griežtas baudžiamąsias sankcijas.

Silvia-Adriana Țicău, *PSE frakcijos vardu*. – (RO) Aš taip pat norėčiau pasveikinti L. de Grandes Pascualį. Taip pat norėčiau pasakyti, kad jūrų taršos klausimas turėtų būti sprendžiamas. Deja, galiu pateikti Juodosios jūros pavyzdį – dėl didelio jos užterštumo, t.y. dėl labai didelės nitrato koncentracijos, per pastaruosius dvejus metus keturis kartus išaugo dumblių kiekis.

Akivaizdu, kad dalį šios taršos sukelia jūrų transportas. Šioje direktyvoje kalbama apie neteisėtą teršalų išmetimą iš laivų dėl neatsargumo, iš anksto apgalvotų ketinimų ir nerūpestingumo. Direktyvoje suderintas taršos iš laivų, kurią sukelia fiziniai arba juridiniai asmenys, apibrėžimas, atsako į šiuos veiksmus mastas ir baudžiamoji atsakomybė, kuri gali būti taikoma asmenims padarius toki nusikaltimą.

Taip pat norėčiau paminėti, kad Europos lygmeniu jau yra parengtas nuoseklių teisinių priemonių paketas, skirtas sustiprinti jūrų saugą ir išvengti taršos iš laivų. Šie teisės aktai skirti valstybėms, su kurių vėliavomis plaukioja laivai, laivų savininkams ir klasifikacinėms bendrovėms, taip pat uosto ir pakrantės valstybėms.

Vis dėlto svarbu sugriežtinti sankcijų už neteisėtą teršalų išmetimą iš laivų sistemą, papildant atitinkamus teisės aktus. Privalome pabrėžti, kad šis teisės aktas buvo reikalingas, nes esami prevenciniai reglamentai nebuvo tinkamai įgyvendinti. Deja, konvencija „Marpol 73/78“ taip pat nebuvo tinkamai įgyvendinta. Todėl aš manau, kad šis teisės aktų paketas yra svarbus. Taip pat manau, kad šio klausimo svarbą išryškina tai, kad savo nuomonės pateikė ir Teisės reikalų komitetas, ir Peticijų komitetas.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Akivaizdu, kad teisėkūros ir vykdomosios valdžios lygmeniu Europos Komisija ir Europos Parlamentas yra skolingi Europos piliečiams, kuriems jūrų tarša turi tiesioginį poveikį.

Šį klausimą vertinu remdamasi ankstesniu reglamentu ir jo įgyvendinimu, kuriuo buvo siekiama apsaugoti aplinką, jūras ir pakrantes. Norėčiau pakartoti, kad reglamentas ir direktyvų pakeitimai yra būtini, bet jie nėra pakankami. Svarbiausias yra veiksmingas jų įgyvendinimas.

Nepriimtina tai, kad pigiau išmesti atliekas į jūrą ir sumokėti baudą, nei laikytis direktyvos reikalavimų. Todėl visų pirma dėmesys turi būti sutelktas į priežiūrą. Dabar yra daug techninių priemonių, leidžiančių užtikrinti, kad vandenys ir pakrantės būtų apsaugotos remiantis ilgalaikę politika, nustatančia visos floros ir faunos naudojimą ir apsaugą.

Pritariu pasiūlymui iš dalies pakeisti direktyvą, nes manau, kad Europos jūrų saugos agentūroje būtina įsteigti specialią instituciją, kurios tikslas būtų šios direktyvos įgyvendinimas.

Antonio Tajani, *Komisijos pirmininko pavaduotojas*. – (IT) Gerb. pirmininke, turėtume būti dėkingi tarpinstituciniam Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendradarbiavimui, kurį savo kalboje pabrėžė G. Jarzembowski. Aš taip pat norėčiau padėkoti pranešėjui už atliktą darbą.

Šį kartą, nors ir Parlamento kadencijos pabaigoje, institucijos parodė, kad gali dirbti kartu ir rasti sprendimą per pirmąjį svarstymą, ir aš manau, kad tai yra mūsų žinia piliečiams Europos Parlamento rinkimų išvakarėse.

Norėčiau pasinaudoti proga, nes tai bus vienos paskutiniųjų diskusijų, kuriose dalyvaus Parlamento Transporto ir turizmo komitetas, ir padėkoti visiems šio komiteto nariams už darbą, kurį jie atliko su Komisija ir manimi, ieškodami praktinių sprendimų keliems svarbiems klausimams, iš kurių keli buvo vilkinami mėnesiais. Jie buvo išspręsti dėl šio Parlamento narių išminties ir darbo, kurį atlikome siekdami veiksmingo mūsų personalo bendradarbiavimo. Mes parodėme, kad aiškius uždavinius ir tikslus turinti biurokratija yra ne kliūtis piliečiams, bet, kaip ir politika, veiksminga priemonė, skirta piliečių poreikiams įgyvendinti.

Manau, kad šiandien ir rytoj per balsavimą Parlamentas pateiks dar vieną veiksmingo darbo ir troškimo dirbti žmonėms pavyzdį. Taigi, per šias diskusijas ir balsavimą Komisija, Parlamentas ir Taryba užpildys teisinės spragas ir nuo rytojaus leis valstybėms narėms veiksmingiau patraukti baudžiamojon atsakomybėn tuos, kurie teršia mūsų jūras. Tai bus dar vienas Europos institucijų žingsnis siekiant sustiprinti Europos žmonių teises ir laisves.

Luis de Grandes Pascual, *pranešėjas*. – (ES) Gerb. pirmininke, kalbėsiu labai trumpai. Už tai gerbiamieji EP nariai šiuo paros metu bus dėkingi. A. Tajani, dar kartą ačiū jums, nes, kaip ir rengiant trečiąjį jūrų saugos teisės aktų paketą, jūsų entuziazmas ir politiniai įgūdžiai padėjo susitarti su Taryba ir baigiantis šiai Parlamento kadencijai leido Parlamentui, Tarybai ir Komisijai pasiekti susitarimą šiuo klausimu.

Manau, kad turėtume save pasveikinti. Be abejo, aš dėkoju Teisės reikalų komiteto ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonių referentams už jų glaudų bendradarbiavimą.

Taip pat norėčiau dar kartą padėkoti pagalbiniais pranešėjams už sunkų darbą ir bendradarbiavimą. Esu įsitikinęs, kad tai, jog rytoj per pirmąjį svarstymą bus priimtas susitarimas dėl labai svarbaus reglamento, kuris užbaigs trečiąjį jūrų saugos teisės aktų paketą, yra sėkmingo šio Parlamento ir visų trijų ES institucijų darbo pavyzdys. Jis įrodo bendro sprendimo procedūros reikalingumą, nes ji leidžia vesti konstruktyvų dialogą visų Europos piliečių naudai.

Pirmininkas. – Dėkoju, Komisijos nary, ne tik už jūsų kaip Komisijos nario, bet ir kaip Europos Parlamento nario darbą.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj, 2009 m. gegužės 5 d., antradienį.

24. Vartotojų teisės (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusijos dėl klausimo žodžiu Komisijai dėl pasiūlymo dėl Direktyvos dėl vartotojų teisių, kurį Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu (O-0076/2009 – B6-0232/2009) pateikė A. McCarthy.

Arlene McCarthy, *autorė*. – Gerb. pirmininke, žinau, kad diskusijose dalyvauja Komisijos narė M. Kuneva, labai džiaugiuosi suteikta galimybe per paskutinąją šios Parlamento kadencijos sesiją – nors dabar ir labai vėlu – pasikeisti nuomonėmis dėl Komisijos pasiūlymo dėl Direktyvos dėl vartotojų teisių.

Mes parengėme darbo dokumentą ir, kaip prisimenate, IMCO komiteto darbo grupė, kuriai vadovavau aš kaip pirmininkė ir pranešėja, priėmė sprendimą neskubinti šio pasiūlymo, kol nebus išnagrinėti visi jo aspektai, ypač atsižvelgiant į tai, kad jis buvo apibūdintas kaip labai pakeisiantis požiūrį į vartotojų teisių teisės aktus Europoje.

Manau, komitetas stropiai atliko savo darbą, buvo surengtos viešos diskusijos, kelis kartus pasikeista nuomonėmis, M. Harbour pateikė pasiūlymą dėl poveikio vertinimo, vyko konsultacijos internetu, per kurias vos per tris savaites buvo gauta daugiau kaip 100 atsakymų iš įvairių organizacijų Europoje.

Taip pat buvo surengtas keitimasis nuomonėmis su 27 nacionalinių parlamentų atstovais, į kurių buvo pakviesta ir Komisijos narė. Komisijos narė, žinau, kad jūs ir jūsų personalas supranta tai, kad šis pasiūlymas yra prieštaringas ir kai kuriose srityse reikia atlikti išsamesnę analizę.

Mes vertiname pastangas užtikrinti geresnę vartotojų apsaugą vidaus rinkoje. Mes taip pat sutinkame, kad būtina pagerinti „verslas – vartotojui“ vidaus rinkos veikimą pašalinant tarpvalstybinės prekybos kliūtis, bet taip pat būtina užtikrinti vartotojus, kad jie ir toliau gali tikėtis aukšto lygio apsaugos.

Per diskusijas ir konsultacijas su suinteresuotais subjektais mes gavome daug nusiskundimų dėl aiškumo ir tikrumo stygiaus šiame pasiūlyme. Mes paraginome vartotojų organizacijas ir verslo subjektus pradėti atskirą dialogą, kaip įgyvendinti šį pasiūlymą, ir aš žinau, kad Komisijos narė yra gavusi laišką, kurį bendrai parengė verslo ir vartotojų organizacijos ir kurio kopijos buvo išsiųstos visiems EP nariams. Norėčiau jį pacituoti. Laiške sakoma, kad „mes skiriame didelį dėmesį pasiūlymo teisiniam aiškumui ir jo kokybei, taip pat būtinybei žinoti, kokių pasekmių ir pokyčių, palyginti su dabartine padėtimi, jis turėtų duoti. Mes manome, kad visiškai neaiški šio pasiūlymo taikymo sritis ir jo pasekmės, ypač jo poveikis nacionaliniams teisės aktams.“

Jų susirūpinimas aiškus. Mūsų galutinis pasiūlymas taip pat turi būti aiškus. Ar mes reikalaujame, kad vartotojai atsisakytų kai kurių teisių, kurias jiems suteikia nacionaliniai įstatymai? Jei taip, ką jie gaus už tai? O jeigu mes neprašome jų paaugoti kai kurių sutarčių teisių, pvz., teisės atsisakyti JK ir Airijos teisės, ar tokiu atveju verslui neteks taikytis prie 27 skirtingų vartotojų teisių apsaugos sistemų, kurių panaikinimas buvo pagrindinis tikslas?

Mes su kolegomis manome, kad pagrindinis mūsų prioritetas yra įvertinti realų šio pasiūlymo poveikį vartotojams ir verslui. Todėl šio vakaro klausime žodžiu nurodyti keli pagrindiniai klausimai, kuriuos norėtume su jumis išspręsti ir kuriuos norėtume pamatyti išspręstus, kad būtų parengta veiksminga teisinė sistema, kuri būtų naudinga visiems suinteresuotiems subjektams. Todėl mūsų klausimuose dėmesys sutelktas į konkrečias sritis, kuriose reikia dirbti toliau.

Kai kuriems darbo grupės nariams susirūpinimą sukėlė pastebėti poveikio vertinimo trūkumai, todėl norime gauti daugiau įrodymų, kiek kainuotų teisinė fragmentacija, jeigu nebus imtasi veiksmų. Jie taip pat norėtų gauti daugiau informacijos ne tik apie informavimo reikalavimų poveikį, bet ir apie ekonominį pasiūlymo poveikį.

Taigi, mes norėtume, kad Komisija iki Parlamento rinkimų liepos mėn. imtųsi šių darbų (visi jie išvardyti klausime žodžiu): išnagrinėtų praktinį ir teisinį pasiūlymo poveikį vartotojų teisėms visose valstybėse narėse, paaiškintų ryšį tarp pasiūlyme pateiktų suderintų taisyklių ir vartotojams taikomų nacionalinės bendrosios sutarčių teisės elementų, paaiškintų pasiūlymo projekto sąveiką su BPS projektu ir galiojančiais Bendrijos teisės aktais, ypač su Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva, Elektroninės komercijos direktyva, Paslaugų direktyva ir reglamentu „Roma I“. Mes taip pat norėtume daugiau informacijos poveikio vertinime, kuri padėtų mums išnagrinėti ir atskleisti šio pasiūlymo išlaidas ir naudą bei galimus alternatyvius variantus.

Mes tikimės jūsų pagalbos ir dirbsime su jumis siekdami užtikrinti, kad būtų išlaikytas dialogas su suinteresuotais subjektais dėl to, kokios priemonės duotų naudą ir verslui, ir vartotojams.

Komisijos narė, aš manau, kad įmanoma parengti veiksmingą praktinį pasiūlymą, kuriam pritartų visos suinteresuotos pusės. Noriu patikinti jus, kad EP nariai nori toliau dirbti su jumis, kad būtų parengtas toks pasiūlymas ir kad kada nors šiame Parlamente būtų surengtas balsavimas dėl naujos vartotojų teisių apsaugos direktyvos.

Meglėna Kuneva, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, dėkoju A. McCarthy už jos žodžius, nes į šią direktyvą įdėta tikrai daug darbo. Vis dėlto norėčiau, kad ši direktyva, prie kurios dirbsime toliau, būtų ne tik priimta, bet kad jos laikytųsi visos suinteresuotos pusės. Netausosime savo jėgų, kad tai įvyktų. Pasinaudodama tuo, kad tai yra paskutinioji šio Parlamento sesija, norėčiau nuoširdžiai padėkoti jums visiems, ypač komiteto pirmininkei Arlene, M. Harbourui ir Ch. Cederschiöld. Tikiuosi toliau palaikyti ryšį su jumis, nes dirbti su jumis buvo labai malonu ir aš tikiuosi, kad šį darbą pratęsime kitaip.

Dabar norėčiau sutelkti dėmesį į kitus svarbius žingsnius, susijusius su šia direktyva, nes manau, kad ji yra svarbi mums visiems. Ši direktyva reikalinga XXI a. vidaus rinkai. Norėčiau paaiškinti, kad prieš pateikdama pasiūlymą Komisija atliko lyginamąją teisės aktų analizę, apimančią valstybių narių teisės aktus, kuriais

perkeliamos svarstomos vartotojų teisių apsaugos direktyvos. Komisija su valstybėmis narėmis dabar išsamiai nagrinėja įvairias pasiūlymo nuostatas, kad būtų aiškesnis jų praktinis poveikis nacionalinei teisei.

Mano tarnybos dabar rengia lentelę, kuri turėtų iliustruoti pasiūlymo poveikį dabartiniam vartotojų apsaugos lygiui Europos Sąjungoje. Į lentelę bus įtrauktos nuostatos (pvz., atsisakymo laikotarpio ir teisinių garantijų trukmė), kuriomis remiantis galima įvertinti, ar pasiūlymas padidins, ar sumažins vartotojų apsaugos lygį įvairiose valstybėse narėse. Lentelė bus parengta vėliausiai iki gegužės pabaigos.

Pagal pasiūlymą valstybės narės ir toliau galės taikyti bendrosios sutarčių teisės priemones nekokybiškomis prekėms, jeigu teisiniai reikalavimai šioms priemonėms įgyvendinti skirsis nuo reikalavimų, taikomų pasiūlyme nurodytoms priemonėms. Sutinku, kad ši pasiūlymo ir nacionalinių bendrosios sutarčių teisės priemonių sąveika tekste galėtų būti aiškesnė. Tai reiškia, kad toliau būtų leidžiama taikyti tokias priemones kaip teisė išmesti nekokybiškas prekes Jungtinėje Karalystėje ir nematomų defektų garantijos taisyklės Prancūzijoje. Vis dėlto aš taip pat esu pasiruošusi svarstyti galimybę įtraukti šių nacionalinių priemonių elementus į pasiūlymą, jei toks sprendimas būtų priimtinesnis Tarybai ir Parlamentui.

Pasiūlymas papildo Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvą. Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva užtikrina kolektyvinę vartotojų apsaugą nuo neaiškos komercinės veiklos, kurią vykdo sukčiaujantys prekybininkai, o Vartotojų teisių apsaugos direktyva suteikia individualias sutartines teises vartotojams, sudarantiems sutartį su prekybininku, kurias jie gali ginti civiliniuose teismuose. Paslaugų direktyvoje ir Elektroninės komercijos direktyvoje nurodyti informavimo reikalavimai papildys pasiūlyme nurodytus reikalavimus, o jeigu vieni reikalavimai prieštarautų kitiems, bus taikomi minėtose direktyvose nustatyti reikalavimai.

Kaip nurodyta pasiūlymo preambulėje, šis pasiūlymas nepažeidžia reglamento „Roma I“. Todėl vartotojų sutartims, patenkančioms į direktyvos projekto taikymo sritį, taikomi nacionaliniai teisės aktai bus apibrėžti tik Reglamente.

Rengdama pasiūlymą Komisija rėmėsi Bendros principų sistemos (*angl.* CFR) išvadomis dėl, pvz., nesąžiningų sutarties sąlygų juodojo sąrašo, rizikos perdavimo ir pristatymo taisyklių, taip pat dėl ikisutartinių informavimo reikalavimų supaprastinimo.

Ateityje bus svarbu užtikrinti CFR ir vartotojų apsaugos direktyvos suderinamumą. Atsižvelgdami į tai, kad CFR bus ilgalaikis projektas, turėsime užtikrinti, kad Vartotojų teisių apsaugos direktyvoje įtvirtintos taisyklės ir apibrėžimai būtų įtraukti į CFR skyrių, kuriame kalbama apie vartotojų sutartis.

Rengiant pasiūlymą dėl Vartotojų teisių apsaugos direktyvos buvo atliktas išsamus poveikio vertinimas. Poveikio vertinime taip pat įvertinta administracinė našta, kuri atsirastų įgyvendinus pokyčius, ir ji palyginta su išlaidomis, kurias patiria prekybininkai, norintys prekiauti kitoje valstybėje narėje, dėl fragmentuotų vartotojų apsaugos taisyklių ir reglamento „Roma I“. Vertinimas parodė, kad suderintos pagrindinės vartotojų teisės turės didelį teigiamą poveikį vidaus rinkos integracijai ir vartotojų pasitikėjimui. Pradiniuose teisėkūros etapuose paaiškėjo, kad būtų naudinga turėti daugiau duomenų ir giliau išnagrinėti vartotojų elgesį ir prekybos priemonių preferencijas. Artimiausiu metu ketinu pradėti kokybinę šio klausimo analizę ir rinkti duomenis, kuriuos pavyktų gauti per išsamius pokalbius su vartotojais ir prekybininkais. Šios analizės rezultatai turėtų būti pateikti 2009 m. trečiame ketvirtyje.

Komisija yra pasiryžusi per teisėkūros procesą toliau tęsti konstruktyvų dialogą – tai yra mano politinis įsipareigojimas jums – su suinteresuotais subjektais, kuriems ši direktyva turės didžiausią poveikį. Šiuo tikslu 2009 m. birželio mėn. bus surengtas bendras posėdis su vartotojų ir verslo atstovais, siekiant išsiaiškinti pasiūlymo smulkmenas ir toliau diskutuoti dėl svarbiausių jo aspektų. Parlamentas bus tinkamai informuotas.

Taip pat norėčiau pridurti, kad praėjusią savaitę Europos vartotojų sąjungos biure susitikau su visomis vartotojų organizacijomis ir mes dar kartą apsvairstėme šį klausimą. Po poros dienų 10 Lordų rūmų atstovų susirinko apsvarstyti šios direktyvos Briuselyje. Tai yra labai teigiamas ženklas, rodantis, kad susidomėjimas vartotojų teisių apsaugos politika auga. Vidaus rinkoje taip ir turėtų būti.

Malcolm Harbour, PPE-DE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, visų pirma norėčiau nuoširdžiai padėkoti M. Kunevai už jos darbą vartotojų apsaugos srityje, nes šiandien paskutinė galimybė šiam Parlamentui dalyvauti diskusijose su ja. Komisijos nare, aš ir, manau, visas komitetas labai vertina jūsų aktyvų dalyvavimą.

Tikiu, kad jūs šiek tiek nusivylėte, kad mes nesugebėjome išsamiai išnagrinėti šio pasiūlymo ir pateikti jo pirmajam svarstymui iki šios Parlamento kadencijos pabaigos. Bet laikas parodys, kad mes buvome teisūs,

nes mūsų atliktas darbas, kuriam puikiai vadovavo A. McCarthy – gilinimasis į poveikio vertinimą, klausimų kėlimas – leido geriau suprasti pasiūlymą ir į jo rengimą įtraukė daugiau žmonių, kaip jūs ką tik paminėjote.

Man atrodo – tai yra svarbiausi dalykai, kuriuos noriu pasakyti per šį trumpą laiką – kad pasiūlyme trūksta bendros strategijos, kurios Komisija nori laikytis plėtodama vartotojų *acquis*.

Pasiūlyme kalbama apie prekes, bet šių metų pabaigoje, dar neparengus projekto, išgalios Paslaugų direktyva, kurioje daug vartotojams skirtų dalykų. Mes žinome, kad jūs kalbate ir apie tokius dalykus kaip skaitmeniniai produktai, siuntiniai, kelionės ir pan.

Manau, mes turėtume pamatyti, ką jūs ketinate daryti su šiuo paketu kaip platesnės strategijos, skirtos vartotojų *acquis*, dalimi. Tai labai svarbu. Pasiūlymas turi būti susietas su ateitimi, jis turi tapti bendro proceso dalimi. Tai dabar vertinu šiek tiek kritiškai. Tikiuosi, kad mes sugebėsime išspręsti šį klausimą.

Džiaugiuosi, kad jūs paminėjote Lordų rūmus, nes ketinau tai padaryti pats. Mes juos patikinome, kad jų pranešimas taps indėliu į galutinį rezultatą, atsižvelgiant į tai, kiek turėsime laiko. Tikimės, kad bus parengtas ypač geras teisės aktas, kad jis bus palankus ir Europos vartotojams, ir vidaus rinkai.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, norėčiau atkreipti dėmesį į A. McCarthy ir D. Wallis parengtą dokumentą. Kad kitam Parlamentui būtų paprasčiau, jame pateikiami klausimai dėl visiško suderinimo ir pabrėžiama rizika, kad, kai kurių šalių nuomone, jų vartotojų apsauga gali sumažėti.

Kita vertus, Komisija elgiasi teisingai siekdama išplėsti tarpvalstybinę prekybą, kurios apimtys vidaus rinkoje yra labai mažos. Taigi, nekartosiu esmės, nes tai padarė A. McCarthy, bet, jums leidus, pateiksiu Komisijai kelis patarimus.

Tikiuosi, kad M. Kuneva tęs savo darbą ir kad jai pavyks priimti horizontaliosios direktyvos projektą. Vis dėlto tai įmanoma padaryti tik jeigu, pirma, jūs tiksliai įvertinsite poveikį visiems nacionaliniams teisės aktams, o tai nebuvo padaryta, antra, jeigu jūs šį pasiūlymą tiksliai susiesite su pasiūlytais reglamentais, direktyvomis ir susitarimais Bendrijos lygmeniu, tai irgi nebuvo padaryta, trečia, jeigu aiškiai nurodysite, kad bus užtikrintos kai kurios principinės taisyklės, pvz., dėl paslėptų defektų, tai taip pat nebuvo padaryta, ir, ketvirta, jeigu jūs nurodysite, kokio lygio apsaugą užtikrins šios direktyvos įgyvendinimas – šis dalykas yra svarbiausias, – o ne tik išvardinsite jos nuostatas.

Šiuo atžvilgiu pasiūlymo negalima pavadinti aiškiu dokumentu. Vis dėlto mums reikia suderinti teisės aktus, kad būtų užtikrintas didesnis apsaugos lygis. Trumpai tariant, Komisijos nare, jūs paskubėjote. Todėl patarčiau neskubėti ir paruošti visus argumentus, kurie leis jums visiškai įtikinti vyriausybės ir šį Parlamentą.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (SV) Dabartinius vartotojų teisių apsaugos teisės aktus tikrai galima patobulinti. Derybos dar neprasidėjo, Parlamentas nepateikė pareiškimo, o diskusijos valstybėse narėse tik prasidėjo. Mums reikalingas visiškas teisės aktų suderinimas vartotojų teisių apsaugos srityje.

Norėčiau atkreipti dėmesį į tris dalykus: 1. direktyvos taikymo sritis turėtų būti aiškesnė; 2. dabar prekes su pradiniu defektu galima grąžinti per dvejus metus. Šis laikotarpis turėtų būti pratęstas iki trejų metų; 3. atsisakymo laikotarpis turėtų būti vieneri metai. Tai padidintų vartotojų apsaugą daugelyje valstybių narių. Aiškos vartotojų apsaugos taisyklės ir aukštas jų apsaugos lygis naudingas ir vartotojams, ir verslo įmonėms. Neaiškos taisyklės daro neigiamą poveikį tikriems prekybininkams ir mažoms bei vidutinėms įmonėms. Taryba ir Parlamentas turėtų įtraukti šiuos tris punktus į visiška suderintą pasiūlymą.

Šios diskusijos su M. Kuneva man paskutinės, todėl norėčiau padėkoti jai už malonų bendradarbiavimą.

Meglana Kuneva, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, visų pirma norėčiau atsakyti M. Harbourui. Aš puikiai suprantu, kodėl turime spręsti paslaugų klausimą. Be abejo, paslaugos yra labai svarbi 2007–2013 m. vartotojų strategijos dalis. Aš puikiai suprantu, kad Europos ekonomika yra paslaugų ekonomika.

Kalbėdama apie tai, kodėl mes į pasiūlymo taikymo sritį neįtraukėme, pvz., elektroninio turinio, galiu pasakyti, kad klausimas dėl vartotojų apsaugos teikiant elektroninio turinio paslaugas buvo iškeltas per konsultacijas dėl Žaliosios knygos. Kai kuriems suinteresuotiems subjektams, ypač vartotojų teisių gynimo organizacijoms, šis klausimas atrodo svarbus. Vis dėlto verslo atstovai išreiškė didelį susirūpinimą teigdami, kad dėl temos sudėtingumo reikalinga tolesnė kruopšti analizė.

Šiuo tikslu Komisija atliks tyrimą ir įvertins problemos mastą ir tai, kiek nukenčia vartotojai dėl to, kad į direktyvos taikymo sritį neįtrauktas elektroninis turinys. Prie elektroninio turinio klausimo norėčiau grįžti kitą kartą, kai turėsiu tvirtus argumentus.

Nešvaistydama Parlamento, vartotojų ir verslo įmonių laiko norėčiau jus informuoti, kad rytoj su Komisijos nare V. Reding pristatysime elektroninį gidą. Tai labai praktiškas gidas, paremtas esamais teisės aktais, – apie 20 direktyvų – kuriame nurodoma, ką galime padaryti dabar, kad užtikrintume savo teises, nes kartais teisės aktų įgyvendinimo užtikrinimas yra svarbiausias dalykas.

Atsakydama į J. Toubono pastabas norėčiau pasakyti, kad pagal pasiūlymą valstybės narės ir toliau galės taikyti bendrosios sutarčių teisės priemones nekokybiškomis prekėms. Tai reiškia, kad toliau būtų leidžiama taikyti tokias priemones kaip teisė išmesti nekokybiškas prekes Jungtinėje Karalystėje ir nematomų defektų garantijos taisyklės Prancūzijoje.

Kartais mus reikia skirti daugiau laiko direktyvos turiniui paaiškinti ir būtent tai daro mano kolegos Taryboje. Mes turime paaiškinti, apie ką kalbama viename ar kitame tekste, ir šiame etape mes tikrai galime išsiaiškinti visus neaiškumus.

Komisija su valstybėmis narėmis dabar išsamiai nagrinėja įvairias pasiūlymo nuostatas, kad būtų aiškesnis jų praktinis poveikis nacionalinei teisei. To prašėte jūs, J. Toubonai, ir Parlamentas. Mes netausosime jėgų ir išsiaiškinsime viską. Tai yra teisinis tekstas, tai yra civilinės teisės tekstas, ir nemažai rūpesčių kelia vien klausimas, kaip šis teisinis tekstas gali būti suprastas. Todėl šį klausimą mes toliau aiškinsime ir glaudžiai bendradarbiausime su Taryba ir su Parlamentu.

Ačiū jums, Ch. Cederschiöld, dar kartą už paskutinę pastabą. Nepamiršiu jūsų pasiūlymų. Esate teisi sakydama, kad vyksta derybos dėl direktyvos. Aš labai atidžiai klausiausi, bet norėčiau pasakyti, kad dėl vieno dalyko – visiško suderinimo – aš nedarysiu jokių kompromisų.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Zita Pleštinská (PPE-DE), raštu. – (SK) Vartotojų apsaugos lygis įvairiose valstybėse narėse skiriasi. Per IMCO komiteto surengtas diskusijas savanoriškų vartotojų gynimo organizacijos iš senųjų ES valstybių narių nekalbėjo apie finansines problemas. Vartotojai dažnai sumoka už šių organizacijų paslaugas prieš įsigydamiesi prekes ir tai leidžia joms išlikti nepriklausomoms.

Vartotojų organizacijų veiklai finansuoti Slovakijoje skiriama 1 52 000 EUR. Man kelia susirūpinimą tai, kad tokia maža suma gali trukdyti šioms organizacijoms ginti vartotojų interesus.

Po ES plėtros būti vartotoju dar sunkiau. Su vartotojais tiesiogiai susijusių klausimų yra daug, pradedant įsigyjamų prekių kokybe ir baigiant pasitikėjimu internetinės prekybos sandoriais ir reklama. Daugelis šių problemų peržengia vienos valstybės ribas, todėl reikia suderinti teisės aktus ir didelį dėmesį skirti prevencinei informacijai, kuri leistų mums neįkliūti į patyrusių bendrovių spąstus. Dėl šios priežasties vartotojai turėtų žinoti, kaip naudotis interneto svetainėmis, suteikiančiomis naujausią informaciją, pvz., RAPEX, skirtą pavojingoms medžiagoms, SOLVIT, skirtą vidaus rinkai, DOLCETA, skirtą finansiniam informuotumui ir kt. Europos vartotojų centras bei Europos dienoraštis taip pat gali labai padėti vartotojui.

Komisijos nare M. Kuneva, Komisijos vardu jūs turite paraginti naujas valstybes narses nenuvertinti vartotojų apsaugos neskiriant pakankamos paramos vartotojų organizacijoms.

25. Rekomendacija Komisijai dėl skundo 185/2005/ELB (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – trumpas M. A. Martinezo Martinezo pranešimo pristatymas Peticijų komiteto vardu dėl Europos ombudsmeno specialaus pranešimo Europos Parlamentui, remiantis rekomendacijos Europos Komisijai projektu dėl skundo 185/2005/ELB 2009/2016(INI)) (A6-0201/2009).

Miguel Angel Martínez Martínez, pranešėjas. – (ES) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, 2005 m. laisvai samdomas vertėjas žodžiu, kuris, sulaukęs 65 metų amžiaus, nebegavo darbo pasiūlymų iš Europos Komisijos, pateikė skundą Europos ombudsmenui dėl diskriminacijos dėl amžiaus, pažeidžiančios Pagrindinių teisių chartiją.

Ši tema nebuvo nauja: daug anksčiau Komisija ir Parlamentas buvo nusprendę nesamdyti laisvai samdomų vertėjų žodžiu šiems sulaukus pensinio amžiaus.

Dėl šio sprendimo nukentėję vertėjai žodžiu kreipėsi į Teisingumo Teismą ir pirmosios instancijos teisme bylą laimėjo, bet pateikus apeliaciją pralaimėjo ne dėl pačios bylos, bet dėl formalių trūkumų.

Atsižvelgdamas į ankstesnes bylas ir sprendimus, ombudsmenas atidžiai išnagrinėjo skundą ir padarė išvadą, kad asmuo buvo diskriminuojamas ir kad buvo pažeista Pagrindinių teisių chartija, todėl jis rekomendavo Komisijai pakeisti tvarką remiantis Parlamento pavyzdžiu, kuris ėmėsi veiksmų vykdydamas Pirmosios instancijos teismo sprendimą.

Komisija ignoravo ombudsmeno rekomendacijas, todėl jis buvo priverstas kreiptis į Parlamentą pagalbos. Šis perdavė klausimą svarstyti Peticijų komitetui. Peticijų komitetas pateikė rezoliuciją, kuri komitete buvo patvirtinta vienbalsiai. Jis palaikė ombudsmeną dėl trijų priežasčių.

Pirma, jis atsižvelgė į paties Parlamento poziciją, kuris, jei tai būdavo patogiu ar reikalinga, samdydavo vyresnius nei 65 metų laisvai samdomus vertėjus žodžiu.

Antra, Parlamentas yra įsipareigojęs palaikyti ombudsmeną. Nors, Parlamento nuomone, ombudsmeno institucija kartais kelia problemų, bet ji yra labai svarbi mūsų teisinei sistemai.

Trečia, mes norėjome priminti Komisijai, kad ji nėra viršesnė už kitas Bendrijos institucijas, ypač už tas, kurios prižiūri ir tikrina jos veiklą.

Todėl per šią plenarinę sesiją mes pristatome rezoliuciją, kuriai Peticijų komitete pritarta vienbalsiai ir kurioje Komisija raginama įgyvendinti ombudsmeno rekomendacijas. Mes taip pat norėtume priminti, kad ombudsmenas, kaip ir Parlamentas, yra viršesnis už Komisijos teisės tarnybą, kuri tėra svarbus administracinis vienetas, bet ne daugiau.

Gerb. pirmininke, Komisijos nare, turiu prisipažinti, kad per šį procesą mes ieškojome supratimo, bet vis dėlto buvo jaučiamas spaudimas, kad šis pranešimas nepasiektų plenarinės sesijos. Ir dabar pasigirsta pastabų, kad Parlamento pozicijos taip pat bus nepaisoma. Tai kelia nuostabą, be to, apie tai kalba ne Komisijos nariai, bet keli aukšto rango pareigūnai, kurie yra įsitikinę, kad jie yra nuolatiniai darbuotojai, priešingai nei EP nariai ar Komisijos nariai, kurie yra laikini darbuotojai ir dirba trumpą laiką.

Gerb. pirmininke, Komisijos nare, kolegos EP nariai, pakartodami mūsų troškimą ir valią bendradarbiauti ir visada palaikyti gerus santykius su Komisija, mes vis dėlto negalime leisti, kad su mumis būtų šitaip elgiamasi. Tikiuosi, kad rytojaus balsavimas atspindės balsavimą Peticijų komitete ir Europos ombudsmeną palaikys visi arba dauguma EP narių, o Europos Parlamentas aiškiai parodys Komisijai, kad viskas turi būti taip, kaip privalo būti, ir kad kiekvienas turi žinoti savo vietą.

Meglėna Kuneva, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, visų pirma norėčiau pabrėžti, kad Komisija elgėsi geranoriškai, griežtai laikydamosi visų reikalingų teisinių normų. Mes niekada neieškojome konfliktų su ombudsmenu ar Europos Parlamentu. Mes laikėmės nuomonės, kad ombudsmenas sutiks su mūsų pozicija.

Mes laikėmės nuostatos, kad *agents interprètes de conférence* (AIC) darbo sąlygos per daugelį metų buvo glaudžiai susietos su Darbuotojų nuostatais. Nuo 2000 m. laisvai samdomiems vertėjams žodžiu pradėti taikyti Darbuotojų nuostatai Tarybai priėmus sprendimą, kad jie gali mokėti Bendrijos mokesčių, o ne nacionalinius mokesčius nuo pajamų, gaunamų Europos institucijose.

Nuo 2004 m. jiems pradėtas taikyti 90 str. dėl kitų tarnautojų darbo sąlygų, todėl dabar jie vadinami AIC. 65 metų amžiaus riba yra Darbuotojų nuostatų taisyklė, taikoma visiems institucijose dirbantiems asmenims – pareigūnams, laikiniams darbuotojams, sutartiniais darbuotojams ir pagalbiniam personalui, taip pat, neseniai priėmus naujas taisykles, Parlamento asistentams. Šią taisyklę 2000–2004 m. AIC taikė ir Komisija, ir Parlamentas.

2004 m. Pirmosios instancijos teismui priėmus sprendimą, kad atsisakymas įdarbinti vyresnius nei 65 metų AIC yra diskriminuojantis, institucijos sustabdė taisyklės taikymą. Vis dėlto pateikus apeliaciją Teismas paskelbė sprendimą negaliojančiu ir Komisija grįžo prie anksčiau taikytos praktikos.

Kadangi Teismo sprendimo šiuo klausimu nėra, Komisija mano, kad taikoma ankstesnė tvarka ir kad Komisija turi laikyti 2000 m. Tarybos reglamento ir įdarbinti vyresnių nei 65 metai AIC, kaip ir kitų darbuotojų.

Institucijų vertimo žodžiu tarnybų laisvė įdarbinti AIC pagal jų poreikius yra pagrindinis veiksnys, užtikrinantis veiksmingą konferencinių vertimų paslaugų užtikrinimą. Reguliariems ir numatytiems poreikiams patenkinti yra nuolatiniai vertėjai žodžiu, o besikeičiantiems ir padidėjusiems poreikiams patenkinti įdarbinami AIC.

Ši išbandyta ir patikrinta sistema leidžia institucijoms vertimo žodžiu paslaugas teikti pagal poreikį, todėl sėkmingai susidorota su paskutiniais plėtros etapais ir išlaikyta griežta išlaidų kontrolė. Ši sistema taip pat palanki įgyvendinant aktyvią jaunų konferencijų vertėjų mokymo politiką.

Norėčiau pasidžiaugti labai pozityviu Parlamento ir Komisijos bendradarbiavimu šiuo klausimu ir ypač padėkoti pirmininko pavaduotojui M. A. Martinezui Martinezui už jo ankstesnį bendradarbiavimą su mano kolega Komisijos nariu L. Orbanu.

Miguel Angel Martínez Martínez, pranešėjas. – (ES) Gerb. pirmininke, norėčiau atsakyti Komisijos narei M. Kunevai, kuri žino, kokius draugiškus ir švelnius jausmus puoselėju jai ir L. Orbanui. Bet Komisijos narė nė karto nepaminėjo ombudsmeno rekomendacijų. Kitaip tariant, ombudsmenas, susipažinęs su visai Komisijos argumentais, pateikė rekomendacijas, kurias Komisija, atrodo, visiškai ignoruoja.

Neprašau M. Kunevos atsakyti man asmeniškai, nes akivaizdu, kad ji nėra visapusiškai informuota. Visa jos suteikta informacija mums ir ombudsmenui yra žinoma, bet ji mums taip ir nepasakė, ar Komisija – nepaisydama viso to ir žinodama, kad ombudsmenas, susipažinęs su aplinkybėmis, rekomenduoja taisyklę pakeisti – ketina vykdyti ombudsmeno prašymą ir su juo susijusias Parlamento rekomendacijas.

Meglėna Kuneva, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, šiame etape galiu pasakyti tik tai, kad aš informuosiu Komisijos narį L. Orbaną ir pasistengsiu, kad jūs gautumėte reikalingą atsakymą šiuo klausimu. Žinoma, mes atsižvelgsime į jūsų pastabas ir į paskutinį paaiškinimą, kurio jūs paprašėte.

Pirmininkas. – Ačiū, Komisijos nare, ačiū, kolegos. Ačiū visiems darbuotojams ir vertėjams žodžiu, kad ir kokio amžiaus jūs būtumėte.

Diskusijos baigtos. Balsavimas vyks rytoj, 2009 m. gegužės 5 d., antradienį.

26. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

27. Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigėsi 23.45 val.)